Ára 3000 korona

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK: 65—53, JÓZSEF 34—42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143—26. VASÁRNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9—66

III. évfolyam | Budapest, 1924 november 17. | 45. szám

Nádossy országos főkapitány
a kormányzói kabinetiroda főnöke lesz
Bartha Richárd Pesthy Pál helyére kerül

(A Reggel tudósitójától.) *A Reggel* irta meg először pozitiv formában *Nádossy Imre országos főkapitány távozását.* Azóta történt, hogy *Bethlen István gróf* miniszterelnök magához kérette Nádossy főkapitányt és *közölte vele, hogy a kisgazdák nem szivesen látják müködését.* A főkapitány e miniszterelnöki közlés óta *meg sem jelent hivatalában,* szerdán délben pedig

kihallgatásra ment Horthy Miklós kormányzóhoz,

majd a mult hét végén ujból megjelent a belügyminiszteriumban, amiből a miniszterium tisztviselői azt következtették, hogy továbbra is megmarad állásában. *A Reggel* munkatársának megbizható értesülései szerint *ez a következtetés helytelen.* Nádossy főkapitány bizalmas embereivel már közölte is, hogy

fáradtnak érzi magát és rövid időn belül megválik állásától.

Fölmentése csak azért késik, mivel magas körökben csak akkor járulnak hozzá a távozásához, *ha már majd biztositva lesz, hogy az országos főkapitányságról lemondva, más, megfelelő pozicióba kerülhet.* A terv állitólag az, hogy *Pesthy Pál* igazságügyminiszter lemondása esetén

Bartha Richárd, a kormányzói kabinetiroda főnöke, kerül az igazságügyminiszterium élére, Nádossyt pedig Bartha utódjává nevezi ki a kormányzó.

Beavatott helyen közölték *A Reggel* munkatársával, hogy ez az álláscsere, ha nem is a közeli napokban, de *előbb vagy utóbb bekövetkezik* és akkor a kormány haladéktalanul nemzetgyülés elé terjeszti *az országos főkapitányság megszünteléséről szóló törvényjavaslatot,* amely esetleg nem is különálló javaslat lesz, hanem a költségvetésnek egy kiegészitő szakasza.

A költségvetést két héten belül a Ház elé terjesztik
Bud pénzügyminiszter nyilatkozata

(A Reggel tudósitójától.) A vasárnapi hivatalos lapban jelent meg *Bud János* pénzügyminiszteri kinevezése, *amelyet ugy politikai, mint gazdasági körökben rokonszenvesen fogadtak.* Az uj pénzügyminiszter vasárnap este szives volt fogadni *A Reggel* munkatársát, aki Bud *programjáról* érdeklődött.

Bud János

a következőket mondotta:

— Első és legfontosabb föladatomnak tartom, hogy a költségvetés a legrövidebb idő alatt a parlament elé kerüljön. A költségvetést báró *Korányi Frigyes* volt pénzügyminiszter már elkészitette, csupán a technikai munkálatok és részben az indokolás van még hátra. Ezeket is rövidesen elvégezzük és remélem, hogy

két héten belül a parlament előtt lesz a költségvetés.

Költségvetési beszédemben alkalmam lesz részletesen kifejteni azokat az alapelveket, amelyekre pénzügyi politikámat fölépitem.

Bécsben kiujult a politikai krizis
Seipel lemond, ha a tartományok nem teljesitik kötelességüket
Rammek vagy Smitz lesz az utóda

Bécs, november 16.

(A Reggel bécsi tudósitójának telefonjelentése.) Seipel szövetségi kancellár kijelentette, hogy amennyiben a szövetségi tartományok a szövetségi tanáccsal szemben fönnálló anyagi tartozásaikat nem fogják teljesiteni,

föltétlenül visszalép az ügyek további vezetésétől s állásáról lemond.

Osztrák politikai és parlamenti körökben remélik, *hogy Seipel kancellár lemondására nem fog sor kerülni,* azonban ha ez mégis bekövetkeznék, ugy utóda minden valószinüség szerint dr. *Rammek,* a Mayer-kabinet volt igazságügyminisztere lesz, esetleg dr. *Smitz,* a jelenlegi osztrák népjóléti miniszter. Seipel kancellár lemondása azonban

semmiesetre sem jelentené a kancellár politikai passzivitását,

mert, mint a keresztényszocialista párt vezére, a kormány politikájára müködésével továbbra is befolyással lesz. A sok kombináció közepette csupán egy bizonyos, hogy

a szanálás müvét Seipel lemondása esetén is az ő szellemében fogják tovább folytatni s intencióit minden vonatkozásban tiszteletben fogják tartani.

Bécs, november 16.

Tegnap folytatták a többségi pártokhoz tartozó tartományi főnökök és tartományi előadók tanácskozását, amelyet a kancellár hivott egybe. *Ma délelőtt és délután a miniszterek tanácskoztak a kancelláriai hivatalban a többségi pártok vezetőivel.* A kancellár beszámolt mindazokról a tárgyalásokról, amelyeket ujabb kancellári megbizatása óta folytatott és kifejtette véleményét arról a kérdésről, hogy

mi szükséges Ausztriában a pozitiv föderalizmus kiépitéséhez.

Justicia, vedd le a kendődet

Az áldozatok sirján kétszer kizöldült már a fü és a merénylet tettesei csak most foglalják el helyüket a vádlottak padján. Két év óta mered Justicia a vádlottak padjára és várja, lesi, mikor kerülnek eléje minden idők legnagyobb gonosztevői. Végre ott vannak. Holnapután felelni fognak bünükért. Rettentő két esztendő. A sziv a remények temetője lett, ahová egyre-másra hordták a sápadt holtakat. Budapest, Orgovány, Szigetvár, Szolnok... Mindenütt csak áldozatok voltak, de bünösöket nem találtak. Elszorult szivvel, visszafojtott lélekzettel néz tehát az ország a közeli napok elé. Kilenc név áll keresztben az igazság országutján. Meglátja őket az igazság? Minden arcon komoran sötétlik a kérdőjel, de senkisem vár feleletet. Ez nem apátia; ez egy belső megsemmisülésnek borzalmas némasága. Itt valamilyen csodának kellene történni, hogy a lelkekben föltámadjon az élet, erőre kapjon a hit és kiserkedjen a bizalom. De megtörténik-e a csoda? Kilenc halott keresztben fekszik az igazság országutján s mégis a szivekbe lopja magát a sejtelem, hogy megtorlás nélkül marad a gonoszságnak erzsébetvárosi orgiája. Valahol megbotlik valamiben az igazság s nem tud elvánszorogni céljához. A kilenc halott hivja, de az igazság tehetetlenül fekszik az uton s nem tudja az áldozati mécset meggyujtani a kilenc halott sirján. Ilyen vizióktól zavarosak a lelkek és az elmék és a holnaputáni tárgyalás biráira vár a föladat, hogy rendet teremtsenek a lelkekben és elmékben. Bizonyos, hogy a csoda meg fog történni és a megtorló igazság szava diadalmasan fog előtörni Justicia ajkairól. Akik látják a kilenc halottat, meg fogják látni a bünösöket a hazafiság hófehér köpenye alatt is. A gyilkosság elvesziti a hazafiság nimbuszát és a hazafiság többé nem lesz arra használható, hogy gyilkosok vele expiálják gaztettüket. És a terror és megvesztegetés eszköze sem lesz a hazafiság. Gyilkolni bün lesz, bün és nem erény és a biró is elsősorban az igazság s nem a véres arcu hazafiság szavára fog hallgatni. Az igazság mindenek fölött fog állani és a biró megint fölemelkedik abba a magasságba, ahol az igazság trónol s ahonnan minden emberi dolgok elenyésző kicsiségeknek látszanak. Politika, fajvédelem?... Hát van politika, lehet fajvédelem igazság nélkül. Ami csak az igazság korrumpálásával tudja magát föntartani, az a kórságok kórsága a nemzet szervezetében és a nemzetet veszejti el, aki ezt a kórságot a türelem és elnézés melegével istápolja. A csodák és igazságtevések napjai jönnek! Megint biró lesz a biró és Justicia ezen a napon leoldja kendőjét, hogy lássa a fölkelő napot.

Eltemették a legnagyobb magyar színészt

„A porból és a sárból eljutott egészen a csillagokig!“

(A Reggel tudósitójától.) A mult vasárnap *Gyenest*, e hideg vasárnap délelőttön *Pethes Imrét* temettük. *Pethest*, aki papnak készült és színész lett belőle. De pap maradt igy is: *Thália papja.* Egyike volt a *keveseknek*, akiknél nem érezzük profánnak ezt az elnevezést. A müvészet szentség volt a számára és a szinház: templom. Nem tartozott azok közé, akiknek ölébe hull a siker és dicsőség. Hosszu évek munkája kellett hozzá, amig érvényesülni tudott, amig elismerték; *göröngyös uton át jutott föl a csucsra, a legmagasabbra.* Sok mindennel kellett még megküzdenie: előitélettel, meg nem értéssel, a mindennapi élet kicsinyes gondjaival. De ő nem csüggedt, ment tovább a maga utján, törhetetlen akarattal, a müvészetbe vetett szent hitével.

Cyrano volt: küzdött, viaskodott
s volt kedve közben balladát csinálni.

Tiz órára van kitüzve a gyászszertartás kezdete a Nemzeti Szinház előcsarnokában. Már félórákkal előbb kezd gyülekezni a közönség, mindenki szeretne bejutni az előcsarnokba. De csak azok számára nyilik meg az ajtó, akiknek jegyük van. A többiek kint maradnak, *de senki nem megy el, türelmesen várakoznak*, amig az előcsarnokban véget ér a szertartás, hogy aztán kikisérhessék a temetőbe, utolsó utjára Pethes Imrét. Az előcsarnok komor gyászpompájában a gyászzene ünnepélyes hangjai vezetik a gyászszertartást. Aztán a ravatal elé lép

P. Zadravecz István

tábori püspök és magasan szárnyaló hangon mondja el gyászbeszédét:

— Itthagyatottak, élők, testvéreim! Itt nincs helye a gyásznak! Gyászolni ott kell, ahol egy virág elhervad, ahol egy ember semmivé lesz. Ami most itt történik, az más:

egy ember, aki porból lett, elindult a magasság felé és a porból és sárból eljutott egészen a csillagokig.

Pethes Imre müvészetéről beszél ezután, aki a szinpad deszkáit szentnek tartotta, oltárnak tekintette.

Csak igy lehet a szinész müvész, másként az egész: kutyakomédia.

Beszédét e szavakkal végzi:

— *Krisztus, öleld őt magadhoz!*

A Nemzeti Szinház énekkarának gyászéneke után

ifj. báró Wlassics Gyula

bucsuzik a halottól a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében.

— A Nemzeti Szinház diszkertjéből gyors egymásutánban két jegenye dőlt ki. Pethes Imrével a nemzeti kultura egyik leglelkesebb apostola távozott az élők sorából. *A legszélesebb skálája szinész volt: a komikumtól a legrősebb tragikumig mindenre voltak szinei.* Hangjában a lant édessége egyesült a buzogány erejével. *A szinpad királya volt.*

Hevesi Sándor

a Nemzeti Szinház igazgatósága nevében mond nagyhatásu bucsubeszédet:

— A magyar Cyrano némileg eltér a francia eredetitől. A francia Cyrano halála előtt arra büszke, hogy a sisakforgóját, tollbokrétáját tisztán viszi magával a sirba; *a magyar Cyrano a becsületének tisztaságára, érintetlenségére büszke.* A magyar Cyrano őszintébb, amint hogy igy volt ez méltó Pethes Imréhez, aki maga volt az egyszerüség, őszinteség.

Hiszen ő volt az, aki eldobta a szinjátszásnak minden mesterkélt eszközét, aki eldobta a Coquelin-féle tollbokrétát.

Danteról mondták valaha: ez az ember járt a pokolban. Ezt kell elmondani Pethesről is, aki a legjóságosabb, a legőszintébb ember volt és mégis ugy tudta játszani az intrikusokat, a Tartuffeöket, mint senki más. A szinpadon szinész volt, az életben ember. Alakitásaiban megmutatta az emberi lélek legmélyebb örvényeit. *Bámultunk, amig éltél; bámulni fogunk, amig élünk.*

Rózsahegyi Kálmán

a Nemzeti Szinház tagjai nevében mond néhány szivből jövő elérzékenyült szót *Pethes Imréről*, akinek müvészetét nem szükséges méltatni, hiszen azt ismeri mindenki. Az embert, a szerető igaz barátot bucsuztatja. Egyszerü, keresetlen szavai a lélekbe markolnak, *a szemekbe könny szökik. Dalnoki* dr. az Operaház gyászát tolmácsolja a Nemzetinek, amelynek tragikusan rövid időközökben a második oszlopa hullott a porba. Dr. *Kéky Lajos* a Szinmüvészeti Akadémi tanári kara nevében bucsuztatja Pethes Imrét, mint az Akadémia tanárát. *Géczy István* az Országos Szinészegyesület nevében vesz bucsut az elhunyt müvésztől, akiben a magyar kultura legerősebb harcosát vesztette el. A Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete

Vitéz Miklós

utján küldi utolsó Istenhozzádját:

— Távozásod üstököshullás a magyar firmamentumon. Megrázkódva és elvakitva meredünk utánad, mert egy *emberbe ojtott isteni csodával lettünk szegényebbek.* A legemberebb ember, szavunk, páthoszunk, örömünk, sirásunk nagyszerü tolmácsa némult el benned. A szinpadról — szent hivatásod szószékéről — suhantál át ide a fekete csarnokba. Utad rövid, de mégis milliónyi magyar szivébe *az örökkévalóság utját harcoltad bele. Zughat és harsoghat még e ház orgonája, de egy mélyen zengő, igaz emberhang helyén nyöszörgést hallunk mi ezután, mert elnémult e csodálatos hangszer legcsodálatosabb sipja, mert nincs többé Pethes Imre.*

A Szinházi Kritikusok Szindikátusa nevében

Schöpflin Aladár

mondja el bucsuszavait. Beszédét igy végzi:

— Ez egyszer rosszul játszol, Pethes Imre! Rosszul játszod a halált. Amikor a szinpadon játszottad Cyrano halálát, mindnyájan elhittük neked, hogy csakugyan meghaltál. De most nem hiszünk neked, hiába akarod velünk elhitetni, hogy halott vagy:

ez nem halál, ez a halhatatlanság.

A gyász-zene hangjai mellett a koporsót a kocsira teszik. *Hatalmas embertömeg vonul utána; a kollégákon, barátokon* kivül ott van a közönség, amelynek oly sok felejthetetlen órát szerzett az elhunyt müvész. Halk, áhitatos szavakkal emlékeznek róla: Lear, Lucifer, Creighton — és a többi szerepeiről beszélnek. *Ez a müvész nem halt meg, él és élni fog még sokáig, amig csak él a nemzedék, amely alakitásaira emlékezik.* És ami föltünő és szembeötlő:

a menetben rengeteg fiatal fiu és leány.

Leányok: 18—20 évesek, egyszerüen vannak öltözve, sőt egyik-másik kissé kopott is. Temetésen szokatlan közönség. Kik ezek?

A Nemzeti Szinház harmadik emeletének közönsége ez.

Akik kipirult arccal, csillogó szemekkel bámulták és hallgatták Cyranót, a nagyorru lovagot. Akik rajongó lelkesedéssel tapsolták át a hosszu fölvonásközöket. Most eljöttek mind, hogy elkisérjék a nemes lovagot utolsó utjára. Kis diákleányok, egyszerüek, kopottak, nem füvek, ibolyák. De az a gigászi koszoru, amelyet alkotnak, a legszebb abban a koszorurengetegben, amely Pethes Imre koporsójára borul. A temetőt beragyogja az őszi nap fénye. Két szép őszi vasárnap... Az egyiken — ma egy hete — Gyenes Lászlót hantolták el, ma Pethes Imrét. Pár lépésnyire a Gyenes László sirjától egy frissen ásott sir: most ezt állja körül a gyászoló közönség. A „Miserere“ elhangzása után Zadravecz püspök beszenteli a sirt. Az ima végeztével *Almássy Endre* lép a sirhoz és a „Botosok“ nevében intézi bucsuszavait Pethes Imréhez, akiben a „Botosok“ — Gyenes Lászlónak, a „főkapitány“-nak elvesztése után — most „kapitány“-ukat gyászolják. *Wiberál József* a Nemzeti Szinház müszaki személyzetének gyászát tolmácsolja. Dr. *Forgács* a Szinmüvészeti Akadémia növendékeinek nevében beszél. Ha megtudta Pethes, hogy valamelyikük nélkülöz, pénzt adott neki és mondta: „Eredj, fiam, ebédelni!“ Még egy utolsó gyászének és a sir elhantolása. Aztán mindennek vége. Egy müvészélet véget ért.

Miért lett öngyilkos Zathureczky főhadnagy?

Nem birta elviselni az ország tragikus sorsát és a nyomasztó viszonyokat, amelyek elzárták előle az érvényesülés utját

(A Reggel tudósitójától.) Nagy megdöbbenést keltett városszerte az a hir, hogy *Zathureczky László* 23 éves főhadnagy szombat délután a Pálffy-téri gróf Radeczky-laktanyában szolgálati fegyverével mellbelőtte magát. Az öngyilkos főhadnagy három levelet hagyott hátra: bajtársainak, a rendőrségnek és özvegy édesanyjának, akinek másik fia, *Zathureczky Béla*, aki egyébként szintén katonatiszt volt, *kasonló módon vetett véget életének. A Reggel* munkatársa fölkereste Zathureczky főhadnagy tisztitársait, akik *mély megilletődéssel beszélnek bajtársukról.*

— Vérbeli katona volt szegény Laci — mondják —, nagyon hamar megkedveltette magát ugy följebbvalóival, mint a legegyszerübbekkel. Tudtuk, hogy *mindnyájunk fájó sebe, Csonkamagyarország, az ő érzékeny, ideális lelkének még fokozottabban fáj, de, hogy ez tragédiával fog végződni, azt igazán nem gondoltuk volna.*

A szerencsétlen főhadnagy Fadrusz-utca 2. szám alatt lakott özvegy édesanyjával, akit a szerencsétlenség ágynak döntött és most *sulyos beteg, ugy hogy még a neki cimzett levél is fölbontatlanul fekszik lakásán.* Nővére fogadja munkatársunkat a háromszobás, elegánsan berendezett lakásban.

— Kimondhatatlanul megrendített bennünket a hir — mondja kisirt szemekkel —, hiszen Laci olyan csöndes, nyugodt természetü ember volt. Semmi különöset nem tudunk mondani, anyánkhoz cimzett levelét sem bontottuk még ki, mert anyánk ágynak esett s igy mi is csak annyit tudunk, amennyit a bajtársainak irt: *nem birta ki a mai nyomasztó viszonyokat, amelyek elzárták előle az érvényesülés lehetőségét...*

Occasió!
Crepe de Chine
gyönyörü szinekben
Menyasszonyi, Estélyi és Bál ruhákra
K 148 ezer
Tekintse meg kirakatainkat, mielőtt vásárol!
Lefkovits Mór
selyemáruházában, IV, Hajó-utca 12—14. szám

Rózsa szőrme
Váci-utca 6 (Kristóf-tér sarkán)
bundája a legszebb!

Cercle des Etrangers
VII, Erzsébet-körut 35. Telefon: József 78-23
Mimi Shorp
Pártos Gusztáv
Ardea
La belle Christa & Vynos
Fröhlich a bárban
Minden hétfőn, szerdán, pénteken nyitva reggel 5 óráig

Zsuffa István és Társai
angol gyapjuszövetek árunáza — Budapest, IV, Váci-utca 25. Tel. 14-73
Karácsonyi occasio-eladásunk november 18-án veszi kezdetét!
Nem selejtes áruk, hanem áruházunk közismerten legelsőrendü cikkeinek versenyen kivül álló alkalmi árusitása

Scitovszky Tibor,

az uj külügyminiszter, ágyban, betegen elmondja A Reggelnek pályafutása és kineveztetése történetét

(A Reggel tudósitójától.) Az uj külügyminiszter Budán lakik, a Városmajor közelében: *Nyul-utca 5.* Kis cselédleány igazit utba, ő is Scitovszkyékhoz jön, *hatalmas csokrot hozott a kegyelmes asszonynak a miniszterelnökségről.* A második emeleten szobaleány nyit ajtót:

— *A méltóságos ur beteg. Nem fogadhat senkit.*

— *A méltóságos ur?* Egész nyugodtan nevezheti már *kegyelmes* urnak is a gazdáját.

A szobaleány zavarba jön:

— Igen, igen: kegyelmes ur. *Reggel óta még nem szokták meg az uj cimzést.*

A beteg külügyminiszter helyett a felesége fogad. A viruló, szőke *kegyelmes asszony* prémmel és aranyszalaggal szegélyezett fekete selyemruhában fogad, barátságosan leültet és mosolyogva — panaszkodik:

— *Igazán nehéz napunk van ma... Ó, nem az uram kinevezésére gondolok, hanem az — inasunkra, akinek egy nehéz ablaktábla esett a lábára.* Ugy megsebesült, hogy orvost kellett hivatnunk hozzá. Szerencsére nem komoly a dolog.

Megkérem, *meséljen valamit az uráról, akinek külügyminiszteri kinevezése vasárnap reggel jelent meg a hivatalos lapban.*

— Rossz helyre fordult, kérem — válaszolja nevetve a kegyelmes asszony —, mert *a feleség sohsem tud objektiv lenni. Vagy csupa jót, vagy csupa rosszat mond az uráról. Én persze csupa jót tudnék csak mondani.* Jobb volna tehát, ha mégis csak az urammal beszélne.

A kegyelmes asszony fölkel és beszól a szomszéd szobába:

— Nézze csak, valóságos ostrom alatt állok, néhányperces beszéd nem ártana talán a torkának.

Majd niból hozzám fordul:

— Tessék... *De igazán csak néhány percre, mert az uramnak nem szabad most sokat beszélnie.*

Ágyban fogad az uj külügyminiszter.

Dus haja és rövidre vágott bajusza egészen ősz, ami meglepően érdekes kontrasztját adja fiatalos, szép arcának. Az ágya mellett orvosságos üvegekkel megrakott asztalka.

— Látja, még mindig be van kötve a torkom — mondja a külügyminiszter —, pedig a mult héten már azt hittem, hogy sikerült kihevernem a torokgyulladást. *Korán keltem föl és persze visszaesés állott be.* Állandóan alacsony lázam van, de azt hiszem,

néhány nap mulva már rendbejövök, csütörtökön vagy pénteken letehetem a hivatali esküt és átvehetem hivatalomat.

Akkor majd együttesen fogadom a sajtó képviselőit. *Teljesen átérzem ugyanis a sajtó nagy jelentőségét* és éppen ezt akarom honorálni akkor, amikor az első alkalmat fölhasználom arra, hogy képviselőit tájékoztassam programomról. *Ez természetesen nem jelenti azt, mintha sokat akarnék a nyilvánosság előtt szerepelni. Sőt ellenkezően.*

Ezután kérésemre elmondja,

milyen uton került a külügyminiszterium élére.

— A gimnáziumot Ausztriában végeztem, részint *Kalksburgban*, részint a bécsi *Theresianumban.* Ezután *a párisi, majd a budapesti egyetemre iratkoztam be és idehaza tettem le az államtudományi doktorátust.* Huszonkét esztendőt töltöttem a kereskedelmi miniszteriumban. *A béketárgyalások megkezdésekor a külügyminiszteriumba léptem át és ennek a kiküldöttjeként vettem részt Neuilly-ben a béketárgyalásokon.* Visszatérve, kereskedelemügyi államtitkárrá neveztek ki és ebben a minőségemben vettem részt a *brüsszeli* nemzetközi pénzügyi konferencián, a nyugatmagyarországi kérdésben döntő *velencei* konferencián, a *Benes* cseh külügyminiszterrel *Bruckban* és *Marienbadban* megindult tárgyalásokon, később pedig a *portorosei* és a *genovai* konferencián. Körülbelül három évvel ezelőtt váltam meg a kereskedelmi miniszteriumtól, félévet nyugdijban töltöttem és *azután léptem a Hitelbank kötelékébe, mint ügyvezető igazgató. Ebben az állásomban ért gróf Bethlen István miniszterelnök ur meghivása, aki fölajánlotta nekem a külügyi tárcát.*

Nem akarom tovább fárasztani a gyöngélkedő külügyminisztert. Fölállok és bucsuzom. Künn a fogadószobában az egymásután érkező csokrokat és diszes virágvázákat rendezi a kegyelmes asszony.

— Igazán zavarban vagyok — mondja mosolyogva —, nem tudom, hová tegyem ezt a sok-sok szép virágot, amellyel uram kinevezése alkalmából köszöntenek az ismerősök. *Jobb szeretném, ha nem a külügyminiszterség elején, hanem a végén érkeznének ezek a virágok,* sikeres müködés és eredmények után...

Már napi 150.000 K-ért üdülhet és gyógyulhat
HÜVÖSVÖLGYI PARK SZANATORIUM
klimatikus és diétás gyógyintézetében
Hizókura I, Hidegkuti-ut 78 Fakvőkura

Kötött férfimellények, sport-szvetterek
különleges nagy választékban
Varga
Kossuth Lajos-u. 11

A lábbadozó Bajor Gizit Pethes haláihire ujból ágynak döntötte

Hetekig eltarthat, amig fájdalmas izületi gyulladásából teljesen fölépül

(A Reggel tudósitójától.) Bajor Gizi a mult hét péntekjén a „Masamód" előadásán hirtelen rosszul lett, s azóta ágyban fekvő beteg s az előadásokon sem vesz részt. A szinháztól való elmaradásához eleinte több kommentárt füztek s épp ezért *A Reggel* munkatársa fölkereste a művésznőt Bárcss-utcai lakásán, ahol a következőket állapitotta meg:

Bajor Gizi mult péntek óta az ágyat őrzi. Háziorvosa, dr. *Nádor Henrik*, aki tudvalevően Pethes Imrét is kezelte, sulyos természetü influenzát állapitott meg nála. Bajort egész héten láz gyötörte. Betegágya mellett édesanyja és Illés Lilly nevü ápolónője tartózkodnak. A mult hét végén a betegség — *amely mandulagyulladással és izomgyulladással sulyosbodott* —, már a javulás stádiumába lépett, *amikor Bajor Gizi értesült Pethes Imrének — régi és szeretett partnerének — haláláról.*

A hir annyira deprimálta a müvésznőt, hogy betegségében jelentős visszaesés állott be, ugy hogy teljes fölgyógyulása most már hetekig is eltarthat.

A Reggel beszélt Bajor Gizi háziorvosával is, aki kijelentette, hogy a müvésznő betegségének lefolyása normális, aggodalomra ok nincsen. Reméli, hogy két-három hét mulva teljesen egészséges lesz. Vasárnap este beszélgetett *A Reggel* néhány percig telefonon Bajor Gizivel is, aki panaszkodott, hogy milyen *embertelen fájdalmai vannak s hogy ő voltaképen azt sem tudja, mi a baja, az orvosa meg sem akarja mondani neki.* A nagybeteg müvésznő állapota iránt városszerte igen nagy a részvét és érdeklődés.

Az Országos Magyar Uri Klubban előkelő kereskedőket, bankárokat találtak a razziázó detektivek

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap hajnalban a főkapitányság *Bak* detektivcsoportja *razziát tartott az Országos Magyar Uri Klub* Gresham-palotában levő helyiségében. Ez a kártyaklub a főváros egyik legfiatalabb klubja, alig két hónappal ezelőtt költözött be a Gresham-palotába, a Commerce-klub volt helyiségeibe. Hajnali 2 óra lehetett, amikor Bak detektivfőfelügyelő nyolc detektiv kiséretében megjelent a klub helyiségében. A legtöbb bakkasztal ujságokkal volt leteritve és csak az egyik asztalnál játszottak chemint. Tizenöt kártyás vett részt a játékban, *9 millió korona volt a bank,* amikor Bak detektivfőfelügyelő rajtacsapott a kártyázó társaságon. Sorra igazoltatta a játékosokat és *a kilencmilliós bankot lefoglalta.* Érdekes, hogy ebben az esetben a rendőrség megelégedett azzal, hogy a kártyaklubban igazoltatta a játékosokat és *nem kisérte őket át a főkapitányságra,* jóllehet az Országos Magyar Uri Klub helyisége éppen szemben van a főkapitánysággal és *az utóbbi időben az volt a gyakorlat, hogy a detektivek a főkapitányságra kisérték be a hazárdjátékosokat és csak ott fogadták el igazolásukat.* Ezekkel a hajnali sétákkal akarták leszoktatni a kártyásokat a hazárdjátékról. *A cheminasztalt, a koporsót és a pinkát lefoglalták és átszállitották a főkapitányságra.*

Az igazoltatás során a detektivek megállapitották, hogy *a tizenöt játékos közül öt belvárosi nagykereskedő, a többiek pedig bankárok és magasállásu tisztviselők.*

Hir szerint két nemzetgyülési képviselőt is találtak a cheminasztal mellett.

Az Országos Magyar Uri Klubnak egyik vezetője *Kutkafalvy Miklós* nyugalmazott államtitkár, az elnökségben helyet foglalnak: *báró Diószeghy, Rácz és Draskóczy* tábornokok. Az Országos Magyar Uri Klub ugyanis azon kevés kártyaklubok közé tartozik, *amelyeknek tagjai sorába*

katonatisztek is helyet foglalhatnak a honvédelmi miniszter külön engedélye folytán.

A szegedi rendőrség betiltotta Héjjasék csütörtökre tervezett népgyülését

Szeged, november 16.

(A Reggel szegedi tudósitójának telefonjelentése.) A fajvédők, amint ismeretes, a mult hét vasárnapján gyülést tartottak Szegeden. Erre a népgyülésre a fajvédőknek csak a *„második garniturája" utazott le.* A marsallok azonban, mint *Gömbös* és *Héjjas*, távolmaradtak. A propaganda-népgyülés *kudarccal* végződött, mert csak 150—200, főleg főiskolai hallgató vett rajta részt. A fajvédők ki akarják köszörülni a mult heti csorbát és e hét csütörtökjén *Gömbös* és *Héjjas* is leutazik Szegedre. *Ujabb népgyülést akartak tartani,*

a szegedi rendőrkapitányság azonban nem adott engedélyt erre a második fajvédőgyülésre.

Gömbös és *Héjjas* tehát, ha le is utaznak Szegedre, nyilvános népgyülésen nem vehetnek részt, legföljebb magánmegbeszéléseket folytathatnak.

SZAKORVOSI rendelő vér- és nemibetegek részére. EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1, Rókussal szemben

HORVÁTH ÉS HALÁSZ
IV., Váci-u. 26. női és férfi divatkelmék és selyemkülönlegességek áruháza Alapitva 1895
Raktárunkon az utóbbi hónapokban felgyülemlett **több ezer maradékot** (női- és férfiszövetek, mosóáruk, 1, 2, 3, 4 méter)
feltünően olcsón árusitjuk.
További kedvezményként, a t. vevőközönségnek figyelmül, minden, legalább egy milliót kitevő vásárlásnál karácsonyi ajándékul **ingyen adunk** egy ruhára való (3 m.) grenadint, tetszés szerint kiválasztott színben és mintában.
páratlan kedvezményt nyujtunk. Mindenki meggyőződhet, hogy a fentiekkel

A fürdőegyesületek nagygyülése

élesen támadta a kormány fürdőellenes politikáját

Vass József elismeri a bajokat, de nem igér segitséget — Mi drágitja meg a magyar fürdő-életet? — A balatoni fürdők fejlesztése körül tiz év óta semmi sem történt

(A Reggel tudósitójától.) Az Országos Balneológiai Egyesület és a Balatoni Szövetség vasárnap délelőtt nagygyülést tartott a Gellértszálló dísztermében, amelyen a magyar fürdővárosok sérelmeit tárgyalták. A nagygyülésen megjelentek *Vass József* népjóléti miniszter, *Ripka Ferenc*, a főváros kormánybiztosa, valamint az orvosi társadalom számos kiválósága. A tanácskozást *Vámossy Zoltán* dr. egyetemi tanár, elnök, nyitotta meg. Utána *Óváry Ferenc dr.* és *Bánó Dezső dr.* tartották meg előadásukat *a magyar fürdők problémájáról, különös tekintettel a Balatonra.*

— Trianon — mondotta *Bánó* — legfőképen fürdőgazdaságunkat tette tönkre. Amellett, hogy 205 fürdőnkből csak 12 maradt meg, az idegenforgalmunk is erősen megesappant, a környező államok bürokratizmusa és drága életviszonyai miatt. **A magyar fürdőket a mult szezónban** *a sajtó részéről éles támadások érték a horribilis árak miatt,* pedig ennek nem annyira a fürdők, mint inkább a fürdőgazdaságra nehezedő közterhek és a beszerzés nehézségei az okai. A kinestári haszonrészesedésen, luxus- és forgalmi adókon kivül a közönségre kellett még háritani a kurtaksát, valamint a vármegyei és inségadót is. *Ezek helyett a jövőben egy meghatározott összegben kellene megállapitani az állami haszonrészesedést.* A fürdőző közönség *a szobabérek 63%-át is adóba fizeti,* azonkivül fizet vármegyei utadót és községi adót. Azonban a kinestári haszonrészesedés szedése a legigazságtalanabb, mert a kinestár a normális bérek ellenére *elveszi a tulajdonostól bevételének és igy vagyona jövedelmének egy negyedrészét.* A sulyos adókkal szemben azonban

a közélelmezést még mindig nem javitották meg.

Bécsbe például sokkal gyorsabban lehet eljutni, mint a Balaton zalai partjára. A világitással is sulyos bajok vannak és nem egy balatoni kongresszuson megtörtént, hogy a telep sötétségben maradt.

A balatoni kikötők épitése körül már 10 év óta semmi sem történt.

A rossz utak pedig szinte lehetetlenné teszik az egyes fürdőhelyek közötti forgalmat. Az élelmezés tekintetében is teljesen el van hanyagolva a Balaton vidéke. *Darányi* volt földmivelésügyi miniszter létesitett zöldségtelepet, *ezt azonban a háboru tönkretette.* Azóta ezen a téren semmiféle intézkedés nem történt

és igy a balatoni élelmezés drágább, mint a budapesti.

Pedig a nyaralást nemcsak a vagyonos osztálynak, *hanem a szegény, kenyérkereső munkában elcsigázott népnek is lehetővé kell tenni.* Az állam saját fürdőire mindig nagy gondot forditott, ellenben a magánkézen levő fürdőkkel nem törődött. *A kormánynak a szabadságidő rendezésével lehetővé kellene tennie a köztisztviselők nyaralását.*

A külföldi tőke megszerzésében

is csak akkor tudnánk eredményt elérni, ha támogatást kapunk a kormánytól.

Csak erélyes intézkedésekkel lehet a belföldi tőkének a külföldi fürdőhelyekre való közönlését megakadályozni.

Határozati javaslatában adókedvezményeket, termelőtelepek fölállitását, a balatoni hajózás szabályozását, valamint a gyermekek, rokkantak, köztisztviselők, munkásbiztositó és más pénztárak tagjainak állami nyaraltatását kéri.

Az előadás fölött megindult vita során fölszólalt

Vass József népjóléti miniszter is.

— A kormány — mondotta — *nehéz helyzetben volt, amikor az emlitett sérelmek történtek.* Ezekért tehát a népjóléti miniszteriumot — amelynek hatáskörébe tartozik a fürdőügy — nem lehet egyedül felelőssé tenni. A kinestári haszonrészesedést csak azért nem függesztik föl, *mert ez az adott viszonyok között lehetetlen.*

Ripka Ferenc

üdvözölte ezután a nagygyülést. Magyarország — ugymond — elvesztette természeti kincseit, de azért nem szabad elesüggedni, hanem fokozott erővel kell kifejleszteni a megmaradtakat. *Budapest, amely a leggazdagabb természeti kincsekben, kiaknázatlanul hever,* holott más államban ilyen helyen uj város emelkedne. A külföldi államok példájára hatalmas szervezetekkel kell Budapest fejlődését gyorsabbá és az idegenforgalom számára alkalmassá tenni. Ezután áttértek a napirend második pontjára,

Budapestnek mint fürdővárosnak ismertetésére.

A kérdés előadója *Bánlaky Géza* volt, aki fölsorolta mindazokat az okokat, amelyek Budapest elmaradására vezettek és határozati javaslatában követelte,

hogy a pénzügyminiszterium és Budapest tanácsa a budapesti fürdők forgalmi adójának átengedésével tegye lehetővé egy tekintélyes propagandaalapnak megteremtését.

Kéri az idegenforgalom meggátlását célzó rendeletek enyhitését, az élelmiszerek drágaságának letörését, a gyógyvendégek élelmezésénél a fényüzési adó teljes mellőzését és az idegenek számára a közlekedési eszközök viteldijának leszállitását. A vita után — amelynek során fölszólalt *Skerlecz Iván*, volt horvát bán, *Gálos Kálmán* és *Zilahy Dezső*, az idegenforgalmi iroda igazgatója — a nagygyülés a határozati javaslatot magáévá tette. A napirend harmadik pontját, *ásványvizeink és az ásványvizek forgalmának* kérdését *Felber Lipót* ismertette és követelte az ásványvizekre vonatkozó vámtételek leszállitását.

Szó sincs a tőzsdei hites ügynökség bevezetéséről

„Bud miniszter célja: a tőzsdei helyzet megjavitása"

(A Reggel tudósitójától.) A tőzsdén napok óta izgatott a hangulat, ellenőrizhetetlen hirek keringnek arról, hogy *bevezetik a hites ügynöki intézményt, amely aztán sok száz egzisztenciát fosztana meg a kenyérkereseiétől.* Egy lap valótlan közlése még inkább fütötte a kedélyeket, már *gyüléseket* hivtak össze és *sztrájkról* is beszéltek. *A Reggel* e kérdésben

a legilletékesebb helyre

fordult fölvilágositásért, ahonnan a következő választ kapta:

— Az egész hiresztelésből annyi igaz, hogy a pénzügyminiszter válaszolni fog *Szilággyi Lajos* képviselő interpellációjára, amely tudvalevően a tőzsdei helyzettel foglalkozik. *Ezen tul egy árva szó sem igaz a tőzsdét nyugtalanitó hiresztelésből.*

A hites ügynökség bevezetésének kérdése föl sem merült,

erről még beszélgetés formájában sem esett szó. Légből kapott pletyka az egész. *Bud János* pénzügyminiszter az interpellációra adandó válaszában természetesen foglalkozni fog a tőzsdei helyzettel, *de semmiféle olyan intézkedés bejelentését nem tervezi, amely zavart vagy nyugtalanságot idézhetne elő.*

A miniszter célja: a tőzsdei helyzet megjavitása.

És éppen ezért tartózkodni kiván minden olyan kijelentéstől vagy éppen intézkedéstől, amely kétértelmü, ártalmas és igy nem elhatározott céljait szolgálná.

Bud miniszter semmit sem fog cselekedni, ami ellentétes volna a tőzsde autonómiájával.

Hangsulyozottan az a célja, hogy az igazi komoly, magyar értékek lerombolásának gátat szabjon, a folyamatot megállitsa és aztán az igazi és komoly értékeket följavitsa.

KOCH TESTVÉREK
öltözködési áruház
IV, Károly-körut 26

Téli idényárusitás!

Télikabát 1.800
Átmeneti kabát 1.100
Bundabekecs . 980
Bőrkabát 1.500
Bőrkabát, női . 1.800
Női téliköpeny 1.200

SALAN
TOILETTE
hölgyek üditő, fertőtlenitő, szagtalanitó öblitőszere

Megnyilt
HORVÁT és HORVÁT
HARISNYAHÁZ
fióküzlete
VII, Erzsébet-körut 23

Értesitjük a t. közönséget, hogy fióküzletünk megnyitására való tekintettel,
árainkat 15 százalékkal leszállitottuk

Reklámcikkeink szenzációs árai:

Ia selyem flór női harisnya .	41.000 K
Cérnafátyol női harisnya . . .	45.000 K
Selyemharisnya minden szinben . .	52.000 K
Trikó bélelt kesztyü	35.000 K
Prima bélelt szarvasbőrkesztyü	185.000 K
Reformnadrág	28.000 K

Minden igényt kielégitő legujabb francia, angol selyem és gyapjuselyem harisnyák, kesztyük, kötött, szövöttáruk elismerten legolcsóbb árakban

Főüzlet: József-körut 26

AZ ERNST-MUZEUM AUKCIÓI
XXVIII.
Különféle hagyatékokból
főuri- és más magánbirtokokból származó
mütárgyak
KIALLITAS: Nov. 15-től 19-ig d. e. 9 órától d. u. 5 óráig
AUKCIÓ: Nov. 20-tól naponta délután fél 4 órától

Hócipők a legjobb márkák, legelőnyösebb árban. Hó- és sárcipő-javitást vállalunk Champion cipőgyár Budapest VI, Király-utca 8. sz., az udvarban

Fölhivás

a BUR-vasut részvényeseihez!

Alulirott brüsszeli bankcégek rendkivüli közgyülés összehivását kértük a Bur-vasut igazgatóságától, a következő napirenddel: 1. Az igazgatóságnak a BSzKRT-vel kötendő szerződés ügyében adott fölhatalmazás visszavonása. 2. Határozathozatal a részvénytársaság vagyonának és üzemének szakértők utján leendő megvizsgálása tárgyában.

Fölhivjuk a Bur-vasut részvényeseit, hogy jogos vagyoni érdekeik megvédése céljából jogtanácsosunknál, dr. Rendes Ervin ügyvédnél (V, Deák Ferenc-utca 16—18, iparbank) mielőbb jelentkezzenek. **Richard & Co., A. Mathot.**

A Molnár-premier a kulisszák mögül

(A Reggel munkatársától.) Most elfogom mondani a publikumnak azt, amit *„Az üvegcipő"* szombati premierjén

a kulisszák mögött, a folyosókon, az igazgatói irodákban, a szinpadon és az öltözőkben láttam.

Azt, amit a publikum nem láthat, amiről csak sejtései lehetnek; hogy mi folyik egy ilyen nagy premier háta mögött, *mennyi izgalom, drukk, remény, kétségbeesés döngeti a papirosfalakat* az alatt a három óra alatt, amig egy ilyen nagy esemény lejátszódik.

Molnár 7 óra 10 perckor érkezett meg a szinházhoz konflison. A hátsó bejáratnál szállott ki, bement a portásfülke mellett levő társalgóba, itt vetette le a kabátját és rágyujtott egy cigarettára. A társalgóban ekkor a következők voltak: *Hegedüs Gyula*, készen kimaszkirozva, mellényzsebében a collstokk, komoly kis barna bajusszal, vidáman, — *Pártos Gusztáv* még civilben, mert ő csak a második fölvonásban következik, ugyancsak civilben *Dózsa* és a Vigszinháznak egy fiatal növendéke, egy magas, karcsu, nagyon szép, fiatal leány, tábornok vagy ezredesnek a lánya. Molnár bejött, a szemeivel mosolygott fájdalmasan, a szájával és az arcával nem mert. Ránézett Hegedüsre és elkezdett bólogatni. Hegedüs a kis ragasztott bajusza alól egy kicsit koniszan visszamosolygott, mint aki azt mondja, áhá, a kezemben vagy kutya, életed, halálod itt van a mellényzsebemben. Molnár megint elkezdett bólogatni és ment Hegedüs felé, Hegedüs visszabólogatott és elindult az asztal körül, *Molnár utána.* Most Molnár megszólalt, kicsit gyámoltalanul, bocsánat: majdnem szepegve, mint egy kis gyerek:

— *Gyulám... ott, ahol azt mondod, hogy a bor nem lett kevesebb, hanem több lett, — ott én rosszul irtam.* Ott azt mond, hogy: Dehogy lett kevesebb, több lett...

HEGEDÜS *(kinéz a folyosóra, nagyot köszön):* A, van szerencsém. *(Mindenki odanéz; a folyosón nincs senki. Hegedüs csak azért köszönt oda, hogy demonstrálja, miszerint most már oda sem figyel Molnárra, akármit is mond. Késő.)*

MOLNÁR: Gyuluskám...

HEGEDÜS: A, van szerencsém, van szerencsém. *(Még nagyobbat köszön. Molnár meaadja magát a sorsának, leül egy székre, hallgat. Cigarettázik. Mindenki szélesen, kedvesen mosolyog. Elindul egy diskurzus.)*

*

Föntt a II. emeleten az igazgatói irodák folyosóján nappali kivilágitás. A szolga áll a Jób ajtaja előtt.

— Alászolgája, nagyságos ur. Rögtön jelentem a Jób igazgató urnak.

— Mit csinál az igazgató ur?

A szolga közel hajol, sugja, ugy sugja, mint egy államtitkot:

— *A borbély van bent nála...*

Az ajtó kinyilik. A szép, vörössel tapétázott, meleg, kedves irodában egy széken ül a halvány *Jób Dániel ingujjban, frakknadrágban, escarpenben. A borbély szapanozza.* A frakkja ióg a fogason. *Hét óra husz perc. Odalent a vesztibül tele van emberekkel.* Két szót váltunk, nyilik az ajtó, *bejön Molnár.* Leül a Jób irásztalához. Most a következő diskurzus kezdődik:

MOLNÁR: *A fene egye meg ezt az egész disznó mesterséget.*

JÓB *(a kés alatt): Ezt huszonhárom év óta mondod, Ferikém.* Minden premierkor.

MOLNÁR: Mégis egye meg a fene. Egy pohár konyakot kéne inni.

JÓB: *Nincs konyak.*

MOLNÁR: Csak egy pohárral. Elfáradok különben.

JÓB: Nem aludtál délután?

MOLNÁR: Tudom én, hogy aludtam-e. Azt hiszem, nem aludtam. Azazhogy aludtam. Most jut eszembe: Ott volt egész délután X., mégsem aludtam. Egy pohár konyakot kéne inni.

JÓB *(kajánul nevet):* Nincs konyak.

MOLNÁR *(hozzám):* A Szedlacsek, a Bojtorján, a Dudla, a Sipek, itt vannak? *(Ez egy vicc, hogy az a bizonyos tout-Budapest itt van-e. Nem is felelek. Most belép Roboz. Vállán panyókára vetve a kabátja, ő már meg van borotválva.)*

MOLNÁR *(Robozhoz):* Frakkban, frakkban? Frakkban??

ROBOZ: Istenem, ilyen eseménynél...

MOLNÁR: Hm, frakkban...

ROBOZ: Ilyen esemény...

MOLNÁR: Más premieren szmoking, nekem frakk, tyajhaj...

ROBOZ: Ilyen esemény... Hehe.

MOLNÁR: Egy pohár konyakot kéne inni.

ROBOZ *(naivan):* Van!

MOLNÁR: Van??

JÓB *(a kés alatt, szigoruan):* Nincs!

ROBOZ *(együggyüen):* Hogyne. van.

MOLNÁR *(fölugrik):* Kérek. *(Kiszalad a konyakért: Molnár egy fél csöppet iszik az üvegből. Hét óra harmine perc. A csengők elkezdenek berregni: első csöngetés.)* Legalább 10 percig várni, 15 percig! *(Roboz lemegy a szinpadra: Jób kész a borotválkozással, odaáll a tükör elé, megköti a másnijját, közben halkan nyihog. Nem nevet, — nyihog. Molnár cigarettára gyujt. Jób pénzt ad a borbélynak. A borbély elmegy. Jób elmegy. Molnár egyedül marad az irodában. Látja, hogy itt egyedül semmi keresnivalója, fölugrik, kihuzza magát, dideregre elindul a lépcsőkön lefelé a szinpadra. Legalább 40 fokos láza van.)*

*

Hét óra negyvenöt. A szinház roskadásig tele van. A nézőtéren kék tüllökben és selymekben, rózsaszin és fehér felhőkben a nők és fekete frakkok, smokingok. Mint a méhkas, ugy zug az egész. A vasfüggöny már föntt van. Gongütés. Mindenki leül. A zsibongás elül. Bánffy Miklós megkésve, lábujjhegyen siet a helyére, az első sorba. A lámpák elalszanak. Még két gongütés. Most kezdődik.

*

Nyolc óra ötven. Vége az első fölvonásnak. Itt most valami nagyon szép dolog történik. Ahogy a függöny összemegy, *mindenki a helyén marad, mintha most kezdődne egy fölvonás, ugy tapsol. Senki föl nem áll, senki előre nem tolakszik, mindenki ülve tapsol, a páholyokban is, mint egy nagyszerüen begyakorlott katonai osztag. Mindenki tapsol.* Azaz pardon. A jobb kettes földszinti páholyban egy ismert budapesti szépségecske, puhán és rózsaszineün, mint egy elkényeztetett, hideg kis macska, *hátat fordit a szinpadnak, fejecskéjét unottan állára hajtja s egyetlen egyszer össze nem üti a tenyerét. Pedig a szinpadon épen Varsányi Irén áll, a világ legszentebb szivkirálynéja, édes, drága egyetlen Irén, aki olyan sok és olyan szép, hogy csak sirni lehet rajta.* A rózsaszinü beauténak azonban nem tetszik. Semmi sem tetszik neki. Bernard Shaw is untatja, Shakespeare-től ásit, őt nyilván csak Bus érdekli. Bus Fekete ugyanis. *Szegényke...*

A társalgóban Molnár körül a következők: *Beöthy László, Heltai Jenő, Mester Sándor, Harsányi Zsolt, Rudolf Beer* (ő fogja Bécsben játszani a darabot), *Kálmán Imre. Mindenki egyszerre beszél Molnárhoz, Molnár is beszél.* Mindenki csak a saját hangját figyeli. Körösközül a diványon, a fal mellett, őrült nyugodtan ülnek *Kész Rózsi* szakácsnő-kosztümben, *Siltkey Irén* utcai angyal-kosztümben, *Pártos Gusztáv* dunai propellerkapitány-kosztümben, három cigány cigány-kosztümben és *Hegedüs Gyula.* Hegedüs a színészgázsik leszállitásáról beszél. A második fölvonás összes szereplői ráfigyelnek. *Ez egy egész más sarok, egy más világ.* Mintha a 70. előadás menne már. A másik sarokban Beöthy dicséri Varsányi Irént.

*

A színészeket dicsérik. Varsányit, *Rajnait, Darvast.* Megint Varsányit. Varsányit, Varsányit, *Darvast,* Varsányit, *Rajnait,* Varsányit, Varsányit, *Darvast. Beöthy Baba* a legszebb az egész szinházban.

Kilenc óra öt perc. Kezdődik a második fölvonás.

*

Ezután volt *a nagy siker. Nagyobb, mint az első után.* Holott a főpróbán az első után volt a nagyobb. Varsányi az öltözőjében most veti le egy spanyolfal mögött a menyasszonyruhát. Remegve kérdi:

— *Milyen volt? Mi volt?* Aztán hozzáteszi:

— *Istenem, már félhat óta se élek, se halok. Soha még ilyen földult nem voltam.* Szinte öntudatlanul, félig ájultam szól:

— Hányszor fog menni? Kilencvenszer, ugy-e? Jobb, mint a főpróba. Vasárnap még jobb lesz!

Darvas öltözőjében. *Ruttkay György* a tükör mellett. Darvas csicsereg, mint a madár. Mindent köszön és *semmit el nem hisz abból, amit neki mondanak. Csak azt hiszi, amit magától is hisz.* Nem lehet neki előadni. Itt jut eszembe: a jobb kettes szépségecskének a második sem tetszett. Nem tapsolt. Ujból hátat fordított a szinpadnak. Ugy kell a Vigszinháznak.

*

Féltizenegykor volt vége az előadásnak. Az utolsó fölvonás uj színészeinek nevét ide kell irni: *Góth, Góthné, Siltkey, Szerémy, Bárdi, Kende Paula.* A publikum azonnal rohant a ruhatárba, sokan utközben is tapsoltak, zugva, zsibongva, egymást taposva és tapsolva. Ezalatt a társalgóban gyülekezni kezdett a bankett-társaság. Molnár egészen be volt rekedve, mintha az összes szerepeket ő játszotta volna. Most eszembe jut, amit egy hölgy mondott a hátam mögött, amikor Molnár a második fölvonás után kijött meghajolni:

— *Szép feje van ennek a Molnárnak, az már igaz.*

Megnézem a fejét. Éles, kis fekete szemei csillognak, mint a parázs. Ezüst fürtjei belelógnak a homlokába. Öt ember szorongatja egyszerre a kezét. Alig győz visszaszorongatni. Mindenki szépeket mond, Molnár vitatkozik. Kint az előcsarnok előtt háromszáz automobil sorakozik a följáró felé. A hülő szinház, mint egy kemence, ontja a gyulladt embereket.

Egyed Zoltán

Hölgyeim!

Tisztelettel értesitjük a mélyen tisztelt vevőinket, hogy **35 év óta fönnálló** cégünk iránt kedves vevőink hozzánk való bizalma irányunkban oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy üzletünk és szalónunk megnagyobbitása vált szükségessé. Ezáltal módunkban áll a nagyrabecsült vevőinknek szolid és legmértányosabb árakat nyujtani ugy a rendelésnél, mint a façonmunkánál, melyek **a tőlünk elismert szolid, legfinomabb és legelegánsabb kivitelben készülnek.**

Hozott anyagból a legujabb szabás szerint munkát a következő árakon vállalunk:

Gyermek télikabát vagy felöltő	300.000 K
Leányka télikabát vagy felöltő	450.000 K
Fiu télikabát vagy felöltő	400.000 K
Gyermekruha	200.000 K
Leánykaruha	400.000 K
Fiuöltöny	350.000 K

Az összes raktáron levő gyermekruházati cikkek mélyen leszállitott árban kerülnek eladásra.

Boy télikabátok 800 ezer K-tól

Intézeti fehérnemüek, átmeneti kabátok, télikabátujdonságaink elkészültek

Áruink közismerten a legjobb minőségüek és a legelsőrangu kivitelben készülnek

Katsinka Kornél

utódai

gyermekruházati különlegességek üzlete

Budapest IV, Párisi-utca 1

Autótulajdonosok figyelmébe!

Uj benzintöltő állomás

nyilt meg a főváros központjában!

720/30 és 736/40-es autóbenzin, autóolaj és zsir (kötésre is) éjjel-nappal kapható. Dijmentes tárolás. — Autóalkatrészek, gumi stb. állandóan raktáron

Bohatka és Edinger

Gróf Zichy Jenő-utca 8. szám

PERZSASZŐNYEG OCASSIÓ

Összekötők már	1,350.000
Valódi sirasz diványtakaró, 195/285 cm, csak	9,500.000
Valódi mahal ebédlőszőnyeg, 265/365 nagy, csak	16,500.000
Egy keleti használt szmirnaszőnyeg, 300/378 nagy	3,500.000

Egyéb szőnyegek és futómaradékok nagyon olcsón

Schillinger Béla Budapest VI. Teréz-körut 15. szám. - Alapitva: 1907

Németország vasárnap visszakapta a Ruhr-vasutakat

Essen, november 16.

A francia és belga kezelésben levő

német vasutvonalak visszaadása a német birodalmi vasut kezelésébe ma éjfélkor mindenütt nyugodtan és zavartalanul megtörtént.

A visszaadott forgalmi eszközök állapota sok helyen *nem kielégitő*. Az egyik kerület máris jelentette, hogy az ottani mozdonyokat *tulnagy mértékben elhasználták* és nagyon sok gépet forgalomban tartottak még akkor is, amikor a német szabályok szerint már nem lett volna üzemben tartható. *A német hivatalnokok és a német közönség mindenütt a legnagyobb örömmel üdvözölte a kérdéses vonalaknak a birodalmi vasut kezelésébe való visszaadását.*

Szmrecsányi György

nyilatkozik a gázgyár szénszállitási ügyéről s a rendőrségi följelentésekről

(A Reggel tudósitójától.) A napilapok hosszasan foglalkoztak *Hamerszky Elemér* bünvádi följelentésével *herceg Windischgraetz Lajos* és *Szmrecsányi György* ellen a Gázgyárnak szállitandó külföldi szénszállitási ügyben. Megkérdeztük

Szmrecsányi Györgyöt,

hogy mi a válasza a följelentésre. Szmrecsányi a következőket mondotta:

— Egy esti és két reggeli lap foglalkozik egy bünügy kapcsán hercegWindischgraetz Lajossal és személyemmel. Miután *Windischgraetz herceg* külföldön tartózkodik, egyelőre csak én válaszolhatok ezekre.

— *Hamerszky Elemért a mult hó 26-ikán jelentettük föl a főkapitányságon zsarolás miatt, mert hónapok óta bünvádi följelentésekkel és hirlapi közleményekkel való meghurcoltatással fenyegetődzött*, hogy igy magának tőlünk jogtalan előnyöket szerezzen. Az ügy érdemére most nem térhetek ki, mert az a rendőrség előtt fekszik és annak elbirálása az ügyészségre és a bíróságra tartozik. Csak azt jegyzem még meg, tiltakozom az ellen, hogy *Hamerszky* és Szenkovich mint üzlettársaink állittassanak be.

Bethlen Margit grófnő

fölolvasása Hódmezővásárhelyen

Hódmezővásárhely, november 16.

(A Reggel tudósitójától.) A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság vasárnap Hódmezővásárhelyen irodalmi matinét rendezett, amelyen a társaság fölkérésére

Bethlen Margit grófnő, a miniszterelnök felesége, tartott fölolvasást.

Hódmezővásárhely közönsége, amely már régóta készült erre az ünnepélyre, meleg szeretettel fogadta a grófnőt. Az állomáson a város közönségének üdvözletét Soós Istvánné, a polgármester felesége, tolmácsolta a grófnőnek, átnyujtva neki a hódmezővásárhelyi asszonyok hatalmas krizantémcsokrát. Innen ½10 órakor az előkelőségek kiséretében gyalog átment a református öregtemlomba és résztvett az istentiszteleten. Az irodalmi matiné délelőtt 11 órakor kezdődött a Fekete sas-szálló nagytermében, Hódmezővásárhely notabilitásainak és értelmiségének részvételével. Dr. *Soós István* polgármester megnyitóbeszédet mondott. Ezután dr. *Imre Sándor* volt államtitkár tartott előadást. *A protestantizmus szelleme az igazság és a személyes meggyőződésre való törekvés, a személyes felelősség és a kötelesség érzését, a fölismert életcél mellett való kitartást követeli.* A protestáns ember életét küldetésnek, munkáját hivatásnak érzi s ekként teljesiti,

akar és tud együtt dolgozni mindazokkal, akikkel a cél nemességében, a leki motivumok tisztaságában megegyezik

s az állandó javitás, az örök reformáció gondolatának terjesztésével elejét veszi erőszakos, fölforgató törekvéseknek.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után

Bethlen Margit grófnő

lépett az emelvényre, aki már megjelent munkái közül három novellát, *„A sürgönyoszlop“*-ot, a *„Szegényasszony az égben“*-t és az *„Izlandi mesé“*-t olvasta föl. Amikor a grófnő a fölolvasás befejeztével helyéről fölkelt és távozni akart, a közönség ünneplése visszatartotta és ekkor még elmondotta, az *„Otthon és Haza“ cimü költeményét, amelyet szintén zugó tapssal honorált a közönség.* Délután ½2 órakor a Fekete Sas-szálló különtermében társasebéd volt a vendég tiszteletére. *Aigner* dr. főispán a kormányzóra mondott felköszöntőt, amelyet a megjelentek állva hallgattak végig. *Gróf Bethlen Istvánnét Pap Imre* református elnök-lelkész köszöntötte föl. A küldöttségek tisztelgése után a hódmezővásárhelyi városi dalárda adott szerenádot a grófnőnek, aki közvetlen meleg szavakkal mondott köszönetet. Fél 7 órakor indult vissza a grófnő Hódmezővásárhelyről Szeged felé, Budapestre ma reggel érkezett meg.

30

év óta jönnálló cégünk sohasem operált hazug hirdetésekkel,

sohasem hirdettük, hogy milliárdos tételeket saját vagy gyári árban vagy, hogy a napi árnál 25%-kal vagy 50%-kal olcsóbban árusitunk. Ilyen hirdetéseket közzétenni, nem egyéb a vásárló közönség megtévesztésénél, 25% vagy 50%-kal olcsóbban még az sem árusithat, aki a csőd szélén all, valaki 100.000 koronát egy méter anyagból csak akkor térithet vissza, ha előbb a kalkulációnál ezt a 100.000 koronát hozzáüti. Cégünk, mint a multban, ugy a jövőben is igyekezni fog a legmegbizhatóbb árukat a lehető legolcsóbb árban forgalomba hozni

Eponzs-kelme, duplaszéles	85 ezer
Ripsz ruhavászon, minden szinben	29 ezer
Schroll-sifon	26 ezer
Liliom-vászin	29 ezer
Angolszerü kelmék	70, 135 ezer
Schottis-kelme	48, 95 ezer
Gyapjuseviot	78 ezer
Ratiné tricot-kelme, 145 széles	95 ezer
Kabátvelur	190, 225, 270 ezer
Tiszta gyapju ruhakelme	125, 150 ezer
Liberty kabátbélés	39, 50, 70 ezer
Félselyem kabátbélés	55, 60, 110 ezer
Tricot-selyem, minden szinben, 145 széles	150 ezer
Divatflanell	35, 49 ezer
Tenniszflanell	22 ezer
Elsőrendü kékfestő	20½ ezer
Mosott sifon	18, 22, 25 ezer
Jóminőségü gyolcs	22, 28 ezer
Jóminőségü angin	22, 33 ezer
Lepedővászon, 10 évi tartósságu	55 ezer
Párnahuzat, kitünő gyolcsból	90, 120 ezer
Dunyhahuzat, kitünő gyolcsból	250 ezer
Paplanlepedő, kitünő gyolcsból	200 ezer
Lendamaszt étkezőkészlet, 6 személyes	450 ezer
Damaszt abrosz	145, 155 ezer
Damaszt szalvéta	37 ezer
Len csinvat törülköző	33 ezer
Tányértörlő, tartós minőség	22, 25 ezer
Férfi zefiring, 2 gallérral	125 ezer
Prima férfi rayéing, 2 gallérral	150, 220 ezer
Prima zefiring 2 gallérral	150, 190 ezer
Hálóing, 100 cm hosszu, prima sifonból	135 ezer
Alsónadrág, hosszu	80, 110 ezer
Férfi selyemnyaksál	75 ezer
Zsebkendő	6—50 ezer
Férfi posztó bokavédő	85 ezer
Fiuszvetter	75 ezer
Női ing, jó sifonból	45 ezer
Női nadrág, jó sifonból	54 ezer
Női kombiné, himzett fodorral	125 ezer
Reform női tricot-nadrág	30 ezer
Kötött női mellény	165, 210 ezer
Selyemzsemper	180, 300 ezer
Női kötött kabát	225 ezer
Női flórharisnya	25 ezer
Fátyolharisnya minden szinben	55, 60 ezer
Férfizokni	33 ezer
Férfi- és női őszi kesztyü	45 ezer
Baby-ing	22 ezer
Baby-kabát	21 ezer
Diszes hosszupárna	135 ezer
Tetra-pelenka	27 ezer

Gólya-Áruház

Király- és Nagymező-utca sarok

Fióküzlet:

Vámház-körut és Calvin-tér sarok

Egerváry és Társa

műbutorgyár

svájci és konstantinápolyi megrendelésre készült angol, olasz, francia és empire stilusu müvészi butoraiból — elszállitás előtt — VIII, Üllői-ut 52 b sz. alatti mütermeiben a közönség nagy érdeklődése miatt

ma, hétfőn,

egész napon át folytatólagos

kiállitást rendez

Érdeklődőket szivesen látunk

Egerváry és Társa műbutorgyár,

VIII, Üllői-ut 52/b. Ipartelep: Baross-utca 59

Javitóműhely

Autótulajdonosok!

Európa legnagyobb és legmodernebb alkotása

CYKLOP-GARAGE

a város szivében

VII, Kertész-u. 24-26-28

250 autó számára nyitott és zárt (box) férőhelyek

Cyklop-Garage Rt.

Telefonszám: J. 72-93, J. 72-94, J. 72-95

Autófölszerelési cikkek

Autószalon

PALUGYAI SZÜCS

NAGYMEZŐ-U. 42, VILMOS CSÁSZÁR-UT 5

LEGFINOMABB, ELEGANS

SZŐRMEUJDONSÁGOK

A szezon beálltáig

**Női bundák .. .. ..

Az aranymisés hercegprimás ünneplése a Krisztinavárosban

Ahonnét Csernoch János 50 évvel ezelőtt elindult

(A Reggel tudósitójától.) *Csernoch János* bibornok-hercegprimás ötvenéves papi jubileumára tervezett ünnepélyek sorát a krisztinavárosi hivek nyitották meg vasárnap délelőtt. A Krisztina-téri régi templomban káplánkodott ötven évvel ezelőtt Csernoch János. Vasárnap délelőtt a krisztinavárosiak zsufolásig megtöltötték a templomot, sőt a jubiláns egyházi főméltóság tiszteletére a pesti oldalról is rengetegen mentek át Budára, hogy jelen lehessenek a Te Deumon. Az ünnepi nagymisét megelőzően a rendes vasárnapi prédikációt végző lelkész ez ünnepi alkalmatosságot is beleszőtte beszédébe és ugy aposztrofálta Csernoch János bibornok, hercegprimást, *mint akinek a hitélet és a hazaszeretet fejlesztése körül soha el nem hervadó érdemei vannak.* Az ünnepi szentmisét *Zelliger Vilmos*, a krisztinavárosiak népszerü apátplébánosa pontifikálta fényes papi segédlettel. Az első padsorokban ott voltak a krisztinavárosi egyháztanács tagjai teljes számban. Ott láttuk dr. *Ripka Ferenc* kormánybiztost, mint az egyházközség világi elnökét, ezenkivül sokakat az egyházi és világi társadalom vezetőférfiai közül. Már nagy tömeg várakozott az emléktábla leleplezésének ünnepélyes aktusára. A templom jobboldalán, a lelkészbejáró mellett van a falban elhelyezve az emléktábla, amelyet fehér lepel takart. Zelliger apátplébános szólott a köröskörül összegyülekezett közönséghez. Röviden összefoglalta dr. Csernoch János életrajzát, pályafutásának kezdetét. Imádkozzunk érte — folytatta a krisztinavárosiak apátplébánosa emelkedettebb hangon —, hogy a Mindenható adjon őeminenciájának még hosszu életet és erőt, hogy szolgálhassa az ő szeretett hiveit és a római katolikus magyar egyházat. A beszéd elhangzása után az apátplébános odalépett a letakart emléktáblához, levette róla a fehér lepiet, amely alól elővillant a babérágakkal övezett márványtábla, rajta aranybavésett betükkel a következő föliras:

E templomban müködött, mint segédlelkész
Dr. Csernoch János
bibornok, hercegprimás és érsek ur, 1877
aug. 19—1878 jul. 25.
Emlékezetül aranymiséjére
1924. nov. 18.

Mayer miniszter
elmondja A Reggel-nek, minő föltételekkel fogadta el a földmivelésügyi tárcát
Biztositva látja Nagyatádi politikai végrendeletének végrehajtását

(A Reggel tudósitójától.) Munkatársunk fölkereste *Mayer Jánost*, az uj földmivelésügyi minisztert és megkérte, mondja el, *minő tárgyalások előzték meg miniszterré való kinevezését.*

Mayer miniszter

igy válaszolt:

— *Bethlen István* gróf miniszterelnök néhány nappal nagyatádi *Szabó István* halála után ajánlotta föl nekem a födmivelési tárcát. Kijelentettem, hogy

a miniszterségre csak akkor vállalkozhatom, ha megfelelő garanciákat kapok Nagyatádi politikai végrendeletének, vagyis a tizenhat pontba foglalt kisgazda-kivánságoknak végrehajtására vonatkozóan.

A miniszterelnök ur kijelentette, hogy a tizenhat pont végrehajtását maga is fontosnak tartja és éppen ezért megkért, hogy *lépjek ebben az ügyben haladéktalanul érintkezésbe az illetékes szakminiszterekkel.* Előbb *Rakovszky Iván* belügyminiszterrel és *Vass József* népjóléti miniszterrel tárgyaltam, majd *Pesthy Pál* igazságügyminiszterrel és *Bud János* pénzügyminiszterrel. A belügyminiszter és a népjóléti miniszter már közölték is a főispánokkal, hogy *a közigazgatási kisgazdasérelmeket kiküszöbölő, illetően a rokkantügyi rendelkezéseknek minden körülmények között szerezzenek érvényt,* az igazságügyminiszter pedig az Országos Földbirtokrendező Biróság megfelelő átszervezésére tett határozott igéretet.

Eredményesen végződtek a pénzügyminiszterrel való tárgyalások is,

amelyeken résztvett *Pollermann* miniszteri tanácsos és *Marschall Ferenc* képviselő is. *Garanciát kaptam nemcsak az adókivetési sérelmek orvoslására, hanem a kisüstkedvezményekre vonatkozóan is* és tekintettel arra, hogy

ezek után a 16 pont végrehajtását biztositottnak láttam,

közöltem a miniszterelnök urral, hogy a föl-ajánlott földmivelésügyi tárcát elfogadom.

Viharok és leleplezések a BUR közgyülésén

(A Reggel tudósitójától.) Az *Iparbank* két belga bankárcég, a *Richard & Co.* és *A. Matthot* nevében fölszólította a B. Sz. K. Rt.-ot, hogy *november 20-ig hivassa össze a BUR-vasut közgyülését.* Abban az esetben, ha a B. Sz. K. Rt. nem rendelné el a közgyülés összehivását, ugy *a belgák a törvényszékhez fordulnak* és itt fogják a közgyülés összehivását kérni. A belga bankcégek *6500 BUR-részvényt* deponáltak az Iparbanknál, bár valószinüen *ennél jóval több darabbal rendelkeznek.*

A közgyülés összehivásának kettős célja van. A belgák mindenekelőtt *meg akarják szüntetni azt a fölhatalmazást, amelyet a B. Sz. K. Rt. igazgatósága önmagának adott* és amelynek értelmében 1925-ig azt tehet a Bur-vasuttal, amit akar. A közgyülés összehivásának másik oka, hogy *szakértőkkel kivánják megvizsgáltatni, mennyi vagyona és üzemi tőkéje van a BUR-nak.*

Ez a közgyülés nemcsak a napirendjén szereplő tárgyak miatt igérkezik viharosnak, hanem azért is, mert *nagyon kellemetlen kérdések fognak szóbakerülni.* Igy elsősorban az, hogy

a junius 27-iki közgyülés jegyzőkönyvét meghamisitották,

mert abban 30.749 szavazásra jogosult részvény van föltüntetve, holott erre a közgyülésre csak 20.000 részvényt és *10.749 élvezeti jegyet deponáltak, amelyeknek nincs szavazatjoguk.* Arról is lesz szó, hogy az a nyolc közgazdasági kurzusvezér, aki ugy a B. Sz. K. Rt., mint a BUR igazgatóságában helyet foglal, *fejenként és évenként legalább 800 aranykorona tantiemet kap, ami 120 milliónak felel meg.* Másrészről ugyanez az igazgatóság olyan meghatalmazást vett ki a juniusi közgyülésétől, vagyis önmagától, hogy *a BUR osztalékot ne fizessen* és a sorsolás utján való

tőkevisszafizetés részvényenként 200 papirkoronával történjék.

Ez összesen 9,200.000 koronát jelent a szegény részvényeseknek, szemben a méltóságos igazgató urak 120 milliós tantiémjével.

A gazdagtartalmu Brázay-csomag

Brázay-munkácsomag 42.000 K * Nagy Brázay-csomag 93.000 K

I. Barabás és Stefanovits, Alagut-utca 5
III. Kafka Emil, Tavasz-utca 6
IV. Neruda Nandor, Kossuth Lajos-utca 8
IV. Molnár és Moser, Petőfi Sándor-utca 11
V. Lukacs Sándor, Berlini-tér 8
V. Portörő Jenő, Visegradi-utca 15
VI. Kádár Gyula, Király-utca 70
VI. Elsner Gyula, Andrássy-ut 27
VI. Glatz József, Lövölde-tér 7
VII. Dr. Lengyel Attila, Baross-tér 22
VIII. Darvas Frigyes, Rákóczi-ut 15
IX. Majthényi Béla, Vámház-körut 15
drogueriájában s minden szakmabeli üzletben kapható!

1, 4, 3-a sz. kirakatainkban olcsó cipősorozatok

HUNGÁRIA

Bőr-béléses fiú-cipők duplatalppal

KARÁCSONYI CIPŐVÁSÁR

NOVEMBER HÓ 15-ÉN, SZOMBATON KEZDŐDÖTT

RÁKÓCZI ÚT 6

Teveszőr házi-cipők. Hó- és sárcipők

Rámánvarrott Goodyear cipőkülönlegességek

HIREK

Jelenet „Az üvegcipő"-ből

Irta: Molnár Ferenc

ADÉL: Hát Lajos. Én megmondok most neked valamit. De te vagy az oka, hogy megmondom. Én nem akartam belehasogatni a szivedbe. Te vagy az oka. Én mondok neked valamit. Én szerelmes vagyok ebbe a Császár Pálba.

SIPOS (ijedten): Azt én tudom!

ADÉL: Hála istennek. Legalább látod, hogy eddig gyöngéd voltam és most becsületes vagyok.

SIPOS: Az nem igaz.

ADÉL: Micsoda?

SIPOS: Hogy becsületes vagy. Ha becsületes lettél volna, ezt az első napon bevallottad volna nekem.

ADÉL: Micsoda első napon? Hol van itt első nap? Melyik az első nap? Napok vannak és én szerelmes vagyok és minden nap első nap és minden nap utolsó nap, mert nem tudom, mikor kezdődött és nem tudom, mért nem akar végződni.

SIPOS: A szeretője vagy.

ADÉL: Pfuj, de nyomorult vagy.

SIPOS: A szeretője vagy?

ADÉL: Pfuj, de ostoba vagy. Pfuj, de gyáva vagy. Hogy tudnálak most gyülölni, ha szeretnélek. Hát ezt kell erre mondani? Hát lehetek a szeretője? Hát ez az egész, ami most itt történt, hát ez történt volna, ha a szeretője volnék? Hát ideállnék elibéd és megmondanám neked, hogy szeretem? Hiszen magamnak se merem megmondani... Lajos... Lajos... segits rajtam... segits az én vén buta fejemen... segits az én öreg szivemen... segits rajtam! Szerelmes vagyok egy fiatal emberbe! Tudod, mit jelent ez? Az istenért... ne hagyd, hogy elhagyjalak és utánaszaladjak és megalázkodjam... és én pénzeljem és ő megverjen... és én kezet csókoljak neki érte... Lajos... te okos ember vagy... én harminchat éves vagyok és ő huszonhárom... nem látod, hogy mi lesz ebből? Nem ismersz engem? Még most se érted, mért orditottam föl hozzád a nyomoruságból, hogy vegyél el, vigyél el, védj meg!

SIPOS (a homlokát törli): Itt csak egy kérdés van.

ADÉL: Istenem...

SIPOS: Itt most már csak egy kérdés van.

ADÉL: Milyen... kérdés...

SIPOS: Akárhogy fogod is föl... most igazán bocsáss meg, ne légy türelmetlen... minden izgalom nélkül... Az életünk fordulata előtt állunk... itt megint csak egy kérdés van. Meddig mentél vele?

ADÉL: Hát kérdezhetnéd ezt tőlem, ha csak rá is néztem volna. Hát ki mondta el neked az egészet? Nem én? Hát elmondtam volna.

SIPOS: Én tisztességes ember vagyok. Én elbocsátalak és neki adlak minden bosszu nélkül. Felelj becsületesen. Tudja, hogy szeretsz?

ADÉL: Ha tudná, nem türném meg a házban.

SIPOS: És még egy kérdés van.

ADÉL: Ne kinozz.

SIPOS: Nem, nem. Egy fontos kérdés van. O... szeret téged?

ADÉL: Ne kinozz.

SIPOS: Felelj, mert összetörlek. Szeret téged?

ADÉL: Nagyon.

SIPOS: Már mint... szerelmes?

ADÉL: Igen.

SIPOS: Honnan tudod?

ADÉL: Azt igazán tudja az ember.

SIPOS: És mért nem lökted ki? És mért nem mondtad meg nekem?

ADÉL: Hiszen megmondtam! Most mondtam meg! És nem lökhetem ki és te se lökheted ki. Olyan korrektül viselkedik a szenvedésében. Hiszen éppen ez az, ami ugy meghatott.

SIPOS: Az nem szenvedés. Szerelem nem szenvedés.

ADÉL: Hát mi a szenvedés?

SIPOS: Szenvedés egy operáció, ahol nem altatják el az embert. Az szenvedés. És az, ha az ember csalódik abban, akiben hitt. És még egy kérdés van.

ADÉL: Istenem, mért van annyi sok kérdés? Hát nem tudsz már mindent? Hát nem értesz már mindent?

SIPOS: Még csak egy kérdés van, aztán vége. Illetve megismételek egy kérdést. Te... éreztetted vele, hogy szereted?

ADÉL (siránkozva): Istenem... hát verj meg inkább, taposs rám, de ilyen gyalázatosságot ne kérdezz.

SIPOS: Nem is sejti?

ADÉL: Hát hogy sejtené?

SIPOS: Jól van, fiam. Adjál egy kis szódavizet.

ADÉL (tölt neki): Bort is bele?

SIPOS: Nem. (Átveszi.) Köszönöm. (Iszik, de keveset.) Igen. — Hát kérlek.

ADÉL: Pihenj egy kicsit, drágám.

SIPOS (kábultan): Igen.

ADÉL (nagyon gyöngéden): Most már mindenféle gondolat nyüzsög a fejedben, ne izgasd magad, drágám, mára elég volt. Nem akarsz egy kicsit ledülni?

SIPOS (maga elé bámulva): Igen. — Majd később.

ADÉL (megcsókolja a homlokát): Milyen forró a fejed.

SIPOS (elmélázva): Igen.

MICHELIN PNEU
autó- és motorkerékpár-felszerelések
Telefon 21-97 NAGY, Andrássy-ut 34

— **Szerdán kezdődik az Eskütt-panamapör főtárgyalása.** A budapesti büntetőtörvényszék dr. *Töreky Géza* kuriai biró elnöklésével *szerdán* kezdi meg az Eskütt-féle kiviteli panamabünpör főtárgyalását. Az épelméjünek nyilvánitott fővádlott, Eskütt Lajos, egy hét óta reggel 9 órakor pontosan megjelent minden nap a büntetőtörvényszéken és délután 2 óráig tanulmányozta védőügyvédei társaságában bünpörének iratait. A mostani főtárgyalásra Esküttéknek részéről uiabb szenzációkat igérnek, de a valószinüség amellett szól, hogy *ezek a szenzációk most már csak Esküttt képzeletében élnek.* Értesüléseink szerint az ügyészségnek az az álláspontja, hogy az Eskütt-féle kiviteli panamabünpört nem lehet mellékvágányra terelni. A panamákra és megvesztegetésekre vonatkozó vádak tekintetében elhangzott Eskütt Lajosnak a beismerő vallomása és a vádhatóság szigoruan kivánja megvonni a bünpör kereteit és *csak azokat az eseteket engedi belevinni a tárgyalás anyagába, amikre vonatkozóan a bünügyi vizsgálat kiterjeszkedik.*

— **December 1-én életbelép a módositott szállodaadó.** Amint ismeretes, a pénzügyminiszterium az elmult héten hozzájárult a főváros módositott szállodaadó szabályrendeletéhez, amely szerint *a jövőben a különböző nivóju szállodákban a szobák napiára után fizetendő városi adó 5, 10, illetve 25% között fog váltakozni.* A rendelet egyébként *az állandó szállodalakóknak minden szállodában adómentességet biztosit.* Az uj szabályrendelet azonban csak akkor léphet életbe, ha azt a belügyminiszterium is jóváhagyja. Miután a pénzügyminiszterium az ügy iratait már továbbitotta, a főváros pénzügyi ügyosztályának képviselői szombaton átmentek a belügyminiszteriumba, hogy a végleges jóváhagyást megsürgessék. *A Reggel* értesülése szerint a főváros képviselői igéretet kaptak, hogy *ez még a jövő hét folyamán megtörténik és igy a módositott szállodaadó szabályrendeletet a főváros december 1-én már életbe is lépteti.*

— **Az első francia röpülőgép Moszkvába érkezett.** Az „Orosz Távirati Ügynökség" jelentése szerint *Moszkvába érkezett* Párisból az első francia röpülőgép.

— **Pesthy igazságügyminiszter ragaszkodik a büntetőnovella tárgyalásához.** *A Reggel* munkatársa megkérdezte *Pesthy Pál* igazságügyminisztert, *mikor kerül sor a büntettőnovella bizottsági vitájának folytatására.* Az igazságügyminiszter igy válaszolt:

— Mihelyt a házszabályreviziós bizottság befejezi munkáját, nyomban intézkedni fogok az igazságügyi bizottság összehivásáról. *Változatlanul ragaszkodom ugyanis ahhoz, hogy a büntetőnovella minél előbb a nemzetgyülés napirendjére kerüljön.*

— **Halálozás.** Szombaton délben temették el nagy részvét mellett Béndeken, Somogymegyében, özvegy *darnyári Kacskovics Mihálynét*, született *kövesszarvy és gosztoni Gosztonyi Idát.* A 85 éves korában elhunyt uriasszony halálát Somogymegye és a főváros számos előkelő családja gyászolja.

— **Stróbl Alajos betegsége.** Körülbelül három hete, hogy *Stróbl Alajost*, a kiváló szobrászművészt munkája közben *baleset* érte. Stróbl ugyanis — amint ismeretes — *emeletnyi magasságból lezuhant egy állványról és a baleset következtében karját törte.* A művész már elhagyta betegágyát, de látogatókat még nem fogadhat. *A Reggel* érdeklődésére felesége elmondotta, hogy Stróbl gyógyulása még *5—6 hétig is eltarthat.* Törött karját — amely állandóan gipszben van — a Ferenc József-kórházban kezelik. Férjem *állandóan rossz hangulatban van* — mondja a méltóságos asszony —, *munkáival, terveivel egyáltalában nem foglalkozik...*

— **A dr. Taub-gyermekkenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.**

18 heti részletfizetésre 5 havi
legkedvezőbb föltételek mellett
gumiköpenyek, kész felöltők, raglánok, angol kelmék, férfi- és női szövetek, doublék, télikabátszövet, velourok, férfi- és női fehérnemüek, lepedővaszon, sifón, batisztok, kanavász, vásznak, flanellok, barchet, férfi- és női cipők óriási választékban. Harisnyák, nyakkendők, selymek, crepe de chine, maroquin, zsupon és bélésáruk
Divat- és Textiláru Rt.
Budapest, VII, Dohány-utca 68. szám
Tel. József 143-50, New-York palotával szemben
Megtekintés vételkényszer nélkül!

— **Özvegy Pethes Imréné.** Szegény drága jó *Pethes Imre* halála az ő porig sujtott hitvese felé forditja a közönség figyelmét. Idestova harminc esztendeje, hogy a nagy tragikusszinész az ország egyik legtehetségesebb, ünnepelt szubrettprimadonnáját, *Kocsis Etelt* Szegeden a belvárosi templom oltára elé vezette. Kocsis Etel neve a nagy magyar városokban fogalom volt: azt a szubrett-fajtát képviselte, amelynek Pesten akkor Küry Klára volt a körülrajongott kivirágzása. Mint asszony csak még néhány esztendeig maradt a szinpadon P. Kocsis Etel, aztán teljesen visszavonult. Hitvesi és anyai kötelességeinek élt.

— **A nagy dráma.** Évek óta nem jelent meg a dr. *Supka Géza* hatalmas müvéhez megközelitően is érdekes, tanulságos, izgalmas és becsületes könyv Magyarországon. A nagy dráma, persze, mi is lehetne más, *a világháboru* okai, lefolyása, irtózata, következményei, szóval a kezdet és a vég *egészen ujszerü, lebilincselően szuggesztiv megvilágitásban.* Az 500 oldalas könyv több mint brilliáns publicisztikai vagy történelmi munka: *cselekedet.* Amit *Supka Géza* törhetetlen energiával, babonás biztonsággal, Magyarországon oly szokatlan elfogulatlansággal és tárgyilagossággal ebben a nagyszerü könyvben végez: hazugságrombolás, bálványrombolás, az első kapavágás az igazság utjának kiépitésére. Jellemző, hogy *a külsejére is európai mü* nem Pesten, de *vidéken* jelent meg és pedig *a miskolci „Reggeli Hirlap"* kiadásában. A „Reggeli Hrlap"-ról keveset mondunk, ha a vidék hasonlithatatlanul legjobb napilapjának itéljük. Több ennél. *A nagy dráma* becsületére válik a szerzőjének és — a kiadójának egyaránt!

HAAS LIPÓT
VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36
Linoleum
Egyszinü barna, m²-ként ..... K 110
Egyszinü zöld, m²-ként ..... K 115
Inlaid átöntött mintával, ... K 150
Padlókárpit, linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, békebeli minőségben, minden szélességben, a legjutányosabb árban
Viaszosvászon
50 cm szélességben ..... K 27
58 cm szélességben ..... K 31
78 cm szélességben ..... K 41
100 cm szélességben ..... K 53
115 cm szélességben ..... K 61
Szőnyegek
Futószőnyeg, kitünőminőségben, különféle szinekben, 65 cm ... K 40
90 cm ..... K 55
Futószőnyeg, prima, 65 cm .... K 45
90 cm ..... K 65
Ágyelő, szmirna-utánzat
60 × 120 cm ..... K 80
70 × 140 cm ..... K 110
Ágyelő, velour rojttal, 65×130 cm K 297
Ebédlőszőnyeg, különleges, szép mintákkal 195 × 280 cm ..... K 700
Összekötők, garniturák és átvetők nagy választékban
Függönyök
Etamin, müvészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria rendkivüli reklámár ... K 275
Angol, svéd és Reithoffer
sár- és hócipők
nagy választékban
Női hócipő . K 240, Férfi hócipő. K 295
Női sárcipő K 130, Férfi sárcipő K 145
Árak ezer koronákban értendők

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jóminőségü kivitelben
Kendi Antal
bőrbutoriparos
Budapest IV, Semmelweis-utca 7

— **Idegorvos a köztársaság élén.** Micsoda ut, micsoda változás Macchiavelli korától Trianonig, Versaillesig és a középeurópai köztársaságok megalakulásáig. Macchiavelli a hercegről irott könyvében arról elmélkedik, hogy Itália megmentésének egyetlen módja, ha Borgia Cézárt, ezt az őrült fenevadat segiti hatalomra. Borgia Cézár volt a firenzei történetiró meglátásában az egyetlen férfiu, akinek vállalkozása sikerrel járt volna, mert Borgia Cézár elég gonosz és lelkiismeretlen volt ahhoz, hogy nem törődve a nép szenvedéseivel, lelkiállapotával, csak a kitüzött célt tartja szem előtt és egy őrült ember öntudatlanságával megy a maga utján előre. *Azóta nem egyszer ültek őrültek a népek nyakán*, de a XX. század módszert változtatott és választása Borgia Cézár antipódusára esett. A népek nyilván meggyőződtek róla, *hogy ott, ahol a nép őrült, legalább az államfő legyen józan, normális és épelméjü*, mert az őrültség nem az a betegség, amely homoepatikus módszerrel gyógyitható. Badennek, ennek a kis német köztársaságnak a népe jutott először arra a gondolatra, hogy a köztársaság elnökéül *Hellpach* tanárt, a világhirü idegorvost és pszichiatert választja meg. A választás sose lett volna stilszerübb, mint ma, amikor az emberiség gazdasági helyzeténél csak az idegek rosszabbak. Valószinü, hogy gazdasági helyzet és idegállapot okozati összefüggésben vannak egymással s mert a nemzetgazdászok idáig rossz idegorvosok voltak, Baden kisérletet tesz, hogy a jó idegorvos nem lesz-e jó közgazdász.

— **A rendőrség föloszlatta a szocialisták vasárnapi gyülését és fölvonulását.** A munkanélküli munkások vasárnap délután a régi képviselőházban gyülést tartottak, amelynek napirendjén a munkanélküliség és a lakók védelme szerepelt. Amikor az egyik szónok, *Vági István*, Vass József népjóléti minisztert *Magyarország népjóléti nagyprépostjának titulálta, a rendőrtisztviselő a gyülést föloszlatta.* A gyülés közönsége minden komolyabb incidens nélkül hagyta el a termet, azonban a Muzeum-körúton *zárt sorokba verődött és mindkét gyalogjárót elfoglalva haladt a Rákóczi-ut felé.* A Vas-utca sarkán a rendőrség *oszlásra szólitotta föl a tömeget*, majd amikor ez a fölszólitásnak nem tett eleget, a rendőrtiszt *parancsot adott a tömeg föloszlatására*, amelynek során *Oáncz* pártszervezeti titkár, a gyülés jegyzője, könnyebb sérüléseket szenvedett. A rendőrség hivatalos jelentésében azt mondja, hogy a gyülés egyik szónoka osztálygyülöletre izgatott s különben is oly kitételeket használt beszédében, hogy a hatóság képviselőjének *többször közbe kellett szólani.* Minthogy a gyülés szónoka és elnöke a hatóság figyelmeztetését oly kritikai megjegyzésekkel illette, *amilyeneket a hatóság nem türhetett, a gyülést föl kellett oszlatni.* Föloszlatás után mintegy 1000 főből álló csoport a Főherceg Sándor-tér felé vette utját, ahol egy rendőrségi osztály elébe került és *szétoszlatta.*

— **Meglepetés Budapest üzleti életében.** A Szénássy, Hoffmann és Társa Rt. (IV, Bécsi-utca 4) ma kezdődő occasiója! Minden társadalmi rétegnek olyan előnyös vásárlási alkalmat nyujt, amelyet elmulasztani senkinek sem szabad.

Egy Braziliából visszatért sikkasztó tőzsdebizományost bevittek a főkapitányságra

Pesti inflációs karrier története, vagyis minden ut a rendőrségre vezet...

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap délelőtt a főkapitányságon őrizetbe vették a pesti éjszakai élet egyik ismert alakját, *Zoltán László* 29 éves bankárt. Zoltán Lászlót az ügyészség megkeresésére állitotta elő a *Fecske*-csoport *Schmidt József* nevü detektivje és miután kihallgatták, dr. *Polonkay Géza* rendőrfogalmazó őrizetbevette, majd ugy intézkedett, hogy hétfőn szállitsák át az ügyészségre. Őrizetbevételének érdekes előzményei a következők:

Zoltán László a konjunktura alatt tőzsdebizományosi irodát nyitott a Zoltán-utca 13. szám alatt, majd később kiváltotta a bankári igazolványt. Két szobában rendezte be irodáját és *főleg koszt- és kölcsönügyletek közvetitésével foglalkozott.* Lassanként nagy vagyonra tett szert, *a pesti éjszakai élet ismert alakja lett, feleségétől elvált, autót vásárolt, majd rövid idő mulva ujból megházasodott, a barátnőjét vette el.* Nagyon költekezett, amikor azután a konjunktura alkonyodni kezdett, sulyos helyzetbe került. Ugyanis két társa volt, *Bodrogi Ernő* és *Faragó Imre.* Amikor ezek látták, hogy fizetési kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni,

Bécsbe szöktek és magukkal vittek 1000 Rima-részvényt és 600 millió osztrák koronát.

Ez február 24-én történt. Zoltán László látta, hogy *a hiányokat nem tudja födözni* és tudta azt, hogy a hitelezők most elsősorban őrajta fogják követelni pénzüket. Február 28-án Bécsbe szökött. Pesti barátainak azt mondotta, hogy *inkább lesz törökmézárus Athénben, semhogy Budapesten a Markó-utcában üljön.* Elutazásának hirére hitelezői ellene is megtették a bünvádi följelentést. Zoltán Bécsben csak egy napig tartózkodott, onnan *Génuába* utazott, ahol bár utlevele csak Európára szólt, egy idegenvezető segitségével megszerezte a *braziliai* vizumot és rövidesen már Braziliából irt budapesti ügyvédjének, dr. *Vécsei Bélának*, hogy

feleségével együtt Braziliába érkezett,

pénze fogytán van, próbáljon Budapesten egyezkedni és járja ki a hitelezőknél, hogy vonják vissza följelentéseiket, hogy azután a rendőrség, ha Budapestre visszatér, le ne tartóztassa. Két nagyobb hitelezője volt Zoltán Lászlónak. Ezek vissza is vonták följelentésüket, abban a reményben, hogy ha visszatér, majd sikerül megegyezést létesiteniök vele. Az egyik kisebb károsultnak pedig visszafizették Zoltán tartozását, *eladták ugyanis az autóját s az ezért befolyó összeget forditották erre a célra.* Zoltán, amint megkapta ügyvédje kedvező jelentését, hajóra szállt és pár hét mulva vissza is érkezett Budapestre. A *Sacher*-panzióba költözött és igyekezett valamilyen állást vállalni, mert a költséges külföldi szökés azt a kevés vagyonát is fölemésztette, amit egyébként meg tudott menteni. A *Duna biztositó* részvénytársaságnál kapott titkári állást. Hitelezőivel a tárgyalásokat most már ő vezette, füt-fát igért mindenkinek, *igéreteiből azonban semmit sem valósitott meg.* Hitelezői lassanként arra a megállapodásra jutottak, hogy Zoltán, aki most már álláshoz jutott, csak időt akar nyerni és azért hitegeti őket állandóan terminusokkal, hogy minél tovább odázza el ezt az ügyet. A hitelezők egyike ujból följelentette *Zoltán Lászlót*, akit másodszori keresésre vasárnap délelőtt ujpesti, Széchenyi-utca 9. számu lakásán sikerült megtalálni és *beszállitani a rendőrségre.* Részletes kihallgatását ma délelőtt kezdik meg a főkapitányságon.

— **Tehát mégis...** *A Reggel* hetek előtt megirta, hogy a főváros züllött pénzügyeinek pillanatnyi enyhitésére *uj, önálló községi jövedelmi adó kivetésén törik a fejüket a városháza urai.* A mi cikkünket hetykén lecáfolták, dehogy is gondolnak uj adóra, szó se róla, stb. Most aztán a szerdai tanácsi közgyülés már meg is szavazza az uj adókat, mintha a főváros elszegényedett, kifosztott, szomoru lakosságának kilenc lenyuznivaló bőre volna. A „községi jövedelmi adót" *visszamenően* 1924 január 1-től kezdve minden olyan pesti, vidéki vagy külföldi lakosnak le kell fizetnie, akinek *budapesti jövedelemforrásból származó, állami jövedelmi adó alá eső jövedelme van.* Külön vallomást nem kell benyujtani. Az uj községi adó tételei az aranykoronában megállapitott jövedelem után — aranykoronában kifejezve — a következők: 50 aranykoronától 2000 K-ig 2%, 4000 K-ig 2½%, 10.000 K-ig 3%, 15.000 K-ig 3½%, 20.000 K-ig 4¹/₁₀%, 25.000 K-ig 4½%, 30.000 K-ig 5%, 35.000 K-ig 5½%, 40.000 K-ig 6%, 45.000 K-ig 6½%, 50.000 K-ig 6⁸/₁₀%, 60.000 K-ig 7³/₁₀%, 70.000 K-ig 8%, 80.000 K-ig 8½%, 90.000 K-ig 9%, 100.000 K-ig 9½%, 100.000 K-án fölül 10%.

— **Chaplin is Arion-fogkrémet használ.**

Még
emlékezetében
van a tavalyi
karácsonyi occasiónk?
Árban, minőségben és választékban az idén is
példátlanul
álló sorozatot inditunk!

Hetenként mindig tiz cikket bocsájtunk **eladásra:**

Japonaise	I-a tiszta selyem	**88** 000
arany és ezüst **brokat**	.....	**72** 000
Francia női posztó	100 cm széles 50 szinben	**98** 000
Gyapju foulée	100 cm széles gyönyörü mintázásu	**105** 000
Liberti selyem	estélyi ruhákra, duplaszéles	**123** 000
Női kelme	130 cm széles, tiszta gyapju	**132** 000
Selyem trikó	140 cm széles	**149** 000
Crepe de chine	100 cm széles, elsőrangé minőség	**144** 000
Georgette	100 cm széles, elsőrangu minőség	**144** 000
Velur	40 cm széles, tiszta gyapju, köpenyre	**174** 000

Szénásy, Hoffmann
és Tsa Rt
csakis VI, Bécsi-utca 4

Aranykakas Áruház
Budapest VIII, Hunyadi-utca 43
Telefon: József 72-81

ZOMÁNCEDÉNYEK
Háztartási cikkek
KONYHABUTOROK
Fa- és bádogedények
PORCELLÁNÁRUK
Üvegáruk
Evőeszközök
Konyharuhák
Ét- és kávésabroszok
LINOLEUMÁRUK
VASÁGYAK
Sodronybetétek
MATRACOK
Paplanok
Mosdóállványok
RÉSZLETFIZETÉSRE
Keressen föl bennünket, vagy kérje ügynökünket

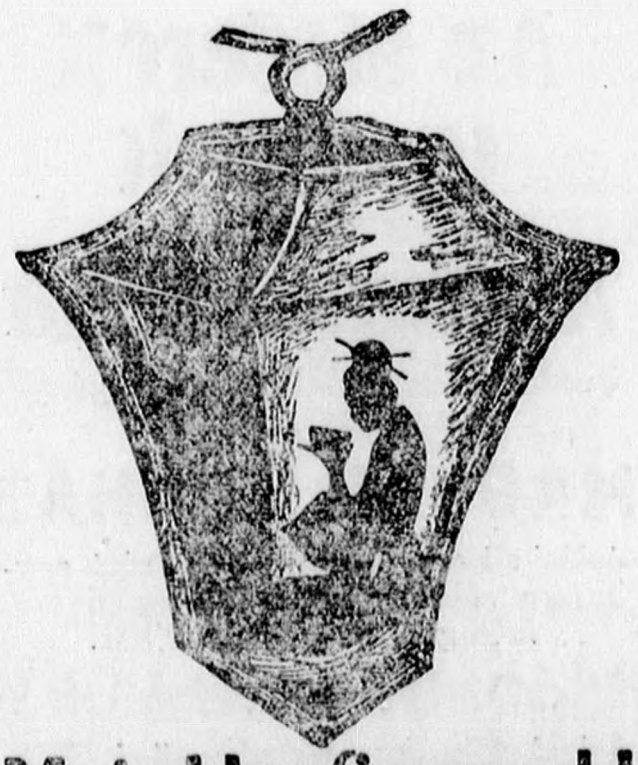
Meinl legfinomabb teakeverékei.

Örömöt szerez feleségének, menyasszonyának, ha meglepi egy **Najád-garniturával** izléses dobozban Brázay Najád krém, puder, szappan, kölniviz

Trachoma pusztit az állami hadi árvaházakban

A tokaji és ikervári árvaházak valamennyi növendéke beteg
Egész Vasvármegyébe széthurcolták a bajt

(A Reggel tudósitójától.) Az ikervári m. kir. állami hadi árvaház nemrégiben uj vezetőt kapott, aki az intézetben tett első körutja alkalmával *megdöbbenve konstatálta, hogy a*

a növendékek tulnyomó része szembeteg.

A tüzetesebb orvosi vizsgálat azután megállapitotta, hogy

a hadi árvák egyik része sulyos trachomában szenved, a másik része pedig trachomagyanus.

A beteg fiukat *a budapesti állami szemkórházba szállitották föl* a diagnózis végleges megállapitása és szakszerü kezelése végett és

itt hetvenet valóban trachomásnak találtak,

a többit pedig a kellő óvintézkedések betartása mellett ideiglenesen a hozzátartozóknak adták át gondozás végett. *A beteg gyerekeket visszaszállitották az intézetbe* s itt részesültek további kezelésben, mert a budapesti szemkórház nagyobb tömegü trachomás beteg elkülönitett kezelésére berendezkedve nincs. Az egészséges árvákat ezért nem is lehetett egyelőre visszavinni az intézetbe.

Jelenleg tehát az ikervári hadi árvaház valamennyi növendéke trachomás s az egész intézmény inkább trachoma-kórháznak, mint árvaháznak néz ki.

A vizsgálat azt is megállapitotta, hogy trachomás esetek már régóta előfordultak az intézetben, a veszély elfojtására azonban nem tették meg a kellő óvintézkedéseket. Ennek a szomoru és megdöbbentő eredménye pedig az lett, hogy *a trachoma lassanként nemcsak az egész intézményt inficiálta, hanem*

a fertőzött árvaházból széthurcolták a vármegye egész területére a bajt

s a hatóság a kellő védekezési eszközök hiányában

tehetetlenül áll a veszedelemmel szemben

és képtelen a további fertőzésnek gátat vetni.

Az ikervári botrány kipattanása után szétjelnéztek a többi árvaházban is és

a tokaji állami hadi árvaházban, ahol leánynövendékeket tartanak, hasonló állapotokat találtak.

A 140 növendék közül 76 sulyos trachomában szenved s minthogy kellőképen nem tudják izolálni a betegeket, kénytelenek az egészséges növendékeket más intézetbe szállitani, hogy a veszélytől megmentsék őket. *Kétségtelenül sulyos mulasztásoknak kellett történniök itt* az intézkedésre és ellenőrzésre hivatott funkcionáriusok részéről, hogy a dolgok idáig fajulhattak és *a népjóléti miniszteriumnak teljes eréllyel kell föllépnie a vétkes mulasztások megállapitása és megtorlása érdekében.*

— **A rákosszentmihályi rablógyilkosok ügye a tábla előtt.** A rákosszentmihályi többszörös rablógyilkosság bünpörét a budapesti kir. itélőtáblán dr. Kállay Miklós tanácselnök vezetésével *ma, hétfőn kezdik tárgyalni.* A pestvidéki törvényszék tudvalevően *Molnár-Tóth Józsefet* ez év tavaszán többnapi főtárgyalás után *kötél általi halálra itélte,* mig *Kanozsay Dezső* életfogytig tartó fegyházbüntetést kapott. Elitélte még az első biróság Molnár-Tóth József sógorát, *Puskás Albertet* 6 esztendei fegyházra, ő azonban az első birósági itélet kihirdetése után *néhány héttel meghalt.* E három vádlottnak a felesége is vádlottként szerepelt az első biróság előtt, de valamennyit *fölmentette* a biróság. Időközben ez a fölmentő itélet jogerőssé is vált, ugy hogy *a kir. itélőtábla most már csak Molnár-Tóth József és Kanozsay Dezső ügyével foglalkozik.*

— **Kifosztották egy részvénytársaság igazgatójának és egy birónak a lakását.** Szombaton éjjel *Rosenthal Gusztáv* részvénytársasági igazgatónak a Király-utca 46. számu házban levő lakásába *ismeretlen tettesek betörtek.* A házbeliek csak hajnalban mentek haza s ezalatt a betörők kifosztották a szekrényeket. *Ötven millió korona értékü ezüstöt,* nagyon sok fehérnemüt és ruhát vittek el. A betörők zsákmányukkal kapunyitás után észrevétlenül osonhattak ki a házból. Ugyancsak szombaton éjjel a Csanády-utca 18. számu házban dr. *Ladányi Lajos* nyugalmazott törvényszéki biró elsőemeleti lakásába hatoltak be álkulccsal, ahonnan *12 millió korona készpénzt és 30 millió értékü ruhanemüt loptak el.* A rendőrség a betörők kézrekeritésére a nyomozást megindította.

— **Itt a tél.** Május vége felé még fütöttünk. Most november közepe és már megint füteni kell. Füteni, de nem ugy, mint ősz derekán, hanem, mint a tél kellős közepéu. Mit kezdjünk az átmeneti kabáttal, ha a nyárból alig van átmenet a télbe és a télből egyszerre csöppenünk bele a nyárba? A vitorlavászonruha és a prémesbunda között nincs semmi, ami talán nem is baj, mert elég nagy gond a vászonruha és a prémesbunda egymagában is. És ugy lehet, hogy a természet talán azért gazdálkodik igy az idővel, mert tudja, hogy mennyi gondot ad az is, ha négy évszak viszontagságai helyett csak két évszak ellen kell védekeznünk. Köszönet a természetnek, amely segitségünkre siet. Ez a segitség annál megbatóbb, mert *a természet igazán az egyetlen, aki még gondol ránk* és aki kieszeli, hogyan bujhatunk ki megszégyenités nélkül a divat diktatuvája alól, amelynek terheit amugy se tudnók elviselni. Persze, egy kis baj van a téli bunda körül, de ezt talán mégse kivánhatjuk a természettől, hogy *mindenről ő* gondoskodjék. Valamit nekünk is kell tennünk magunkért és tessék elhinni, szenet is csak azért nem ad a természet, hogy a létért való küzdelemben tökéletesebbé fejlődjenek fizikai és szellemi képességeink. Ó, a természet jó, a természet bölcs. Csak ez a hideg ne volna oly komisz és buta.

— **A női fodrászmesterek a vasárnapi munkaszünet mellett.** A női fodrászipartestület a minap este nagyon népes taggyülést tartott, amelynek napirendjén *a vasárnapi munkaszünet* kérdése szerepelt. Előadó *Komlós István* volt. *Vágó Viktor* ipartestületi elnök többek fölszólalása után *a vasárnapi munkaszünet további megszüntetése vagy megtartása ügyében* névszerinti szavazást rendelt el. A taggyülés egyhangulag *a vasárnapi munkaszünet fönntartása mellett döntött.* Az ipartestület vezetősége ily értelmü memorandummal keresi föl a kereskedelmi minisztert.

— **Szegedé az aradi vértanuk szobra.** Szegedről telefonálja *A Reggel* tudósitója: Október 6-án *A Reggel* országos mozgalmat inditott, hogy a lebontásra itélt aradi vértanuk szobrát Magyarországra hozzák. A kormány is magáévá tette ezt a mozgalmat és tárgyalni kezdett a román kormánnyal, hogy adják ki Magyarországnak a vértanuk szobrát. A román kormány hajlott a kérésre és ugy rendelkezett, *hogy a szobor Magyarországba szállitható.* Több magyar város versenyzett, hogy megkapja a szobrot. *A Reggel értesülése szerint Szeged kapja: itt állitják föl rövidesen az aradi vértanuk szobrát.*

— **A Fenyves Dezső Rt.** már most közli lapunk mai számában nagy karácsonyi vásárjának megjelenően olcsó árajánlatait. Olvasóinknak vidékre szivesen küld mintákat, ha azokat megtekintés után visszaküldik.

Lassan járj, tovább érsz,
Ha Hungária-cipőt kérsz!

VILÁG ÁRUHÁZ
Rákóczi-ut 42 (Nemzeti Szinházzal szemben)
Nagy karácsonyi vására
megkezdődött!

Rendkivüli árajánlat!
Mig a készlet tart — Eredeti Reithoffer gyártmányu

88 ezer kor.	Női sárcipő francia fazonban	125 ezer kor.	Női sárcipő extra, Ia minőség nyelves francia fazonban
100 ezer kor.	Férfi sárcipő	150 ezer kor.	Férfisárcipő extra Ia nyelves
235 ezer kor.	Női húcipő magas-száru, gyapjubélléssel	330 ezer kor.	Női hácipő extra, Ia magas-száru finom teveszőrbéléssel
65-70 ezer kor.	Gyermeksárcipő		

90 ezer korona teveszőr házicipő bőrtalppal, áthajtós
Tornacipők minden szinben és kivitelben
Schäfer-cég Budapest I, Döbrentei-tér 4—6. Telefon 3—71
Vidékre utánvéttel. Kereskedőknek külön engedmény

Figefalevél
A Blaha Lujza Szinház szenzációs sikere!
A szezón legvidámabb operettje. Gyönyörü zene. Káprázatos kiállitás.
Főszereplők:
Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Harmath Hilda, Boross Géza, Gallai, Sárosy, Matány

Az elcserélt gyermek
vagy
A grófnő titka
Georg Kaiser világhirü moziregénye, mozgófényképekkel, a
MAGYAR SZINHÁZ
óriási sikere. Közönség és sajtó egyhangu véleménye: érdekfeszitő, mulatságos, meg kell nézni!
Főszereplők:
Pécsi Blanka, Gombaszögi Ella, T. Halmy Margit, Horváthy Elvira, Stella, Körmendy, Toronyi, Tapolczai, Abonyi, Kömüves

„PYRAMIS"
MAGYAR FÖLDBIRTOKOSOK ÉS FÖLDBERLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 26/D. SZ.
Gabona-, vetőmag-, mütrágya-, gyapju-, müszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

Ezüstárugyár
Disztárgyak és evőeszközök dus választékban, gyári árban, kedvező fizetési föltételek mellett
SCHLEIFER VII. kerület, Kazinczy-utca 14. sz. Telefon: József 135-28

— **Már nem izzik, csak pislog...** Félrevertük a harangokat és fölráztuk a kövéleményt: tüz van, kapzsi és lelketlen „pénzcsinálók“ gyujgatva garázdálkodnak a magyar gazdasági élet javaiban s füstölgő romok jelzik az utat, amerre elvonulnak. A közvélemény utánunk kiáltotta: Tüz van, tüz van! A pánik általánossá lett, de csakhamar le is lohadt és a *fölriasztott sajtó ma már nem is oit olt, ahol a tüz pusztit.* Azt irtuk multheti számunkban, hogy az Egyesült Izzó megfojtotta a Just-Izzót, munkanélkülivé tett hatszáz családot és kenyérnélkülivé háromezer családot. S alighogy bevégezte embertelen munkáját, ezért a pusztitásért azzal jutalmazta önmagát, hogy *a 14.000 koronás villanykörte árát fölemelte 23.000 koronára.* A fölháborodás szinte izzásba jött ennek az embertelenségnek a hallatára, *de ma, alig néhány nap multán, a fölháborodás már nem izzik, csak pislog.* Már akad megértője az Egyesült Izzónak, már akad, aki megállapitja és továbbadja azt, amit mohó kapitalisták a maguk mentségére mondanak. Mintha lehetne mentség arra, hogy *itt a leggonoszabb és legártóbb szándékkal a magyar ipar ellen törtek,* erőszakkal elfojtották a kazánokban a tüzet, a hengerekben a gőzt, leszerelték a gépeket s ott, ahol egy virágzó üzemből gazdag élet sarjadzott, ma egy kihült gyári kémény mered az égnek, mint a platonikus tiltakozásnak magárahagyott jele. A Just-Izzó nagyrészvényesei pedig, akik ily herosztráteszi módon zsebeltek, éppen oly nyugodtan dörgölik a markukat, mint az Egyesült Izzó igazgatósága. Egymáshoz méltók! *A kapitalizmus nevében ugyanazt cselekszik, amit a bolsevizmus cselekedett a bolsevista teóriák nevében.* Nem akarjuk a bolsevizmusnak semmiféle fajtáját. Ipart, kereskedelmet, haladást és fejlődést akarunk és ennek föl kell áldozni mindent, elsősorban azt a kapzsiságot, amely az egyéni profitot a legfontosabb nemzetgazdasági céloknál is előbbrevalónak tartja. *Egy gyárat megölni csak versenyben szabad.* A verseny lényege: *olcsóbban adni.* De megölni egy üzemet, hogy a drágaság zavartalanul garázdálkodhasson s megölni orozva, a részvények összevásárlásával, ez oly veszedelmes példája a merényleteknek, *amelyet statáriálisan kell megtorolni.* S hát lesz-e megtorlás? A mult század közepén ugy hajtották végre a katonák kivégzését, hogy tizenkét katonát vezényeltek ki a vesztőhelyre, mindegyiknek töltött fegyvert adtak a kezébe, de mindegyiknek megmondották, hogy a tizenkét fegyver közül az egyikben vaktöltés van. Hogy melyik fegyverben van a vaktöltés, nem árulták el s igy aztán a kivégzés után minden katona azzal nyugtathatta meg lelkiismeretét, hogy nem ő ölte meg bajtársát. Az Egyesült Izzó ellen sürün dördültek el a lövések, de, ugy látszik, *itt mind a tizenkét katona vaktöltést tett a fegyverébe.*

— **Elment az idei legutolsó gyermekvonat.** Vasárnap hagyta el Budapestet az Országos Gyermekvédő Liga ez évben utolsó gyermekvonata. A keleti pályaudvar csarnokában már 9 órakor készen állott a 17 kocsiból álló szerelvény, amelynek 14 személykocsijában hamarosan elhelyezkedett a *Svájcba induló 642 gyermek.* Közel 1500 hozzátartozó szorongott az indulási oldal perronján és bucsuzott a boldog reményekkel üdülni Svájcba küldött apróságoktól.

Borban az igazság,
Hungária-cipőben kényelem!

Holnap, kedden
PREMIER
Békeffi kabaréjában
Nagymező-utca 17 Telefon: 17-97
Vadvirág • Szüz-utca 13
Szenes Béla uj vigjáték — Szenzációs francia bohózat
Békeffi László, Szőllősy Rózsi, Mály Gerő, Vidor Ferike, Bánóczy Dezső,
Pázmánné, Pataky Irén, Góth Vilma, Nagy Mária, Berky Kató, Philippi Irén, Áldory, Kinczes, Surányi, Barna stb.
Tréfa, daljáték, konferánszok, kuplék, aktualitások
Előadás pont 9 órakor
A főváros legjobb és legolcsóbb kabaréja

A Márffyék szerdai főtárgyalása nem lehet a szolnoki tárgyalás reprize

Aki a rendet megzavarja, rögtön letartóztatják

(A Reggel tudósitójától.) Több mint harmadfél esztendő, 32 hónap telt el azóta, hogy az Erzsébetvárosi Körben fölrobbant a pokolgép és nyolc ártatlan embert megölt és huszonhármat sulyosan megsebesitett. A bombamerénylők hosszu időn át szabadlábon garázdálkodtak, mert a rendőrségi nyomozás *„holtpontra“* jutott. Már-már egy uj nyomozási rendszer alapja lett ez a *holtpont*, amikor most lesz egy esztendeje, tavaly november 29-én letartóztatták *Márffy József* ébredővezért és büntársait és a bombamerényletek bünügyének szenzációkat igérő főtárgyalása most elkezdődhetik, végre.

Szerdán, november 19-én ül össze a büntetőtörvényszék itélőtanácsa, hogy felelősségre vonja Márffyékat.

A tárgyalás több napon, sőt több héten át tart, mert sok a vádlott, sok a tanu és nagyon sok a büneset. A hosszu bünügyi eljárás során *négyen már meghaltak* a vádlottak közül. Nemrégiben pusztult el a bombaügy másodrendü vádlottja, *Chriasti István*, akit a rabkórházban gyógykezeltek és amikor egészen elhatalmasodott rajta a tüdővész, szabadlábra engedtek, de másnapra kiszenvedett. Jóval korábban elpusztult a gyanusitottak közül *Kasnyik János*, *akit még a nyomozás első idejében holtan huztak ki a Dunából.* Sok valószinüség szól amellett, hogy

büntársai tették el láb alól.

Herczeg József, az Erzsébetvárosi Kör portása, szintén meghalt a bünvádi eljárás során. *Béki Zoltán* ellen is eljárás folyt a bombaügyekben, mert sulyosan terhelő bizonyitékok voltak ellene. *Ez a gyanusitott, amikor megtudta, hogy az eljárást ellene is kiterjesztették,*

főbelőtte magát.

Hiányozni fog a kedden kezdődő bünügyi főtárgyalásról *Kiss Ferenc* vádlott is, aki

hetekkel ezelőtt eltünt.

A büntetőtörvényszék 5,000.000 korona óvadék ellenében bocsátotta szabadon, *most azonban, a tárgyalásra szóló idéző végzést már nem tudták neki kézbesiteni. Eltünt.* Azt hiresztelik, hogy *Drezdába szökött* és onnan irt levelet, egyik megszállott területen élő barátjához. A levelet senki sem látta, senki sem olvasta. Arról is beszélnek, hogy *Kiss Ferencet is eltették láb alól*, mások pedig tudni vélik, hogy *Amerikába vándorolt ki*, ahol testvérbátyja él évek óta. Védője most azon mesterkedik, hogy egyelőre ne kobozzák el a kincstár javára az óvadékul letett 5,000.000 koronát. Igy tehát a bíróság *Márffy József* 25 éves banktisztviselő vádlotton kivül, felelősségre vonja *Szász József* járásbirósági dijnokot, *Marosi Károly* drogistasegédet, *Radó József* volt pénzügyőri vigyázót, *Horvát-Halas József* villanygyári tisztviselőt, *Varga Ferenc* állásnélküli magánhivatalnokot és ifj. *Drenka Béla* székesfővárosi tisztviselőt. A főtárgyaláson dr. Langer Jenő kuriai biró, a budapesti büntetőtörvényszék elnöke fog személyesen elnökölni és a birói tanács tagjai lesznek *dr. Krayzell Miklós* itélőtáblai biró és *dr. Kilb Lajos* büntetőtörvényszéki biró. A vádhatóságot *dr. Dolovschiák Mihály* kir. ügyészségi alelnök képviseli. Amikor hónapokkal ezelőtt Márffy Józsefet a bíróság felelősségre vonta a Fővárosi Operettszinház ellen elkövetett támadás ügyében, a nyilvános főtárgyaláson fönhéjázva fenyegetődzött, *hogy nemsokára elkövetkezik az ő ideje, közeleg a leszámolás órája.* Mindenki ugy értelmezte ezeket a kifakadásokat, hogy a bombamerényletek bünpörében véli Márffy leszámolásának első etapját lebonyolitani. Fenyegető hangját persze még hetykébbé tette a közismert szolnoki főtárgyalás. *A Reggel* munkatársa illetékes helyen nyerte azt az információt, hogy Márffyéknak szerdán kezdődő bünügyi főtárgyalása

minden zökkenő nélkül és pörrendellenes jelenetek szigoru kiküszöbölésével fog lezajlani.

A főtárgyaláson nem történhetik meg az, miként Szolnokon, hogy a hallgatóság köréből valaki is közbeszólhasson, mert ha ezt valaki megkisérelné, egy perccel később már a Markó-utcai fogház lakója lesz... Ha pedig Márffy József vagy akármelyik vádlottársa tiszteletlen és kihivó magatartást tanusitana a főtárgyaláson, *akkor a rendbüntetésnek a legszigorubb mértéke nyer velük szemben alkalmazást.*

— **A budapesti rendőrség nem teljesitette a szegedi törvényszék elővezetési parancsát.** A szegedi törvényszék *Wilá*-tanácsa mult hó 17-ére tüzte ki *Gyallay Mihály* ébredővezér rágalmazási pörét, amelyet ellene *Lévay Ferenc* szegedi ügyvéd inditott, Gyallay azonban a tárgyaláson nem jelent meg, hanem *táviratilag jelentette be betegségét és azt, hogy erről orvosi bizonyitványt fog küldeni.* A törvényszék az uj tárgyalást november 14-ére tüzte ki és egyben elrendelte erre a napra Gyallay elővezetését. Gyallay azonban a november 14-iki tárgyaláson sem jelent meg és Wild elnök megállapitotta, hogy *a budapesti rendőrség nem teljesitette a szegedi törvényszék elővezetési parancsát.* A bíróság erre határozatilag kimondotta, hogy hivatalosan vonja felelősségre a budapesti államrendőrséget az elővezetési parancs nem teljesitése miatt és egyben *ujból elrendelte Gyallaynak a legközelebbi tárgyalásra való elővezetését.*

— **Kézrekerült fegyenc.** Ez év szeptemberében a szentgotthárdi határrendőrség elfogta *Schrödel Kurt* 32 éves mechanikust, aki utlevél nélkül szökött át a határon. Mivel okmányokkal nem tudta igazolni a személyazonosságát, Budapestre szállitották, ahol a toloncházba került. Tegnap a wiesbadeni ügyészségtől megkeresés érkezett a főkapitányságra, amelyből kitünik, hogy Schrödel a mult év novemberében *megszökött a gollnovi fegyházból és egy azóta elkövetett betöréses lopás miatt is körözik.* A szökött fegyencet a toloncházból átkisérték a főkapitányságra, ahol *letartóztatták.*

— **Három méter grenadint kap ingyen.** Olvassa el Horváth és Halász női és férfiszövetkülönlegességek áruháza mai hirdetését.

Mágnesgyujtó accumulátor dinamó és önindító
javitása és beépitése
Dénes és Friedmann Rt
speciális üzemében
VI, Dessewffy-u. 29. Telefon 89-86, 144-71

FORNÉT
selyemáruházában
IV, Szervita-tér 4
a
KARÁCSONYI VÁSÁR
megkezdődött!
Megszokott elsőrendü minőség
MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!

Divatos-Gyapjuharisnyák
Nőknek és férfiaknak
Braumann, Gizella-tér 6.

— **Scitovszky Béla — a zürzavaros pénteki szavazásról.** A nemzetgyülés pénteki ülésén lefolyt több mint konfuzus szavazásra vonatkozólag *A Reggel* munkatársa megkérdezte *Scitovszky Béla*, a nemzetgyülés elnökének véleményét, aki a következőket válaszolta:

— Mint a nemzetgyülés elnöke, természetesen nem avatkozom bele napi politikai kontroverziákba. Magát a kérdést *in merito nem ismerem. A szavazásról semmiféle panasz nem érkezett eddig a nemzetgyülés elnökségéhez*, de ha megállapitást nyerne, hogy formahiba történt, *a javaslat harmadik olvasásánál stiláris módositás alakjában alkalmuk nyilik azoknak, akik sérelmet látnak a szavazás körül, hogy fölfogásuknak érvényt szerezzenek*, amikor is a nemzetgyülés többsége ujból megnyilatkozhatik. *A nemzetgyülés keddi ülésén Zsitvay Tibor fog elnökölni*, mert én a parlament megbizásából a hercegprimás aranymiséjén veszek részt.

— **Megmérgezte magát.** Vasárnap délelőtt a Rökk Szilárd-utca 31. számu házban levő lakásán *Kiss Sándorné* 52 éves magánzónő *ismeretlen méreggel* megmérgezte magát. A mentők eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállitották.

— **A spanyolok kivonulnak Marokkóból.** Madridból jelentik: A spanyolok csekély utóvédharc után *kiüritették uedlaui állásaikat*. A helyőrséget, a fölszerelést és a marhaállományt *hajóra szállitották*.

— **Egy részeg soffőr autójával elütött egy asszonyt.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a Perc-utcából sebesen fordult ki egy teherautó. A járda szélén haladt *Berki Istvánné* 51 éves háztartásbeli nő, akit a kocsi sárhányója föllökött ugy, hogy a *kerekek alá esett*, amelyek *halálbát több helyen eltörték*. A sulyosan sebesültet a Margit-kórházba szállitották, *Gersits Jenő* soffőrt pedig, aki részegen ült a kormány mellett és hajtási igazolványa sem volt, a főkapitányság őrizetbe vette.

— **Szenzációs ujdonság!** Legfinomabb piperezappan kilója 34.000 K, Lorrigan, Chypre, orgona és legfinomabb orosz kölnivizek dekája 2000 K, Klein-féle glycerinszappan darabja 4000 K, nagy mandulaszappan 3800 K, minden üveg Odol vételénél 1 pohár ingyen, Fildecot-harisnya 39.000 K, Flór-harisnya 33.000 K, cérnafátyol 47.000 K, télikeztyük 35.000 K, női reformnadrágok, gyapjas, minden szinben 53.000 K, stb. *Grünfeld*, Belváros, IV, Hajó-utca 3.

— **Fülvágta a hasát.** Vasárnap délelőtt, a Thököly-ut 34. alatti lakásán *Klein Sámuel* 48 éves kereskedelmi alkalmazott konyhakéssel fölvágta a hasát. Életveszélyes sérüléssel a Rókus-kórházba szállitották.

December 9-én választ Miskolc

Kié lesz a mandátum?

Miskolc, november 16.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Dr. Szentpály István elhalálozásával megüresedett miskolci belső kerületben a központi választmány *ma délutáni ülésén fogja megállapitani a választási határnapot, előreláthatóan december 9-ében.* Bár a választási agitáció csak a határnap kiirása után kezdődik, a pártok munkához láttak. *Tarnay Gyula* nyugalmazott főispán, pártonkivüli ellenzéki programmal, *Huska Vilmos*, a miskolci ipartestület elnöke pedig, aki az elmult választáson is csak kevés szavazattal maradt Szentpály István mögött, a nemzeti demokrata párt zászlajával indul a küzdelembe. Ezenkivül jelöltet állitottak még *Borbély-Maczky Emil* volt borsodi főispán személyében a fajvédők is. Városszerte élénk érdeklődés kiséri *a kedden megindulo választási küzdelmet*, amely legelőször az ajánlási ivek aláirása körül fog megkezdődni. *Nevezetesen az a kérdés, hogy Borbély-Maczky Emil megtudja-e szerezni a szükséges 640 aláirást, mert amennyiben ez nem sikerülne, csak két jelölt között dőlne el a választás, ha pedig sikerül, akkor alighanem pótválasztásra kerül a sor.* A választási listára fölvett szavazók közül valószinüen 5200—5400 fog leszavazni, *tehát az abszolut többséghez mintegy 2600—2800 szavazat szükséges.* Huska mögött, akit a szocialisták is támogatnak, *körülbelül 2000*, Tarnay mögött pedig, akit az intelligencia és a kereskedelem támogat, *1600—1700 főnyi massziv tömeg áll.* Az esélyek tehát majdnem egyenlők és a korteskedés most *a még hiányzó 600—800 voksért* indul meg teljes gőzzel...

— **Kigyulladt a Szeretet-kórház szénraktára.** Az Amerikai-uton levő *Szeretet-kórházban* az éjszaka ½1 óra tájban a pincében levő szénraktár eddig még meg nem állapitott okból kigyulladt. A tüzet az éjjeli őr vette észre, amikor a pincéből *a füst már nagy gomolyagokban tört föl* az ablakokon keresztül. Azonnal értesitették a tüzoltóságot, ahonnan kivonult *a központi és a VII. kerületi tüzőrség Wunderlich* tüzoltótiszt parancsnoksága alatt. Az épület emeletén levő kórtermekben alvó betegek — akik javarészt *elaggott és öregkori gyöngeségben szenvedő férfiak és nők* — csak a tüzoltók megérkezésekor értesültek arról, hogy a pincében levő szénraktárban tüz van. *Nyugtalanság és nagy ijedtség fogta el őket*, de az orvosoknak és az ápolószemélyzetnek sikerült megnyugtatni a betegeket. Ezalatt a tüzoltók a gőzfecskendőkből kitörő hatalmas vizsugarakkal *elárasztották a pincét* és igy *sikerült a már veszedelmesnek látszó tüzet két órai munka után lokalizálni.*

— **Tüntetések a lemondott Zaglul pasa mellett.** Kairóból jelentik: Jól értesült körökben ugy vélik, hogy Zaglul pasa kormánya azért mondott le, mert bizonyos kérdésekben a fejlemények váratlan fordulatot vettek. *Zaglul hivei utcai tüntetéseket rendeztek.*

— **Sztrájkolnak a szénszállitó munkások.** Vasárnap délután a szénszállitó munkások szénszakosztálya nagygyülést tartott, amelyen közölték a gyüléssel, hogy a munkaadókkal kezdett *békéltető tárgyalások nem vezettek eredményre*, mert a munkaadók elzárkóztak a 15%-os béremelés elől és *csak 7½%-os javitást akartak adni. A munkások ezt az ajánlatot nem fogadták el* és a gyülés egyhangulag kimondotta, hogy a *szénszállitó munkások hétfőn sztrájkbalépnek.* Azonban a gyülés elfogadta az egyik előadónak azt az inditványát, hogy 10%-os munkabérjavitás esetén ismét fölveszik a munkát. Azok a szénszállitó munkások, akik a határozat ellenére hétfőn munkába állanak, béremelésnek nem érzik szükségét, megélhetésüket nem bérük rendezésével, hanem a közönség megsápolásával akarják biztositani, e munkások munkaerejének igénybevételétől tehát saját érdekében óva intjük a közönséget.

— **Bolsi és német tanácskozások.** Moszkvából jelentik: *Csicserin* fogadta a *Körner* vezetése alatt álló német delegációt. A delegáció fogadtatása alkalmával megjelentek a külügyi, továbbá a kereskedelmi népbiztosság és a német követség képviselői. A tanácskozások már ma megkezdődnek.

— **Házasság.** Kürthi Blanche és Fischer Andor, az amerikai konzulátus titkára házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

CALVIN-TÉR 7 | KORONAHERCEG UCCA 8 | KÁROLY-KÖRUT 9 | KÁROLY-KÖRUT 10

FENYVES DEZSŐ RT

Nagy karácsonyi vásár összes áruházainkban!!

Gyapjuszövet-osztály:

Öltönykelmék, tartós minőség, 140 cm. széles	83.600
Tiszta gyapju öltönykelmék	112.100
Őszi raglánkelmék, tiszta gyapju	162.700
Kosztümkelmék, angol zsáner, 144 cm. széles	76.000
Ia kabátvelour, tiszta gyapju, mind.szinb.	230.000
Divatcsikos és kockás **női ruhakelmék**	61.750
Eolin ruhakelme, tiszta gyapju, minden szinben	104.500
Gyapju kasán, minden szinben	76.000
Kombinált **öltönykellék-csomag** (tartalmaz egy öltönyhöz szükséges összes bélésanyagokat)	185.000

Selyem-osztály:

Nyersselyem minden szinárnyalatban	83.600
Japánselyem minden szinben	97.800
Crèpe de chine	158.000
Selyem marocain a legdivatosabb minták	153.900
Divatbársonyok	57.000

Sima és mintás bélésselymek nagy választékban

Mosó-osztály:

Mosódelén minden szinben	12.500
Fehér kockás **függönykelme**	20.900
Szintartó **mosókrepp** minden szinben	21.850
Divatflanell	22.800
Selyemfényü **mintás szatén** kabátbélésre	42.750
Ingzefirek szintartó, jó minőség	29.450

Kötöttáru-osztály:
csak a Calvin-téri áruházunkban:

Női harisnyák minden szinben	9.500
Fátyol női harisnyák	41.800
Férfi zoknik tartós minőség	8.550
Férfi zokni téli meleg	15.200
Férfi zokni flór	24.200
Kötött selyemnyakkendő	15.200
Férfi téli trikóing	80.750
Gyapjú gyermekszvetter	69.350
Női kötött kabát minden szinben	259.000
Férfi trikókeztyü bélelt	31.300
Női trikókeztyü bélelt	26.600

Kötöttkabátok, divatmellények, csipkefüggönyök, paplanok, flanelltakarók, gyapjú nagykendők és vállkendők, ágy- és asztalteritők nagy választékban

Konfekció-osztály:
(Csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női télikabát	593.000
Velur kabát legujabb fazon	956.000
Divatcsikos aljak	102.600
Selyem trikózsemper minden szinben	130.000
Valódi szőrmeboák vagy gallér	173.800
Divatos női flickalap minden szinben	98.000
Férfi gumiköpeny	366.000
Férfi doubleraglán Ia minőség	1,121.000

Legujabb női-, bakfis-, gyermek- és szőrmézett kabátokban nagy választék!

Kivánatra mintákat küldünk, azonban kérjük a minták szives visszaküldését

Vászon-osztály:

Kitünő mosott sifon	17.500
Kelengyevászon	18.500
Batisztsifón 90 cm széles	29.450
Batisztsifón 130 cm széles	45.600
Lepedővászon tartós minőség, duplaszéles	46.500
Paplanlepedővászon 180 cm széles	65.550
Bőrerős angin	23.750
Vászon törülköző	19.950
Frottir törülköző	34.200
Flanel portörlő	17.100
Pohártörlő	20.900

Rumburgi lenvásznak, sifónok, batisztsifónok, kanavászok, köpperek és asztalnemüekben óriási választék

Női fehérnemü-osztály:
(Csak a Calvin-téri áruházunkban)

Női nappali ing azsurral	36.600
Női nadrág azsurral	36.000
Női hálóing azsurral	88.350
Himzett nadrág-kombiné	87.100
Ratiszt szoknya-kombiné kézi azsurral	101.650
Vászon párnahuzat	73.100
Vászon paplanlepedő	201.400
Szines paplan, jó minőségü	325.000

Menyasszonyi kelengyék minden kiviteiben

Férfi fehérnemü-osztály:
(csak a Calvin-téri áruházunkban)

Szines férfiing két külön gallérral	83.600
Ferfiing piké mellel	110.200
Férfi hosszu hálóing	106.400
Rövid alsónadrág, fehér	58.900
Rövid alsónadrág, szines	44.600
Férfi zsebkendő	6.650
Pyjama-öltönyök nagy választékban	381.900

KÖZGAZDASÁG

Optimista hangulat a világpiacon

Az amerikai arany megindul Európa felé

(A Reggel tudósitójától.) A világpiac a két angolszász birodalom konzervativ állásfoglalása óta *az egyre növekvő optimizmus jegyében áll.* A newyorki tőzsdén az elnökválasztás eredményének kihirdetése óta

megszakitás nélkül tart a hossz.

November 10-én 2½ millió részvény cserélt gazdát a newyorki értéktőzsdén és miután ezt az értékpapirhosszt a gabonapiac fölfelé törekvő árhullámzása kiséri, az Egyesült Államokban olyan gazdasági föllendülés — boom, ahogy odaát mondják — előjelei mutatkoznak, *amelynek hullámgyürüi talán hozzánk is eljutnak a tavaszra.* Bizonyos az, hogy *a jég megtörött és az az óriási aranymennyiség,* amely 1914 óta szakadatlan folyamban ömlött az Egyesült Államokba és amely rudak és érmek billiónyi tömegében gyült össze a Federal Reserve Bank pincéiben,

lassu és óvatos csörgedezéssel megindult Európa felé.

Ez az elhelyezésre váró, nagy aranymennyiség természetesen ott helyezkedik el, ahol a legkisebb rizikóval a legnagyobb kamatozást éri el. Mivel pedig az amerikai nagytőkének az az évszázadok óta kiépitett szervezete a fölaprózott tőke kihelyezésére, mint a londoni Citynek, nincsen meg, *ez az amerikai tőke London utján fog Európában, de a gyarmatokon is elhelyezkedést keresni.* Az angol gyarmatok tőkehiánya pedig igen nagy (Kanadában és Indiában 8—10%-ot fizetnek jó vállalatok), ei kell készülve lennünk arra, hogy London elsősorban a birodalom, az „Empire" igényeit fogja kielégiteni, csak azután kerülhet sor a németekre és végül *talán* reánk. *Rövid lejáratu kölcsönök már ma is bőven állanak elsőrangu bankgarancia mellett 10—12% évi kamatra nagyobb iparvállalatainknak rendelkezésére.* Észrevehető könnyebbség azonban csak akkor mutatkozhatik *a magyar pénzpiacon,* ha nem rövid lejáratu, függő, hanem *konszolidált, évtizedekre adott amortizációs kölcsönajánlatokat kapunk Angliából.* Egyelőre ilyen hosszulejáratu kölcsön nagyritkán és aránylag magas kamatláb mellett kötetik. *Huszéves törleszléses kölcsönről hallottunk évi 18%-ra.* Ez a kamatláb is magasabb, semmint hogy azt bármiféle iparvállalat elviselni tudná. Ma még meg tudja fizetni, a számitását is megtalálja talán, de legföljebb hat hónapig tarthat még az autonóm aranyvámok uralma, végre csak elkövetkezik az az idő, amikor szerződéses viszonyba kerülünk szomszédainkkal és akkor ez a kamat már elviselhetetlen terhet ró minden vállalatra, mert

számolnia kell a piac és az elérhető árak erőteljes csökkenésével.

A bajok, amelyek a magyar gazdaságot guzsba kötik, egyformán sulyosodnak mindazokra a középeurópai országokra, emelyek az inflációs perióduson tulestek. A kamatláb magassága átmeneti jelenség, amely a világgazdaság finom idegrendszerének szétszaggatásából származik, amint ezt Normann Angell jóval a háboru előtt megjósolta. *Nagyobb baj ennél a középeurópai országoknak tulinarosodása és különösen nálunk, a mezőgazdasági nagybirtoknak az a hibája, hogy a papirpénzgazdálkodás korszakában tulságosan beinvesztálta a tőkéjét, nincs aranytartaléka és igy reménytelenül illikvid állapotba jutott.* Abban a pereben, amidőn az abnormálisan magas élelmiszerárak csökkenni fognak, a magyar mezőgazdaság is fájdalmas válságba kerülhet, amelynek azonban egy üdvös következménye lesz, hogy elsöpri a földbirtok legujabb megkötöttségét, a magyar reakciós politika kedves alkotását.

Dr. Kiss Dezső

× **Meglepő érdeklődés valörpapirok iránt a magánforgalomban.** A nagy konjunktura elmulta óta a magánforgalom nemigen alkalmas arra, hogy valóságos tendencia alakuljon ki benne. Inkább a hangulat hullámzását lehet a magánforgalomban megfigyelni, a hivatásos spekuláció véleményváltozásait, *egyes részvényekben különböző okokból megmutatkozó érdeklődést.* A szombati és vasárnapi magánforgalom is csak ebből a szempontból volt érdekes. A pénteki utótőzsde hangulata tükröződött benne vissza, *fölfokozott és megerősbödött mértékben, anélkül azonban, hogy egy-két spekulativ vagy fedező kötésen kivül lényeges üzlet alakult volna ki.* A piac érdeklődése megoszlik a két vezető cukorérték, a *Magyar Cukor* és a *Stummer* között, megjegyezvén, hogy a Cukorban lényegesen több a lebegő részvénytömeg, mint a Stummerben. *Az Izzó iránt, ugy látszik, a Kereskedelmi Bankhoz közelálló körökből változatlanul tart az érdeklődés, bár van olyan vélemény is, amely szerint maga a Kereskedelmi Bank a vásárló, mert beavatottak azt suttogják, hogy e vezető nagybankunk poziciója az Izzónál sohasem volt oly gyönge, mint most.* A hirtelen érdeklődés, amely *a malomértékek* iránt a mult héten megnyilvánult, kissé *megcsappant. A Kereskedelmi Bank a Budapesti Gőz külföldön eladott pakettje* egyrészét *lefödözvén, vásárlásait, ugy látszik, megszüntette, ami a kurzus visszaesésén meg is látszik.* Ugyancsak megszüntette a Hitelbank vagy Klein Gyula a *Hungária-malom részvényeinek* fölvásárlását. A szénpapirok iránt változatlanul tart az érdeklődés s bár a *Kőszén árfolyama még mindig emelkedőben van, az érdeklődés előterébe a Salgó került, amely könnyen javithatja meg árfolyamát,* mert azok a nagytömegü Salgó-részvények, amiket az infláció idején a bécsi tőzsde fölvett, ez év első felében tulnyomó részben visszakerültek Budapestre. A mult hét favoritértékei közül élénkebb érdeklődés amagánforgalomban csak a *Hungária-mütrágya-* és a *Lámpa-részvények* iránt mutatkozik; az előbbiben 136.000, az utóbbiban 156.000 koronás árfolyamot emlitettek. A Hungária-mütrágya iránti érdeklődést azzal magyarázzák, hogy *a magyar földbirtok előreláthatólag nagyobb összegü üzemi tőkéhez jut* a most következő gazdasági év folyamán és igy a Hungária-mütrágyagyár, mint egyetlen e szakmabeli nagyobb vállalatunk, nagyon jövedelmező esztendőnek néz elébe. A most következő tőzsdei hét, *hullámzó mozgásokkal váltakozó emelkedésre nyujt kilátást, bár a rosszul vezetett, rosszul megalapozott konjunkturális vállalatok részvényei ez emekedésben nem nagyon fognak résztvenni.*

× **Bécsben szilárd a magánforgalom.** *Bécsből* jelenti telefonon *A Reggel* tudósitója: Régen volt ilyen mozgalmas a tőzsdei magánforgalom, mint szombaton és vasárnap. *Rendkivüli kereslet mutatkozott petróleum-részvények iránt. A Karpathen 10%-kal emelkedett vasárnap délben. Az összes magyar papirokra zárlati kurzuson fölül pénz jelentkezett.* Egy év óta először vesznek német és cseh kezek magyar és osztrák értékeket, természetesen csak valöröket.

× **Holnap vezetik be az uj lóversenypálya kötvényeit.** *A Reggel* értesülése szerint *a keddi tőzsdén bevezetésre kerülnek a Lóversenypálya Épitő Rt. dollárértékü kötvényei,* aminek az ad különös jelentőséget, hogy a háboru óta aranyértékü kötvények a tőzsdén nem lettek jegyezve.

Női hócipő 240.000
KERTÉSZ II, Andrássy-ut 36
Javitások 3 nap alatt

A hölgyek jelszava!
Vásároljunk
KLEIN ANTAL
divatáruházában
Király-utca 53
(Akácfa-utca sarok)

VER-KO cipők
IV, Muzeum-körut 33 (Muzeummal szemben)
Gumitalpas 10 mm talp és köztalppal
Külföldi
la bagaria barna ..... 485 ezer
fekete .... 475 ezer
Női, férfi- és gyermekcipők, hó- és sárcipők
Nagy választék. Olcsó árak

FISCHER SIMON ÉS TÁRSAI Rt
selyem- és nőidivat-áruház
BUDAPEST, V, Bécsi-utca 10. sz.

E héten eladásra kerülnek:

1. Himzett taffet ujdonság (100 cm. széles) ..... 125 ezer K
2. Tiszta gyapju csikos divatszövet bluzra, pongyolára (100 cm. széles) .. 78 ezer K
3. Gyapju marocain ruhára (95 cm. széles) .. 82 ezer K
4. Svájci cérna-grenadin fehér. 115 cm széles ruhára, függönyre .... 39 ezer K

Selyem-, pamut- és gyapjuszövet-, butor-kelme-, csipke-, szalag-, függöny-, bársony- és szőnyegosztályunkban ujdonságok

Vidékre mintákat kivánatra készséggel küldünk

Külön osztály nagyban való eladás részére

Benczur-nap az Akadémián

Egy előkelő tanitvány a mesterről

(A Reggel tudósitójától.) A Magyar Tudományos Akadémia fehér és nyugodt ülésterme vasárnap délelőtt ½12 órakor megtelik érdeklődőkkel. Az emelvény előadói asztala mögött, sötét plüss portieren aranykeretes alkalmi kép: *Benczur Gyula önarcképe.* A teremben sok az akadémikus, tudós, iró és képzőművész, különösen pedig a hivatalos irány piktorai jöttek el csoportosan, hogy a közelmult nagy, akadémikus mesterét: *Benczur Gyulát* ünnepeljék.

Az előadói asztal mellől fölemelkedik *Dudits Andor* festőművész, a Benczur-Társaság elnöke és bejelenti, hogy *dr. Berzeviczy Albert*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, akinek a megnyitó beszédet kellett volna tartania, nem jöhet el az ünnepélyes ülésre, mert beteg. Köszönti az ülés illusztris vendégét, lovag *Marr Károly* titkos tanácsost, a müncheni Szépmüvészeti Akadémia volt igazgatóját. Ezután

Marr Károly

— vagy ahogy a hivatalos meghivó nevezi: *Karl Ritter von Marr* — egyenesedik föl az előadói dobogón. Ováció köszönti a vendéget. Szép, német öregur, több mint német: germán, aki szalonkabátjában is a „német tölgy" sudaras fogalmát élesztgeti és hangsulyozottabb szakállal Wotan tipusnak volna mondható. Előkelő németséggel beszél, a nagynémet müveltek Litteratur-Sprache hangsulyával — például nem mondja azt, hogy: Ungar, hanem a *g*-t lenyeli közben. A „Benczur" szónál az első szótagot nyomja meg, természetesen, mint a német szavaknál és „Bén"-nek ejti éles *é*-vel... Igen nagy tisztelet és szeretet ömlik el szavaiból Benczur iránt, aki *valamikor mestere volt.* A nagy festő müncheni korszakáról beszél, illetőleg *fölolvas*, elmondja, hogy a fiatal Benczur 1861-ben került ki Münchenbe, ahol a hires *Karl Piloty* tanitványa lett a müncheni akadémián. Ha egy piktor nagyságát tanitványai képessége dönti el, tartja *Marr*, akkor Piloty egyike volt a német festészet oszlopainak, mert tanitványai közt nagyon sok volt a nagytehetségü és utóbb világhiressé vált művész. Benczur Gyula növendéktársai közül, a Piloty-iskolából, a következő neveket emliti meg Karl Marr: odajárt *Franz Lenbach, Hans Makart, Gabriel Max*, két *Kaubach*, a tiroli *Defregger* és Benczuron kivül két magyar: *Wagner* és *Liezenmayer*. Magáról az iskoláról ennyit mond Marr: A francia romantikusok hatása alatt létesült, *Géricault* és *Delacroix* nyomában, akik a XIX. század legelején mindenekelőtt temperamentumukkal robbantották föl a klasszicizmust.

Sajnálattal regisztrálja, hogy maga csak két esztendeig lehetett tanitványa *Benczurnak* a müncheni Szépmüvészeti Akadémián, ahol *Benczur* professzor volt. A növendékek szerény embernek ismerték *Benczurt*, akit előző években hiába hivott el a prágai Akadémia, hiába hivtak el a weimari nagyhercegi iskolába tanárnak, ő nem ment, mivel akkor igazi küldetését Münchenben vélte föltalálni. A hétfői napokon akkor örvendeztek igazán a müncheni növendékek, *ha a fekete tábla jelezte, hogy a héten Benczur látja el a korrekturát*... „Az igazság és a természet iránti hüség és szeretet jellemezték Benczurt", olvassa tovább Marr, „aki, bár rendkivül tiszteli a tradiciót,

mint igazi kulturember, mégsem zárkózott el a haladás elől.

Boldog az a nép és boldog az az ország, amelynek olyan müvésze és kulturképviselője van, mint néhai Benczur Gyula".

Félóra hosszat tartottak Karl Marr emlékezései egykori tanáráról. Egyszerü, komoly, kerekded, ápolt és kulturált beszédet mondott, amelyben *egyetlenegy közvetlen epizód vagy friss emberi jellemzés, vagy Benczur egyéni érzékeltetése elő nem fordult.* Diszkötésü könyvek szoktak nagy embereket ilyen csiszolt általánosságokkal elparentálni.

Karl Marrt a jelenlevők melegen ünnepelték. Hir szerint a vendég több napig fog Pesten tartózkodni. Innét *Peter von Hamme* müncheni és *Baranyai Lőrinc Gusztáv* Münchenben élő magyar festők társaságában *Szombathelyre szándékozik gróf Mikes János megyéspüspökhöz.*

Vasárnap délelőtt az Akadémia épületét pedig hivei nagy seregével hagyja el *Marr.* Az ujságiró szemébe még csak egy ötlik: az Akadémia előcsarnokának diszes üvegórája féltizenegyet mutatott féltizenkettőkor, amikor jöttünk és félegykor, amikor elmegyünk. Az óra áll az ünnepség dacára. Mi ez? Csak nem szimbólum?

Egy zugügynök elsikkasztott

az ügyfeleitől 300 milliót, beleugrott a Dunába, ahonnét kimentették s a Rókusba, majd a főkapitányságra szállitották

(A Reggel tudósitójától.) Körülbelül három héttel ezelőtt a főkapitányságon, *Bartha Károly* rendőrtanácsosnál többen följelentést tettek *Rechnitzer Károly* ügynök ellen, *aki többeket mintegy 300 millió koronával kárositott meg.* A följelentők a napilapokban figyelmesek lettek egy hirdetésre, amely szerint termény-, ingatlan- és bárminemü üzlethez *előnyös föltételek mellett kölcsönhöz lehet jutni.* A hirdetés nyomán sokan fölkeresték a hirdetőt, aki nem volt más, mint Rechnitzer s aki ő ránézve előnyös föltételek mellett valóban nyujtott is kölcsönöket. Födözetképen *kizárólag ékszereket, autókat és ingatlanokat fogadott el s ezeket előbb a saját becsüsével alaposan lebecsülte.* A megszorult emberek elfogadták ezt a becslést is, *mert máskép nem kaptak Rechnitzertől pénzt.* Az utóbbi időben Rechnitzernek rosszul mentek az ügyei s maga is kölcsönre szorult. Az általa fölvett kölcsönökre födözetül a nála biztositékképen elhelyezett ékszereket és egyéb értékeket kötötte le, amiket az ő becsüse valódi értéküknek *duplájánál is többre becsült föl.* Amikor aztán Rechnitzer adósai fizetni akartak, kérték vissza a födözetül adott értékeket, Rechnitzer természetesen nem tudta ezeket előteremteni. *Közben az ő hitelezői is rájöttek arra, hogy a födözetül kapott értékek a kölcsönadott összeg fele értékét sem képezik s megtették ellene följelentésüket a főkapitányságon.* A följelentők között szerepel egy fővárosi ügyvéd felesége, akinek Rechnitzer egy autót adott el, amit az ő becsüse 40 millióra értékelt. S mikor az autót az ügyvéd felesége átvette, hogy egy régi, rozoga gép, amit, hogyha ki is javittat sokmilliós költséggel, akkor sem ér többet 20—25 milliónál.

A detektivek nyomban nem tudták előállitani az ügynököt a főkapitányságra, mert *a lakásáról eltünt.* Rechnitzer, aki megsejtette, hogy detektivek keresik, menekülni akart a büntetés elől s ezért

a Ferenc József-hidról a Dunába vetette magát.

A hajósok azonban *kimentették* és Rechnitzer a *Rókus-kórházba került.* Tegnap aztán a kórházban ápolt Rechnitzer fölgyógyult s igy előállitották a főkapitányságra, *ahol őrizetbe helyezték.*

SZENZÁCIÓS
SZŐRME-
UJDONSÁGOK
ÁRBAN
MINŐSÉGBEN
ELKÁN GYULA
VII, KÁROLY-KÖRUT 19

Salgótarjáni
„Perpetuum" és „Kalor"
folytonégő kályhák
kaphatók: Markovics József,
VI, Teréz-körut 35. Telefon 76-93

FOLYTONÉGŐ!
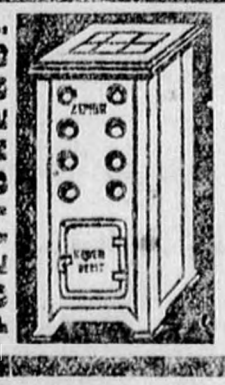
Olcsó és kellemes fütés csak a szab. FA-tüzelésü, légfütéses
„ZEPHIR"
kályhával érhető el
HEBER SÁNDOR
kályhagyáros
Vilmos császár-ut 39. Telefon 47-47

100.000 korona heti részletfizetés ellenében
szállitunk elegáns, rugós gyermekkocsit gumikerékkel, fehérre fényezett gyermekágyat prima minőségü matraccal, fehér zománcos gyermekkádat sárgaréz csappal, hozzá való állványnyal együtt. Négyfiókos, fehérre lakkozott pólyaszekrény vételénél a heti részlet 50.000 koronával emelkedik. Herman Gyula Magyar Kosárfonó R.-T. Fióküzlet: V, Lipót-körut 15. (Vigszinházzal szemben.) Telefon: 72—96. Főüzlet: I, Horthy Miklós-ut 10—12. Telefon: József 86—77.

Lányi-bútor tartós!
Podmaniczky-utca 27
Teréz-körut sarok Nyugatinál

OPERA ÉTTEREM ÉS
VEZEKLŐ-PINCE ÉTTEREM
VI, Andrássy-ut 25
A téli idényre ujonnan átalakitva!
Az Opera Étteremben debreceni Magyari Béla cigányprimás zenekarával muzsikál, a Vezeklőben a bécsi Stimmungs-kapelle élén Bubi énekel.
Naponta a halászlét és a halkülönlegességeket Bucsky Péter vendéglős és szakács személyesen főzi. Naponta Bucsky-féle ételkülönlegességek lesznek fölszolgálva. A félemeleten külön éttermek állnak a n. é. közönség rendelkezésére bálok, esküvők, társasvacsorák részére.

Hócipő 200 ezertől
Sárcipő eladás és javitás. VADÁSZ gumiüzem, Szerecsen-utca 50 (souterrain), Liszt Ferenc-tér és Nagymező-u. között

STANIOL KUN IZIDOR UJ IRODA ÉS ÜZLETHELYISÉGÉT
UJ TELEFONSZÁM: JÓZSEF 146—73
VII. KER., KLAUZAL-UTCA 30. SZÁM ALÁ HELYEZTE ÁT

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3·5 milliőért. Ebédlő tölgy, vitrines komplett, 3·5 milliőért külön külön is átadó
Uriszoba klubgarniturával együtt 11·5 millió K-ért.
Podmaniczky-utca 14. szám

Vászon-, sifon- és damasztárukat
kicsinyben is nagybani árakon vásárolhat a
Belvárosi Vászonáru RT.-nál
Kamermayer Károly-u. 10 (Ev. iskolaépület).

STOEWER
az irógépek királya
Kérjen ajánlatot a vezérképviseletről: V, Vilmos császár-ut 60. Telefon 48-65

MŰBUTOR ALAP. 1885
LAPIDES
ROZSA-UTCA 72 IRODABERENDEZÉS
551

Selyem függöny tussor 150 cm 90 ezer
Selyem függöny tussor 222 cm 150 ezer
Függöny etamin sima vagy kockás, ajouros, 100 cm .. 32 ezer
Függöny etamin 150 cm ..... 44 ezer
Imperial berliner gyapju minden szinben, kilója .. 180 ezer
Struc gyapjufonal minden szinben kilója ..... 280 ezer
Szövőpamut minden számban állandó nagy raktár
Löwy Arthur
Budapest, VII, Király-utca 15. szám
Vidékre postán utánvéttel

Sok fát és szenet takarit meg a szab. „Frandor"-féle előtétkályhával, mely minden cserépkályhára fölszerelhető.
„Frandor" Áruház
V, Kohary-u. 12. Telefon: 38-69

Az ország legnagyobb faiskolája
UNGHVÁRY LÁSZLÓ-FÉLE
faiskola, szőlő- és borgazdasági rt.
CEGLÉD

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk. „Mükedvelő és Haszonkertészet" cimü illusztrált szakmunkánk 50 ezer koronáért megrendelhető
Kertmüvészeti és telepitő iroda:
BUDAPEST
IV, Ferenciek-tere 3, félemelet 14. Telefon: J. 152-07
Faiskolai lerakatok:
Budapest I, Villányi-ut 16. szám, Weintegl Sándor
VII, Erzsébet királyné-ut 39. szám, Tost Ferenc

SZINHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

na mondja, hát mit szól, mit szól „Az üvegcipő"-höz?

— Kérem, én olyan izgatott vagyok!

— Ez a Molnár hallatlan szuggesztiója. Egy pesti Molnár-premier előtt Bécs olyan izgatott, mint Newyork; Berlin, mint Kopenhága. Minden szinházi ember, a közönség, népség, katonaság olyat vár, amilyen még nem volt. Általában egy „Liliom"-ot vártak, amiben azonban benne kell, hogy legyen az „Ördög", a „Testőr", a „Farkas" és a „Hattyu". Szóval sirni is lehessen, kacagni is, trükk és irodalom, paráznaság és szüziesség, magasság és mélység, Shakespeare és Dumas fils, Wilde és Hauptmann Gerhard.

— Hát bizony, Molnár elég handicappal áll a starthoz!

— Azt elhiszem! Senki ilyen sullyal nem indul ma. „Az üvegcipő" első molnári trükkje, hogy semmi trükk nincs benne. Molnár, aki a „Liliom" kivételével csupa mondain darabot irt, most otthagyta a dámákat, gavallérokat, hercegeket, dzsentriket, ügyvédeket, testőröket és a józsefvárosi kisutca hőseit és hősnőit vitte a szinpadra. Egy bolond kis cseléd élete, szerelme és nem mennybe, de a földremenetele! — ez lehetne az igazi cime. Nincs ebben misztikum, szimbólum, semmi bim, bam, bum, csak az élet, mon chere, amelynek szemléletéről leszoktatott bennünket...

— Ki? Mi?

— Pest, aki feketére fest. A magunk fájdalmas, önző élete leszoktatott arról, hogy a mások kis életének vergődését figyeljük. Ezért hatott az első negyedórában idegenül a kispolgári miliő...

— Ki tetszett?

— Nézze, ne szakitson félbe, mert, mint a harmadik fölvonás rendőrtanácsosa, egy erélyes kussal állitom helyre a lelki egyensulyát. Vegye tudomásul, mindenki jó volt, aki csak átment a szinpadon.

— Na, de a legjobb?

— Hát, ha olimpiászt akar: I. Varsányi. II. Darvas. III. Rajnay.

— Na és a másik szombat esti premier?

— A Blaháé? Hogy klasszikus legyek és rövid: römök.

— Igen, igen, csak egy nagy hibája van az egész előadásnak...

— És pedig?

— És pedig az, maga szinházi walk-ower, hogy a hölgyeknek, ugy látszik, elment a jódolguk, mert a paradicsomi operett legparadicsomibb jeleneteiben olyan állig vannak föltöltözködve, hogy ez már szinte — botrány. Évának nyakig érő sás- és nád toalettje van, amint kisült azért, mert Honthy Éva-Hanna férje — óh, az irigy és kegyetlen Othello —, életveszedelmes fenyegetésekkel kényszeritette a szegény Modes Dénest, hogy a feleségéből egy csipetnyivel se lássék több, mint amennyi a legszigorubb polgári értelemben megengedhető. Még a mindig merész Somogyi Nusi is zárdanövendéknek öltözött Éva paradicsomi szobaleányának szerepében. A premiéren egyébként egy kis botrányocska is volt, amennyiben Harmath Hildának (akinek, ugylátszik, csak az Unió szinpadain van sikere, mert ez a föllépése „A párisi leány"-beli fiaskó után valósággal ujbóli fölfedeztetését jelenti játékban, külsőségekben, énekben egyaránt), nem érkezett meg a paradicsomi parókája s emiatt a művésznő olyan sirógörcsöt kapott, hogy tiz perc késéssel kezdték a II. fölvonást. Mármár intrikákról, összeesküvésről beszéltek a folyosókon, de csakhamar kisült, hogy csak a művésznő hanyag Figaróját terheli a felelősség. Hildának sikerére mi sem jellemzőbb, mint hogy Sebestyén Géza a premiér után föl-ajánlotta következő ujdonságának, a Nádor—Kulinyi-operettnek, a „Chrizantém"-nek női főszerepét. És adassék a három hölgyön kivül, — Somogyi Nusi régen volt ilyen kedves és vicces — akik között szivesen láttuk viszont a megszépült, megfogyott és megfehéredett Honthy Hannát, dicséret, élete legkedvesebb, legmulatságosabb alakitásáért Boross Gézának és a forditónak, Zágon Istvánnak.

— No de illet!

— Millet, maga hólag?

— Fölfedezi szegény Zágont, aki már 100 operettet forditott.

— Hát lehet. Én azt se bánom, ha 200-at is. De ha én egyszer ideirom, hogy jó, akkor arra veronált lehet bevenni, ecsém. Ebben a rovatban keservesen ki kell érdemelni a nyomdafestéket.

— Mért, talán a törvényszéki rovatban nem kell? C, de nagyra van a rovatával.

— Látja, igaza van. Vannak emberek, akik csak a törvényszéki vagy a halálozási rovatban jelenhetnek meg nálam. Ilyen például maga, maga kolportázsalak. Választhat.

— Apropos, kolportage...

— Brilliáns ensembléelőadás. Pécsi Blanka fölényes, kedves, okos. Amihez kevés alkalma van: uralja a szinpadot. Gombaszögi Elláról örömmel állapitjuk ezuttal gyors egymásutánban másodszor, hogy olyan sokszinü alakitóképességről tett bizonyságot, amely őt ezen a szinpadon szinte nélkülözhetetlenné teszi. Szépen, tisztán és természetesen beszél, kedves, jóizü alak. Kitünő volt Stella és Abonyi is.

— Na és a „Velencei éj?"

— A premiere még részben az állami rezsimben lett előkészitve. Az első és harmadik fölvonás gyönyörü diszleteinek megtervezésére a fiatal Oláh Gusztávot nyáron Velencébe küldték. A St. Giorgio Maggiore és a St. Márktér beállitása nyiltszini tapsot is kapott. Kedves a tizenkét hófehér galamb belibegése. A második fölvonás után tizenhétszer hivták ki a szereplőket, Kolbayt, Sziklayt, Vig Mancit, Ábrányi protezséjét, a kis Sződy Katót, de Halmost és Érczkövyt is, nemkülönben a rendező-apót, Ferenczy Frigyest. Két nap alatt három táblás ház. Hja: akinek az „olcsóság" a főprimadonnája...

— Na és a Renaissance, a renaissance?

— November 23-án kezdi meg vendégjátékát Wegener, a berliniek nagy Wegenerje, akit 12 esztendeig nem lehetett rávenni, hogy Berlinből kitegye a lábát. Első föllépése Andrejev Leonid: „A gondolat" cimü darabjában lesz, ezenkivül eljátsza Strindberg „Az atya" cimü szinmüvét és a „Haláltánc"-ot is. De játszani fog könnyebb müfajban is, igy Sacha Guitry „Jaqueline"-jében és hires reprezentativ szerepei közül a „Sumurun", a „Golem" vagy a „Hindu siremlék" közül valamelyiket.

— Óriássi.

— Na és van még egy renaissance-históriám.

— ??

— Az Unio és Bárdos között nagy alkudozás folyik — Gellért Lajosért, akire Faludinak szüksége volna „A beszélő majom" számára. Gellért lenne „le singe qui parle"... Igen ám, de Bárdos Gellértért cserébe „A szőrös majom" cimü Neill-darabot kéri, amelyet viszont Faludi már becsületszóval Csortosnak eligért. Vagy pedig Rátkayt, aki azonban Faludinak is, Gellérten kivül, egyetlen jelöltje volt „A beszélő majom" számára és akinek éppen azért van szüksége Gellértre, mert Rátkayt a „Maricá"-ból nem tudja kivenni. Egyszóval: nagy majomkomédia folyik a kulisszák mögött.

— Mit lehetne itt csinálni?

— Már semmit. Holnap már le is veszik a próbáról a „beszélő"-t, mert Faludi nem akarja Gellértet átcsábitani Bárdostól.

— Tehát akkor mi lesz?

— Magyar darab jön. Valószinüleg Pásztor Árpádé, amelyben Bajornak nincs szerepe, miután Bajor még mindig beteg.

— Mi baja van, az Istenért?

— Izületi csuz. Minimum még három heti fekvés.

— Szegény, szép kis Gizi. Részvétemet. És operettben mi a legujabb?

— Harmath Imre és Zerkowitz Béla — két agyonviccelt név — nagy, négyfölvonásos operettje: a „Póstás Katica". Szakértők szerint a két öreg fiu legjobb munkája. Szinhely: Blaha Lujza-Szinház. Apró hirek: Harsányi Zsolt egyfölvonásos operettje Szendrey Juliáról Petrass Jucival az Apollo-kabarében. Nemzeti Szinház: „Az élet álom". Pethes szerepét átadták Gaál Gyulának. Zokogva vette át a szerepet. Lakatos László librettót ir Zerkowitznak. A cime: „A lampionos hölgy". Pletyka...

— Pletyka?

— Pletyka: Hallotta már szegény Nádor Jenőt...

— Mi van vele?

— Alulról szagolja már az ibolyát.

— ???

— Hát — a Kondor Ibolyát.

— Hallja, hát ez...!

— Hony soit qui male y pense. A „Mézeskalács" amerikai előadásán Kondor Ibolya játsza Encella királynőt. Hát, szegény Nádor, amikor ott fekszik széttört szivével és Encella reáborul... hát nem alulról szagujja az ibolyát?... Nahhát!...

---

* **„Az üvegcipő" második előadása.** *Molnár Ferenc* uj darabjának, *„Az üvegcipő"*-nek vasárnap esti második előadása a premiernél is diszesebb és lelkesebb közönség jelenlétében a nagy siker zajos külsőségei között folyt le. A közönség soraiban két miniszter is helyet foglalt, *Rakovszky* belügyminiszter és *Csáky* honvédelmi miniszter. A publikum elragadtatással fogadta „Az üvegcipő"-t és a fölvonások végén megszámlálhatatlanul hivta a szerzőt és a szereplőket, akiknek a második fölvonás után mintegy *huszonötször kellett a közönség tapsára a függönyök előtt megjelenniök.*

Renaissance-Szinház

WEGENER

és a wieni **Kammerspiele** együttesének vendégjátéka **Siegfried Geyer** igazgató vezetésével

1924 nov. 23-án, vasárnap éjjel 10½ órakor
és nov. 25-én, kedden este ½8 órakor

DER GEDANKE

Andrejev Leonid drámája

1924 nov. 24-én, hétfőn este ½8 órakor
és nov. 26-án, szerdán éjjel 10½ órakor

DER VATER

Strindberg drámája

Jegyek hétfőtől válthatók

Brilliánsokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat teljes értékben vásárol **Schmelczer** Baross Károly-körut 28. sz. (Központi városház főkapunál)

Raglán, télikabát uj és keveset használt **olcsón**
NEUMANN ÉS FORGÁCS szabóüzlet, **Dohány-u. 68**

Mielőtt **karácsonyi** rendelését
kárpitosmunka
szükségleteiben megtenné, forduljon a **Kárpitosmunkások Termelő és Értékesitő Szövetkezetéhez** VIII, Nap-utca 34. szám
Telefonhivó: József 58—81. Tervezettel házhoz küldünk

Menyasszonyok
figyelmét fölhivom gyönyörü virágos és olcsó paplanaimra. **SZALAI**
„Paplankirály"-boz, csak Kertész-utca **38.** Cimre ügyelni

1 próbavásárlás részletre
meggyőződteti Önt, hogy női- és férfiszövet, vászon, zefir, selyem, flanel, trikóselyem, női fehérnemü, ágykészlet,
női kabát,
miután ügynökünk nincs,
nálunk
a legolcsóbban beszerezhető
Princz Sándor
divatáruházának részletosztályában
Budapest VII, Király-utca 23. szám (Bejárat az udvarban)

Fölhivás!
Fölhivunk mindenkit, akinek egy jó ötlete volna
paplan plakátra vagy szövegre,
küldje be hozzánk, ha fölhasználjuk, megvesszük
Sándor „Ideál" paplangyár
IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám

Egy 200 éves operett egetverő sikere Londonban

London, november 14.

(A Reggel rendes londoni tudósítójától.) London fölé leszállt az őszi köd és a szeptemberi ámbrás napsugár helyett gomolygó ködfelhők szállnak a szürke háztenger fölött. Az angol élet lassan és lomhán gördül tovább százados sinjein. A konzervativ választási győzelemtől boldogan rajzott szét az angol gentry vidéki udvarházaiba, hogy ősei mulatságával, lóval és kutyával üsse el az őszi napok borongós unalmát. De lovon és kutyán kivül van szórakozása egyéb is. Törheti a fejét azon, vajjon a konzervativ kormány, amelyet sok könnyelmü kortesfogadalma köt, *nem fogja-e még jobban fölemelni a földbirtok jövedelmi adóját, hogy a földmunkások aggkori nyugdíját erőteljesen megjavithassa.*

A gentry százados udvarházaiban, az angol szellemi élet vezetői pedig Oxford és Cambridge repkényboritotta gótikus kollégiumaiban, Surrey és Kent kecses villáiban töprengenek az örökös angol kérdés fölött. Hová?

Hová vezet e csodálatos világbirodalom sorsa?

Merre fordult most az ösvény? Egy-két nemzedékkel ezelőtt Anglia nyugodtan dolgozott és harcolt, hamleti kérdések nem gyötörték, épitett, dolgozott és emésztett. *Ma minden fordulata az angol történetnek, minden kanyarulata e mozaikos impérium végzetes utjának a kérdések özönét veti föl.* Anglia szellemi elitjét megdöbbentette a konzervativ győzelem? Mit jelent ez a győzelem? *Visszafordulhat-e Anglia? Lehet-e reakciós politikát csinálni ma, a fegyverszünet megkötésének hatodik évfordulóján?* A napoleoni háboruk után elkövetkezett a nagy reformok korszaka, a gabonavámok eltörlése, az alsóház nagy átalakulása, a munkásvédelmi törvényhozás kezdete. Mi következett el a világháboruk után? A női választójogon kivül semmi! Pedig a nagy reformnak el kell következnie. Mikor? Mily formában?

London csodálatos tömegösztönével *a XVIII. század szines és diszes romantikájában* keres választ e nyugtalan és álomüző kérdésekre. Anna királyné és a Györgyök századában, amikor a nagy forradalmak és kegyetlen vallási harcok után a nyugtalan normann vér Cook kapitányt végighajtotta a világ minden tengerén, Szent György lobogója röpült az óceán ezer szigetje fölé, Sir Christopher Wrenn karcsu tornyokkal és nemes boltozatokkal törte át a középkori London egét. Dr. Johnson és az angol enciklopedizmus századában, a cukornád és néger rabszolgák századában, a buja angol erotika századában, amikor a kapitalista gyáripar rideg puritanizmusa még nem boritotta el fakó takarójával a szabad örömök világát, a parókák, a piros cipellők, a vidám és jószivü kokottok, drágaköves fleurettek és elrablott szüzek századában. *Sheridannak*, a dublini szónoknak és drámairónak kétszáz esztendő óta elfeledett darabját, a *„Duenná"*-t, ásták ki most a londoni businessman és a City clerkjeinek a megvigasztalására és a romantikus, poros szindarab

egetverő sikert aratott.

A „Duenna" tulajdonképen énekes darab, a francia vaudeville kissé nehézkesebb és kissé érzelmesebb angol válfaja. A zenéje megindítóan naiv és kedves menuettek, rondeauk, sarabandeok és ariettek gyöngyfüzére, a meséje kissé irónikus és nagyon erotikus spanyol szerelmi történet. Casanova világa és társasága rajzik benne, a gavalier nemesember, a szende szüzi kisasszony, a ravasz és romlott duenna, a pénzsóvár uzsorás és a szemforgató, kézdörzsölő barát. Kolostorban játszik, spanyol piazzákon, holdas éjszakákon; festői és dekorativ ruhákat öltenek a szereplők, bársony és selyem szikrázik, csillogó török villannak, röpköd a legyező és csipkés mantilla borul a hölgyek vállaira.

A szinház estéről-estére zsufolva

s a szürke angol lelkek ezrei fürdenek meg estéről-estére e gondtalan és szabad, szerelmes és romlott barokkvilág levegőjében. Az előadás kivételesen kitünő, nemcsak a kiállitása pompás, hanem a szereplők is tökéletes müvészettel varázsolják elénk a rég elporladt világ embereit és hangulatát. Igaz, hogy a „Duenna" és Donna Luiza, a darab hősnőinek a szerepét *két ir szinésznő adja.* A vig opera, a katolikus latin világ terméke és angol szinésznő, ha még oly tehetséges is, nem tudja kioperálni magából három puritán század erkölcsös és fojtó ösztöneit.

K. D.

---

* **Pantomim-est a Vigadóban.** Vasárnap délután a Vigadó nagytermében *Turkeövy István* három pantomimjét mutatták be, amelyet *Ewers, Maupassant* és *Knut Hamsun* nyomán irt. A „Hipnózis" *Róth Béla* dr. eleven ritmusu kisérőzenéje által keltett mélyebb hatást, sikere volt Dienzl Oszkár a „Szoknya" cimü pantomimjének is. A szereplők közül *Tamássy Piri, Rexy Mera, Istvándy Mártha, Desewffy Flóri* és *Nord Oly* tüntek ki. Nagy közönség tapsolt a szereplőknek.

* **Két nap alatt három táblás ház.** Ugy látszik, a Városi Szinház uj rezsimjének kezdetével az ugynevezett rossz szinházi konjunktura, amennyiben az „Egy éj Velencében" szombat és vasárnapi, valamint a „Mályvácska" délutáni előadása az utolsó helyig eladott táblás ház előtt folyt le. Olyan eredmény, amely az ugynevezett „legjobb szinházi konjunktura" idején is ugyancsak ritka esemény volt.

* **A Vigszinház hetét** „Az üvegcipő", Molnár Ferenc uj vigjátéka dominálja. Oly kivételes az érdeklődés „Az üvegcipő" iránt, hogy az ujdonságot, szerdát kivéve, a hét minden estéjére kitüzték. Szerdán a „Bunbury" kerül szinre.

* **A „Nótás kapitány" hete** lesz a Fővárosi Operettszinház jövő hete is. Estéről-estére Farkas Imre szenzációs sikerü operettjét adják az ismert nagyszerü szereposztásban. Vasárnap délután a „Drótostót" kerül szinre.

* **30—37 „Marica grófnő".** A „Marica grófnő" előre eladott táblás házak sorozatában ezen a héten érkezik el a Király-Szinházban a 30—37-ik előadásig. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a népszerü „Árvácska", amelynek vasárnap délutáni előadásai állandóan táblásak.

* **A legószintébb és legtartalmasabb operett-siker, az „Egy éj Velencében"**, Strauss magávalragadó, gyönyörü nagy operettje kedden, csütörtökön, szombaton szerepel a máról-holnapra szinre csodálatos módon divatba jött Városi Szinház müsorán a diadalmas premier szereposztásában.

* **„Az elcserélt gyermek" nagy sikere.** A Magyar Szinház heti müsorát Georg Kaiser diadalmas remekműve, „Az elcserélt gyermek" uralja, amely vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap kerül szinre. Kedd, csütörtök, szombat Heltai Jenő vidám és bübájos „Masamód"-ja van müsoron. Vasárnap délután a „Johanna" mérsékelt helyárakkal.

* **Ötször játszák „Az olasz asszony"-t** ezen a héten a Belvárosi Szinházban. Hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap kerül szinre a példátlanul mulatságos Szenes-vigjáték, amely mindig táblás házakat vonzott. Kedden és szombaton a szinház uj sláger, „A nagyhercegnő és a pincér" megy. Vasárnap délután „A nagyhercegnő és a pincér" mérsékelt helyárakkal.

* **Jadlowker, a világhirü operaénekes** első föllépése ma, hétfőn este a Városi Szinházban, a „Carmen" Don Jose szerepében.

* **A Blaha Lujza-Szinház slágere a „Fügefalevél".** Minden este Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Harmath Hilda, Boross, Sárosy, Maiány, Gallai ragyogó együttesében. Ezenkivül Kökény Ilona- és Boross-kuplék. Török Rezső parasztrtréfája Berky Lilivel és Gózonnal. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal kabarémüsor.

* **Holló Klára és Sugár Károly, a** Nemzeti Szinház müvészének chanson- és szavalóestje a Zenemüvészeti Főiskola nagytermében november 20-án, csütörtökön este 8 órakor. Jegyek Fodornál (Váci-utca 1) és este a pénztárnál.

Neumann M.
ruhaáruháza, Muzeum-körut 1

Férfiöltöny
Férfi átmeneti kabát
Fiuöltöny
Fiu átmeneti kabát
Női ruhák
Női kosztüm
Női kabát
Férfi-, női-, gyermekcipők

Neumann M.
ruhaáruháza, Muzeum-körut 1

KOLLARIT BÖRLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB
GYÁRTJA:
EGYESÜLT UJPESTI és MONFALCONE VEGYÉSZETI GYÁRAK
Kollár Miklós és Breitner
Közp. iroda: V. Nagykorona-utca 19

Fedési munkálatokat műszaki osztályunk eszközöl
Telefon: 12-54, 93-45

Hó- és sárcipő *kapható, javitható*
Esőköpeny 350.000 K-tól
Neumann Géza VI, Nagymező-utca 50. szám Dessewffy-utca sarok

VÉR-, BŐR- és nemibetegségeket gyökeresen gyógyit 30 évi tapasztalat alapján dr. MITZGER hirneves intézete Budapest, Józsel-körut 3. Legujabb „Salvarsan"-oltások. Vérvizsgálat

Kézfertőtlenitésre legalkalmasabb a
Lysoform

Vágó Viktor, VIII, Rákóczi-ut 57
HENNA HAJFESTÉSBEN SPECIALISTA, ELRONTOTT HAJAKAT RENDBEHOZ!!!
Párisi modellek hajmunkákból
Tartós ondoláció. Illatszertár

Villamos reklámokat gyárt meglévőket javit
Dr. tech. Molnár és Szegő
villamossági vállalat és elektromos motorjavitó telepe Budapest, VI, Hajós-utca 36. szám. — Telefon: 125—88
Mérnöki látogatás és tervezés diitalan

TEHERAUTÓK ÉS PÓTKOCSIK
használtak és ujak, nagy választékban
FORD TEHERAUTÓK
1—1½ tonna teherbirásu, villamos öninditóval s dynamóvilágitással, alváz **69 milliő**
Teherautótelep: V. Csanádi-utca 3. szám. Telefon: 46-01
Róka és Társa Automobil Rt

INGYEN MOSSUK KI
6 heti ruháját 2 óra alatt
ha próbamosás végett hozzánk fordul!
A gép célszerü, olcsó, a ruhát nem rongálja, könnyen hordozható!
70%-os munkamegtakaritás időben, tüzelőben szappanban és világitásban!
Rumplex Mosógépvállalat
a Déleurópai Kereskedelmi R.-T.-nál
IV, Bácsi-utca 5, félemelet 1
Telefon: 95-13, 170-78

J. 116-56
J. 126-38
LAKÁST RENOVÁL DITRICHSTEIN

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Iván

hogy hát tulajdonképen a filmcenzura miatt itt Pesten a jó filmeket nem is láthatjuk?

— A legsötétebb Bach-korszak szigoru cenzorai szelid és jóindulatu báránykák voltak a mostani filmcenzura köszivü bizottságához képest. Hamarjában csak a következő eseteket sorolom föl: 1. Az egész világon mindenütt békésen játszák és játszották a „Scaramouche"-t (Németországban is) — nálunk betiltotta a cenzura, miután a film már négy hétig futott. 2. A „La Garconne" regényalakban betiltása után most néhány erotikus rész kihagyásával ujból megjelent. A „La Garconne"-filmet még az erkölcsös Hollandiában is szabadon játszhatták — nálunk viszont leánynevelő propaganda-filmmé átdolgozva sem engedélyezték. 3. A Corvin-Szinház már készült a nagy Kertész Mihály-film, „A rabszolgakirálynő" bemutatására és csak három nap választotta el az ünnepi premiertől, amikor megjött a végzés: ebben a formájában pedig a filmet nem engedélyezi a cenzura ...

— Képzelem, hogy a betiltás óta hogy háborog a cenzura ellen a Vörös-tenger „A rabszolgakirálynő"-ben! Egyébként ...

— Egyébként a dolnak még nincs vége. A cenzura miatt százmétereket kell kivágni a filmekből és néha a föliratokat ugy meg kell változtatni, hogy a közönség nem egyszer a fejéhez kap: megőrült a filmföliratok irója, vagy pedig nála nincs rendben valami?

— Hallom, hogy a „Koenigsmark" ...

— Szegény filmnek egy hajszálon lóg az élete. Minden nap arra várnak, hogy betiltják a filmet. S különösen rossz kabala az, hogy Németországban, állitólagos ántántbarát tendenciája miatt, nem engedélyezték a filmet.

— A mult héten Mary Pickford-filmet igért ...

— Az egyik film, a „Rosita" megjött. Be is mutatták a szakközönségnek. Ugyanugy, mint Párisban és Berlinben, itt se valami nagyon letszett Pickford Marcsa filmje. Történelmi film ... és bár a német Lubitsch rendezte, meglátszik rajta, hogy Amerikában nem igen tudnak történelmi filmet csinálni. A bájos Pickford egyébként megszokott kedves humora nem hagyja el: a XVI. században gyönyörü lábán pompás hócipővel olyan simmit és huppa-huppát táncol, hogy na ...

— Végre egy történelmi film, amelyet majd jazz-bandkisérettel lehet játszani! ... Mondja, hogy mennek a mozik?

— A Corvin-Szinház tartja a rekordot. Heti 21 előadásából 19 zsufolt házat csinál. De hiszen ott van „A vándorló fóka" (ilyen bübájos marhaságot csak Amerikában tudnak kiagyalni): hiába, Daróczy alezredes tudja, mi kell a közönségnek. Ezen a héten a Kamara magyar filmet mutatott be. Kétségtelen, hogy a legjobb magyar film, amely eddig készült és messze a többi fölé emelkedik. Őszinte kritika: a szcenáriuma gyönge, a színészei föltünően jók — Tóraytól kezdve Thain Dolly-ig ...

— Mit szól Elisabeth Bergnerhez, mint filmszinésznőhöz?

— Szinpadon jobb volt. Szinpadon Duse óta nem láttunk hozzá hasonlót. A „NJU" nem az ő sikere, hanem Conrad Veidt-é és Jannings-é. Egyébként, drága, jó doktorom, nagy szégyen, hogy a jobbnál-jobb filmek közt olyan gyönge, sőt nagyon gyönge filmet elő mernek adni, mint amilyen mult héten a „Csókos Velence" volt. Szegény közönség! nem éppen gyöngéd szavakkal kapcsolatban emlegette, aki ilyen filmeket importál számára ... De most már ajánlom magamat — sietek elbucsuzni Eszterházy Ágnestől, a világhirü magyar filmprimadonnától, aki pár napra hazalátogatott Pestre és most ujszik vissza Berlinbe Harry Liedtkével filmezni.

Az uj magyar film diadalmas sikere

... A film magyar iró és rendező munkája. A szereplő szinészek kivétel nélkül magyarok, sőt: budapestiek. És csaknem valamennyien előkelő müvészi név reprezentánsai a szinpadon. A gyár, ahol a film készült: budapesti. Magyar film tehát; a szó legszorosabb és legnemesebb értelmében magyar film a *„Csak nővel ne!..."*, a *Moly Tamás* regényéből dramatizált nyolcfölvonásos filmjáték, amelynek bemutató előadását a napokban tartották meg az előkelő budapesti filmszinházak.

Ez a minden vonalon erősen érezhető hazai védjegy az, ami első pillanatokra zavarba hozza az ujságirót, amikor a „Csak nővel ne!" bemutató előadásának beszámolóját akarja megirni. Mert a film: tökéletes alkotása a filmtechnikának. Ha külföldről hozzák ide, változatlanul a mai formájában, a rajongó lelkesedés alig talál szavakat a méltatásra. Igy azonban: hazai gyártmány és ennek következtében baráti vagy üzleti reklám erejével hatna a véleménynek szordinó nélkül való regisztrálására.

De essünk tul a nehezén: nagyszerü filmalkotás a *Star filmgyárnak* ez a most forgalombahozott darabja. A mese: érdekfeszitő és lebilincselő. Elbájol és könnyekre fakaszt, meghat és fölvidit. Ahogy a jelenetek peregnek, a néző minden idegszála odatapad a vászonhoz.

Tökéletes a „Csak nővel ne!" technikájában is, épugy, mint a rendezésében. *Gaál Béla*, a film rendezője mestermunkát végzett és ujból biztositotta nevének elsőrendü márkáját.

És végül: tökéletes a Star-filmgyárnak ez a nyolcfölvonásos filmjátéka — a szereplők kristálytiszta müvészi munkája miatt is. *Szokolay Oly*, aki Rye Helén szerepét alakitja, a teljesen beérkezett, világhirü filmprimadonnák sorába emelkedett ezzel a mesteri alakitásával. Ugyanezt az eredményt érte el *Táray Ferenc*, Dodd Austin alakjának személyesitője. Táray intelligens és végtelenül szimpatikus egyénisége szinte szuggesztiv erővel hat a filmen is.

A darab többi szereplői: *Palággyi Lajos, Rasovszky Juci, Sárossy Andor, Dezsőffi László, Heltai Andor, Thain Dolly, Z. Molnár László* és *Dénes Oszkár* kiforrott müvészeknek bizonyultak a filmen is. Összjátékuk emelte a filmet az elsőrendü, világattrakciónak számitó filmek sorába. Kisebb szerepeikben kitünően megállták helyüket: *Pethes Sándor, Dénes György, Zilahy Gyula, Mihályfi Béla, Hegedüs Tibor, Hajdu László, Forgács Jenő* és *Pázmán Ferenc*.

A „Csak nővel ne!" arra született, hogy meghóditsa a magyar filmipar számára — az egész világpiacot. És ez a legujabb magyar film legszebb dicsérete.

Mi érdekli leginkább a nőket?

Mi érdekelné jobban a hölgyközönséget, mint *a legujabb divat?* S különösen a divat szenzációs ujdonságai, amelyek a párisi és newyorki „felső tizezer" körében hóditanak — érdeklik élénken hölgyeinket. Nem egy film sikerét döntötték el már *a hősnő toaletljei*. Nem egy nagy mozicsillag neve él ugy a hölgyközönség tudatában, mint az izlés, gazdagság és pompa élő valósága. Ó, különösen a hölgyeknél: *a hölgyek a toaletteknél kezdődnek*. Az uraknál természetesen — nem kevésbé ...

Mindenképen fontos tehát az öltözködés problémája és ahogy a divat diktálja az élet tempóját, ugy diktálja a divatot a szinpad, de különösen — *a mozi*.

Semmiképen sem lehet eléggé fölbecsülni tehát annak a filmnek jelentőségét, amely legközelebbi ujdonsága lesz a *Corvin-Szinháznak*. Régen néztek olyan várakozással ilmbemutató elé, mint amivel Budapest hölgyvilága a „Divatcsászárnő" cimü nagy filmjáték közelgő bemutatóját kiséri figyelemmel.

A „Divatcsászárnő" cimü uj film cimszereplője *Mae Muray* és ez már önmagában véve is biztositja azt, hogy a „Divatcsászárnő" valóban az lesz, aminek a büszke cim hirdeti.

A „Divatcsászárnő" bemutatójának azonban ezenkivül is lesz még egy külön szenzációja: a filmdarab meséjébe aplikált *valóságos divatrevü!*

Ezek után érthető, hogy a lázas érdeklődők az első napok előadásaira elővételben igyekeznek biztositani a premieren és első előadásokon való megjelenés lehetőségét. Könnyü jóslás a viszonyokkal és tényekkel ismerős ember számára előre leszögezni a biztosan várható tényt, azt, hogy a „Divatcsászárnő" bemutatója és sorozatos előadásai maradandó emlékévé válnak Budapest hölgy- és férfiközönségének egyaránt. Ime, a jóslás, amire nem fognak rácáfolni az események: a „Divatcsászárnő" az idei filmszezón egyik kimagasló eseménye lesz.

Egy érdekes filmpályázat eredményei

A Rádius filmipari rt. amerikai izü ötletet valósitott meg *„Covered Wagon"* cimü világfilmje bemutatója alkalmával. Tudvalevőleg bevonta a film méltatásába magát a nagyközönséget is, amikor — *pályázatot hirdetett a film tömör és szellemes jellemzésére*. A Rádius-pályázat biráló-bizottsága most tette közzé jelentését a nagysikerü pályázat eredményéről.

Az amerikai ötleteknek azonban ezzel még nincsen vége. *A Rádius a jövőben is bevonja a filméletbe a nagyközönséget*, amely természetszerüen lelkes szeretettel és ragaszkodással honoráija a népszerü filmvállalat amerikai ujitásait.

A „Covered Wagon" cimü hatalmas Paramount-világattrakció megjelenése alkalmából milliós pályázatot hirdetett arra a tételre: *Miért a szezón legszebb filmje a „Covered Wagon"?*

A pályázat birálóbizottságának tagjai,

Szomaházy István, Szekula Jenő és Szini Gyula irók

most készültek el jelentésükkel, amelyet a következőkben közlünk:

A *„Covered Wagon"* cimü film bemutatása alkalmából a Rádius filmipari rt. igazgatósága pályázatot hirdetett a film legötletesebb és legfőljebb tiz sorunyi méltatására. Alulirott birálók a beküldött pályázatokat lelkiismeretesen áttanulmányoztuk, nemcsak az ötletesség, hanem a stilus nézőpontjából is. Véleményünket a következőkben terjesztjük elő:

Beérkezett a pályázatra 573 pályamü. Ezek közül olyan mü, amely frappáns voltánál fogva a többiek közül messze kimagaslott volna, nem akadt. A beérkezett legjobb válaszok körülbelül egyszinten mozognak és csak megirásbeli kvalitásban különböznek egymástól. Épp ezért elhatároztuk, hogy az első dijat, *az egymillió koronásat fölosztva adjuk ki olyanformán*, hogy az eredetileg megállapitott három nagy dij helyett több dijat osztunk ki. Igy az eredeti pályázati összeg marad, csak több pályázó között oszlik meg. Alkottunk ötszázezerkoronás első dijat, egy háromszázezerkoronás második dijat, négy darab kétszázötvenezerkoronás és hét darab egyszázezerkoronás dijat. Az első dijat a viszonylag legjobb pályamunkának itéltük meg, amelynek szerzője *Zombory Andor* középiskolai tanár. A második dij nyertese: *Répánszky Ernő* mérnök. Az egyik kétszázötvenezerkoronás dijat *Payr László* igazságügyminiszteri számvevő-tisztviselőnek adtuk ki, aki igy irta alá magát: *„Montezuma, Hiawata, Powhattan népének magyar vérrel kevert kései dédunokája"*.

Pályanyertesek:

I. (500.000 K) Zombory Andor tanár, VII, Dohány-utca 36.
II. (300.000 K) Répánszky Ernő mérnök, I, Labanc-utca 37.
III. (250.000 K) Payr László, igazságügyi számvevő-tisztviselő, VI, Szondy-utca 42b.
IV. (250.000 K) Ifj. Rochlitz Gyula, III, Bokor-utca 23.
V. (250.000 K) Zsoldos Gitta, VIII, Kálvária-tér 6.
VI. (250.000 K) „It is a long way" jeligéjü pályázó.
VII—XIII. (á 100.000 K) Freund Henrikné I, Donáti-utca 11. — Halász Imre, Csepel, Weiss Manfréd-gyár. — Horváth Magda, Márta és Vica VII, Rákóczi-ut 60. — Forst Károly Frigyes szigorló orvos, Kisbér. — Szilágyi Dezső sz. főv. fogalmazó, VIII, Sándor-utca 22. — Vadász Ernő, V, Visegrádi-utca 26b. — Valcz Jenő IX, Üllői-ut 107.

Budapesten, 1924 november hó.

Szomaházy István s. k.

Szini Gyula s. k. **Szekula Jenő** s. k.

A DIJAZOTT PÁLYAMŰ.

Az első dij nyertese:

Ezernyolcszáznegyvennyolcba ment
Hazát foglalni KÉT szép regiment.
Mindakettőnek vas volt fegyvere:
Az egyiké kard, a másiké eke!
A kard kettétört, mig védte a hont,
Az eke megszerezte — Oregont!
A Corvin vásznán ez a fény ragyog:
— Hazát csak munka adhat, — magyarok!

ZOMBORY ANDOR,
középiskolai tanár.

— **Capitol Filmpalota**, a keleti pályaudvar mellett, grandiózus müsorral megnyilik november 25-én.

MOZGÓKÉPOTTHON
AZ IDÉNY PÁRATLAN KÜLÖNLEGESSEGE:
„A VÁNDORLÓ FÓKA„
A LEGKIVÁLÓBB PRISCILLA DEAN-FILM:
„ÓPIUMTÜNDÉR"
Kezdete 4, 6, 8, 10 órakor

›KOENIGSMARK‹
az esztendő
legnagyobb
sikere
a Royal-Apollóban
Előadások 5, ½8 és ¾10 órakor

Az ismert **Klopfer Testvérek** cégnél nagykereskedői árban vásárolhat
LAKÁS berendezéséhez szükséges minden tárgyat RÉSZLETRE is
Szőnyeg, butor, szezlon, urigarnitura, matrac, szezlontakaró, ágy- és asztalteritő, függöny, lámpaernyő, stb, a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Kárpitosmunkát és javitást részletre is nagyon olcsón vállalunk
Telefonhivásra mintákkal hazhoz jövünk
Telefon: 105—01 és 136—28
VI, Király-utca 8, az udvarban

Hó- és sárcipőt javit Molnár, sárcipőt hócipőre alakit VI, Király-u. 106

Ujabb gyártmányaink érkezese folytán, helyszüke miatt e héten olcsón vásárolhat
BUTORT
a „Durus" Butoripari és Kereskedelmi R. T.
BUTORGYÁRI MINTATERMEIBEN
VII, Nyár-utca 1 Rákóczi-ut sarok — VII, Nagydiófa-utca 3 Dohány-utca sarok
Rendkivül kedvező fizetési föltételek

Paplant ne vásároljon
addig, mig az „Ideál-paplan" minőségéről és áráról meggyőződést nem szerez.
SÁNDOR-paplangyár
Üzlet: IV, Kammermayer Károly-utca 1. Gyár: Üllői-ut 31

Csak szerdáig bezárólag láthatja még
A vándorló fókát
a Corvin-Szinházban!
Előadások kezdete 5, ½8, ½10 órakor

DÉMONOK VILÁGA
LITTLE OLD NEWYORK
a
Mozgókép Otthon
legközelebbi
óriási premierjei

VASÁRNAPI SPORT

Az MTK és a Vasasok pompás küzdelmet vivtak a bajnokságért

MTK—Vasas 1:0 (0:0) — A mezőny legjobb emberei Orth és Takáts voltak — Már csak az MTK veretlen, mert a VAC vereséget szenvedett az FTC-től — Az UTE eldöntetlent ért el a Törekvéssel szemben

Megismétlik a BTC—BEAC Corinthián-díjmérkőzést

(A Reggel munkatársától.) Az őszi szezon legérdekesebb bajnoki mérkőzései vasárnap zajlottak le. Ekkor találkoztak egymással az eddig veretlen csapatok. Az *MTK* a *Vasasokkal* állott szemben. A két nagykvalitásu csapat

mindvégig izgalmas és pompás küzdelmet vivott.

A közönség az utolsó pillanatig a helyén maradt, mert minden perc ujabb szépségeket hozott, ami a játékosok érdeme, akik csak nagyritkán feledkeztek meg magukról.

A mezőny legjobb emberei: Orth, a gólkirály és az ördöngős technikáju Takács voltak.

A méltó ellenfelek közül az MTK valóban egy góllal volt jobb, de inkább a 3:2-es eredmény felelt volna meg a tényleges erőviszonyoknak.

MTK—Vasas 1:0 (0:0). Hungária-ut. — 5000 néző. — Biró: Ivánesics Mihály. Az eddig veretlen ellenfelek nagyszerü küzdelmet vivtak a bajnoki pontokért. Az MTK kezd és már az első percben Orth majdnem gólt lő. A 3. percben pedig Takáts veszedelmes, akit Mandl korner árán szerel le. A 9. percben Orth hosszu labdája Molnárhoz kerül, akinek beadását Jenny akarja értékesiteni, de Király még idejében közbelép. A további játék folyamán

Orth finomabbnál finomabb trükkökkel dolgozik, mig a Vasas-csatárok közül Takáts emelkedik ki káprázatos technikájával.

A 15. percben Mandl rövid „hazaadása" kritikus helyzetbe hozta a kék-fehérek hálóját, de Remete bátran ment. A következő percben Orth szenzációs passzából Molnár élesen a kapura lő, a labda azonban Kutrucz kezébe vágódik. Egy perc mulva a jó formában levő Vasas-kapus Orth bombáját teszi ártalmatlanná. Az eddig is érdekes küzdelem most kezd széppé és izgalmassá válni. Percenként változott a kép, mint egy óriási kaleidoszkópban. A 20. percben Opata borzalmas erejü lövése a felső kapufáról vágódik vissza a mezőnybe. A következő öt percben fölváltva támadnak az ellenfelek. A 26. percben Takáts veszedelmes kitörését Nyul Feri az utolsó pillanatban teszi ártalmatlanná. Az MTK-csatárok rohamait Tomecskó veri vissza. A 29. percben Kutrucz kifutással ment. A következő percben pedig Remete brilliroz.

A 31. percben korner a Vasasok ellen, a 32. percben pedig a piros-kékek ellentámadása off side-on akad meg. A következő percben Opata tör ki, de lövése nagyon gyönge. A 35. percben egy MTK ellen itélt szigoritott szabadrugást Remete a magasból „lehuz". A 37. percben Orth lövése a jobb kapusarok mellett süvit el. Az utolsó öt percben kemény Vasas-támadások következnek, amelyeknek meghiusitásában Weszter, Nyul II. és Kovács vezérkednek. Az utolsóelőtti percben korner a Vasasok ellen. Jenny szépen ivelő labdáját a berohanó Molnár elől Kutrucz nagy bravurral kaparintja el. Félidő: 0:0.

A második félidő első percében Senkey lő gyöngén a Vasasok kapujára. Utána rögtön a Vasasok támadnak és főleg jobboldalukat tömik labdákkal, mert Takáts és Abay nagyszerüen megértik egymást.

Három percen át valóságos tüz alatt áll az MTK kapuja, de Szentmiklóssy a kapu fölé lő.

Molnár visszavonul a védelembe és csakhamar fölszabadul a kék-fehérek hálója.

A 16. percben Jenny beadásából Orth kapura lő, Kutrucz elvetéssel ment. A labda ujból Jennyhez kerül, majd Molnár fején keresztül megint Orth elé, aki nehéz helyzetből védhetetlenül beguritja azt. 1:0.

A 20. percben Jenny bombája a kapu fölött vágódik el. A 22. percben egy szép Vasas-támadás Rozsos „luft"-ján megy kárba. A 23. percben Takáts kitörését Kovács fölöslegesen kornerre szereli, de a veszedelmes sarokrugást ő teszi ártalmatlanná.. A 24. percben Opata lerohanását Király kornerre menti.

A 35. percben Molnár átdolgozza magát a Vasasok védelmén és már szabad az utja a kapu felé, amikor Rottler hátulról belerug, amitől Molnár elvágódik. A biró szabadrugást itél és Rottlert kiállitja.

Rottler szabadkozik, a többi Vasas-játékos is protestál és emiatt

percekig szünetel a játék.

Az ezután következő öt percben eldurvul a játék. Mindkét oldalról szabadrugást szabadrugás követ. Csakhamar megnyugodnak a kedélyek és az utolsó percekben megint szemet gyönyörködtető a küzdelem. Az utolsó percben Nyul II.-t sérülten kiviszik a pályáról. A mérkőzést Ivánesics biró — aki mindvégig kitünően látta el föladatát — Opata gyönge lövése „közben" fütyülte le. Ha a labda történetesen a hálóba vágódott volna, az eredmény változatlan maradna.

Gerhárd Lajos.

FTC—VAC 2:0 (1:0). Üllői-ut. 6000 néző. Biró: Nagy László. A VAC kezd és perceken át az FTC kapuja előtt táboroz. Majd a zöld-fehérek rég nem látott összjátékkal közelitik meg az ellenfél hálóját. Tóth, Stecsovics és Kelemen lövései egyremásra foglalkoztatják Fischer kapust, aki bravurosan állja a bombázást. A 10. percben Hermann lábtörést szenved és ettől kezdve a VAC 10 emberrel játszik. (Erről lapunk más helyén bővebben számolunk be.) A 20. percben Tóth lövése Grossz lábáról Kelemenhez pattan, aki habozás nélkül védhetetlen gólt lő. 1:0. Ezután határozott FTC-fölény bontakozik ki, amely a félidő végéig tart. Félidő: 1:0. A mérkőzés második felét a vivók támadásai vezetik be, de az FTC védelme résen van. A 22. percben Steiner beadását Stecsovics Potya elé tolja, aki helyezett gólt lő. 2:0. Változatos mezőnyjáték következik ezután, majd a csatárok mindkét részről egyformán foglalkoztatják a kapusokat, több gól azonban nem esik.

Törekvés—UTE 1:1 (1:1). Üllői-ut. — Biró: Kiss Tivadar. A vasutasok kezdenek nap ellen. A 8. percben a Törekvés kornert ér el, de ez eredménytelen marad. *A 16. percben ujabb korner esik az UTE ellen, amelyet Veréb góllá értékesit. 1:0.* Változatos és kemény küzdelem fejlődik ki ezután. *A 42. percben egy messziről lött labdát Lantos a kezéből kiejt és a résen levő Nikó II. védhetetlenül belövi. Félidő: 1:1.* A második félidőben a játék föl-alá hullámzik. Több gólhelyzet adódik mindkét részről, de a gólképtelen csatárok egyet sem tudnak értékesiteni. A 40. percben *Peicset* a biró feleselés miatt kiállitja.

BTC—BEAC 0:0. (Corinthian-dijmérkőzés, elődöntő.) Lágymányos. — Biró: Bosnyákovits. A mérkőzés első felében az egyetemisták voltak az agilisabbak. Az első félidő végén a BTC off side-gólt ér el, a biró azonban nem itéli meg. A mérkőzés második része változatos küzdelemben telt el. Pluhár, aki arcsérülést is szenvedett, de tovább játszott, egyizben kapufát lőtt. BEAC-támadásokkal ért véget a viaskodás, amelyet megismételnek.

Vasárnap is lábát törte egy futballista

(A Reggel tudósitójától.) Az *FTC—VAC*-mérkőzésen nem mindennapi baleset történt. Egy vehemens támadás alkalmával *Hermann*, a VAC födözetjátékosa saját társával, *Singerrel* olyan szerencsétlenül ütközött össze, hogy *bokáját törte*. A mentők a zsidókórházba szállitották. A törött lábat azonnal gipszbe tették.

Másodosztályu bajnoki mérkőzések. Ékszerészek—UTSE 2:0, „33" FC—Főv. Tkör 0:0, MAC—TTC 1:1, Husiparosok—Postás 1:0, ETC—EMTK 0:0, UMTE—KTE 0:0, BAK—KAOE 3:0.

A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 13 pont (26:6) 2. Vasas 11 p. (14:9) 3. VAC 10 p. (10:8) 4. FTC 9 p. (16:13) 5. KAC 9 p. (10:8) 6. III. ker. TVE'8 p. (6:6) 7. Törekvés 8 p. (20:13) 8. NSC 8 p. (13:14) 9. Zuglói 5 p. (18:15), 10. UTE 4 p. (3:9), 11. BTC 3 p. (5:9), 12. BEAC 3 p. (3:24). — Másodosztályu bajnokság: 1. Ékszerészek 19 p. (18:3), 2. Husiparosok 14 p. (15:6), 3. TTC 14 p. (16:9). A TTC és a Husiparosok helyet cseréltek. — A zárójelben levő számok a gólarányt jelzik.

Svédország—Olaszország 2:2 (2:1). Milánóban találkozott a két ország válogatott csapata. A Párisban nagy sikerrel szerepelt svédek az első félidőben vezettek, de az olaszok, a biró segitségével, kiegyenlitettek.

Bécsi csapatok sulyos veresége Prágában. *(A Reggel bécsi tudósitójának telefonjelentése.)* A Hakoah Prágában a Sláviától 7:2 arányu katasztrofális vereséget szenvedett, a Vienna pedig a Sparta verte meg 2:1-re. — Bécsi eredmények: Amateure—WSC 2:1, Rudolfshügel—Wacker 3:1, Rapid—Simmering 2:0.

A bécsi Admira veresége

A III. ker. TVE—Admira 1:0 (0:0)

(A Reggel tudósitójától.) Az őszi szezón utolsó nemzetközi mérkőzése végre magyar győzelmet hozott.

A bécsi Admirát a III. kerületiek minimális gólaránnyal legyőzték.

A bécsi profik mindvégig egyenrangu ellenfelei voltak a budai vivóknak, kis szerencsével eldöntetlen eredményt is kicsikarhattak volna. Elért eredményük igy is figyelemre méltó, mert szombaton még a Rapiddal kellett megküzdeniök (3:0-ra vesztettek) és utána egész éjjel utazva, Budapesten szálltak sikra az osztrák futball-iskola dicsőségéért, ami azonban nem sikerült.

A mérkőzés lefolyása:

A III. kerületiek nap és szél ellen kezdenek. A 3. percben Klima kiszökik, de leszerelik és utána rögtön a budaiak támadnak. Az 5. percben Mengel centerét Skvarek kapásból lövi, de Franzl hibátlanul véd. Majd Koch (Admira) 25 méteres lövése ad munkát Neuhaussnak. A 20. percben Mengel beadását Szabó a kapu fölé lövi. A 25. percben a bécsi jobbszélső, Siegel lefut, pontosan a kapu elé centerez, a belső csatárok azonban tétováznak, amig végre Harrer fölszabadit. A 36. percben a III. ker. kornert ér el, de Drösztert ártalmatlanná teszik. Hullámzó játék után, a 41. percben ujabb eredménytelen korner a bécsiek ellen. A következő percben Runge, a bécsi jobbösszekötő kiszökik, de három lépésről pont Neuhauss kezébe lövi a labdát. Félidő: 0:0.

A második félidő mindkét oldalon kornerekkel indul. Egy bécsi játékos megsérül, helyébe tartalék áll, amely után a III. kerületiek kornert érnek el, de Kenyeres lövését a kapu könnyen védi. A 13. percben Fiala Siegelhez juttatja a labdát, akinek veszélyes centerezését Neuhauss kornerre nyomja. A sarokrugást ujból kornerre szerelik. Majd Neuhauss hibáz, de Mayherr még idejében lép közbe.

A 27. percben Szabó keresztül tör a bécsiek védelmén és közvetlen közeiről a későn előretörő kapus mellett a balsarokba gólt lő. 1:0.

A 30. percben az Admira kornert ér el. A 32. percben Sierl lövését Neuhauss menti. Ezután az Admira több veszélyes támadást vezet, de Sierl a kapu mellé lő. A 43. percben a budai vivók még egy eredménytelen kornert rugnak.

Uj uszórekord. *Melegh Ilonka*, a III. ker. TVE nagytehetségü uszója már többször intézett támadást a 200 méteres hátuszórekord ellen, amelyet *Kraszner Kató* tartott 3 p. 38.6 mp-es eredménnyel. Vasárnap azután siker koronázta *Melegh Ilonka* törekvését, mert *3 p. 31.4 mp-cel* uj hátuszórekordot állitott föl, ami nemzetközi viszonylatban is elsőrangu.

Kultsár István (MAC) győzött a Magyar Atlétikai Club 10 kilométeres futóversenyén, amelyet a Margitsziget sétautjain bonyolitottak le. A második helyet Belloni (MAC) foglalta el Zöllner előtt.

„A kerékpár" a cime Schreiber József és Wittenberg Ottó uj sportlapjának, amely egyelőre kéthetenként jelenik meg és a sport mellett müszaki és kereskedelmi kérdésekkel is foglalkozik.

Ügetőversenyek

A télies időben megcsappant érdeklődés kisérte a pótmeeting vasárnapi versenyét. A nap főszámában, a 10,000.000 koronás Novemberi dijban, mindössze négy ló mérte össze erejét. Papirforma szerint a favorit Pityke győzött Csak előre ellen. Kvótaszenzáció is volt, az elhanyagolt Bakter majd 30-szoros pénzt fizetett néhány hivének.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Lavina (Fityó). 2. Délczeg (Kallinka). Fm.: Alt Wien, Czimbora, Anita. Tot.: 50:150, 245. II. futam: 1. Rendetleń (Tomann). 2. Katicza (Benkő). Fm.: Várta, Garam, Gerezd. Tot.: 50:80, 75, 120. III. futam: 1. Bakter (Benkő). 2. Párka (Stehmann). 3. Pancsi (Cassolini). Fm.: Pali, Csiga, Jóvan, Gambrinus, Flóta, Leleményes. Tot.: 50:1475, 150, 70, 70. IV. futam: 1. Bajnok (Kallinka). 2. Wachmann (lov. Wachtler). 3. Erzerum. Fm. G. Jóska, Keszkenő, Szabad junior, Rézangyal, Róbert. Tot.: 50:215, 70, 45, 75. V. futam: 1. Végzet (Bódis). 2. Vitéz (Novák). 3. Banya (Kallinka). Fm.: Minka, Ilyen nincs, Good Hope, Ildiko, Esthajnal, Waisenkind, Kerülő. Tot.: 50:205, 65, 60, 100. VI. futam: 1. Pityke (Cassolini). 2. Csak előre (Marek). Fm.: Igató, Garam.

CEYLON GYÖNGYE
a világhirü
ROTSCHILD TEA
ismét kapható
„Tea és Kávé Nagyáruház"
Vámos Gyula, Budapest VI, Teréz-körut 7. szám

Csokoládé
Mauser
Dreher tejjel

A valódi
KENTAUR
GUMITALP
magas sarokkal
vizhatlan
tartós
elegáns
Könnyebb a bőrnél
Kapható mindenütt!
Főlerakat:
KARMAN MARCEL
IV, Veres Pálné-u. 7.
Telefon: József 151-75

3 fajló
nyitott, csukott hintók, gumikerekekkel, egész modern teljes fölszereléssel szabadkézből eladó
Érdeklődés „Uriember" jelige alatt A Reggel kiadóhivatalában

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság"-könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Müszaki igazgató: Deutsch D.